

**Javni zavod
KRAJINSKI PARK KOLPA**

**PROGRAM DELA
IN FINANČNI NAČRT
za leto 2021**

Navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*)

Adlešiči, januar 2021

Predlagatelj gradiva: Boris Grabrijan, direktor

Program dela in finančni načrt so pripravili zaposleni v Javnem zavodu Krajinski park Kolpa

Boris Grabrijan,
Tončka Jankovič,
Anita Golobič-Prosenjak

ter Renata Ješelnik, Računovodstvo Goles d.o.o.

Strokovni svet JZ KP Kolpa je Program dela obravnaval na 3. seji dne 16. 2. 2021.

predsednik Mitja Simič, zunanji strokovnjak ZVKDS
člani Barbara Kink, ZRSVN
Anita Golobič Prosenjak, KP Kolpa
Tončka Jankovič, KP Kolpa
Boris Grabrijan, KP Kolpa

Svet JZ KP Kolpa je Program dela in finančni načrt 2021 obravnaval in potrdil na 4. seji Sveta v 4. mandatu, dne 17. 2. 2021

Predsednica Anita Jesih, Ministrstvo za okolje in prostor
namestnica predsednika Antonija Benetič, lokalna skupnost - Občina Črnomelj
člani Gregor Šmalcelj, lokalna skupnost – Občina Črnomelj
Vincenc Kobe, lokalna skupnost – Občina Črnomelj
Janez Kuhar, Ministrstvo za kulturo
Snežana Čanak, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
Aleksandar Arsekić, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
Ervina Jarc, Ministrstvo za finance
Jože Kregar, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Alenka Pavlovec, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
Tončka Jankovič, JZ KP Kolpa

KAZALO VSEBINE

1	PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA.....	6
1.1	Zavarovano območje Krajinski park Kolpa.....	6
1.2	Osebna izkaznica zavarovanega območja Krajinski park Kolpa.....	7
1.3	Osebna izkaznica upravljavca zavarovanega območja Krajinski park Kolpa ...	7
2	OCENA IZVAJANJA PREDHODNEGA LETNEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA	8
3	OCENA STANJA NV IN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI.....	9
4	GLAVNE PRIORITETE IN CILJI UPRAVLJANJA 2021	11
5	LETNI PROGRAM AKTIVNOSTI – PROGRAM DELA	12
5.1	Prioriteta 1: Varstvene, upravljavske in nadzorne naloge	14
5.2	Prioriteta 2: Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti	25
5.3	Prioriteta 3: Razvojne naloge.....	29
5.4	Druge naloge upravljavca zavarovanega območja Krajinski park Kolpa.....	34
5.4.1	Splošne naloge	34
5.4.2	Pregled priprave in izvajanja projektov	34
6	KADROVSKI NAČRT	39
6.1	Zaposlovanje kadrov	39
6.2	Ostale oblike dela	42
6.2.1	Študentje in dijaki na praksi ter prostovoljstvo	42
6.2.2	Izvajanje del v korist skupnosti	42
6.2.3	Usposabljanje na delovnem mestu	42
6.2.4	Izobraževanje.....	42
7	FINANČNI NAČRT	43
7.1	Izhodišča za pripravo finančnega načrta.....	43
7.2	Načrt investicij	52
7.3	Pregled prihodkov in odhodkov.....	54
7.4	Sodila	55
8	PRILOGE	59

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Pravne podlage za delovanje zavoda	59
Priloga 2: Naloge upravljanja zavarovanih območij - 133. člen ZON	61
Priloga 3: Uredba o Krajinskem parku Kolpa – izvleček	62
Priloga 4: Načrt spremljanja dogodkov v letu 2021	64
Priloga 5: Načrtovanje in poročanje nadzora iz PUN.....	66
Priloga 6: Razmejitev javnih prihodkov pri opravljanju javne službe in tržne dejavnosti.....	68

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Kulturni in naravni spomeniki ter naravni rezervat v KP Kolpa	6
Preglednica 2: Načrtovani letni varstveni cilji zavarovanega območja.....	11
Preglednica 3: Pregled načrtovanih aktivnosti po krajevnih skupnostih na ZO KP Kolpa	12
Preglednica 4: Časovnica priprave načrta upravljanja.....	14
Preglednica 5: Prioriteta 1 - Varstvene, upravljaljske in nadzorne naloge	20
Preglednica 6: Prioriteta 2 - Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti	27
Preglednica 7: Stavbe v upravljanju	30
Preglednica 8: Prioriteta 3 - Razvojne naloge	31
Preglednica 9: Projekt v teku (2020-2021) in predloga za prijavo v letu 2021	35
Preglednica 10: Pregled finančnega načrta projektov v letu 2021	36
Preglednica 11: Druge naloge upravljavca – cilj ter podcilji z nalogami in aktivnostmi.....	36
Preglednica 12: Organigram – organizacijska struktura zaposlenih v JZ KP Kolpa (plan 2021)	39
Preglednica 13: Finančna izhodišča opravljanja nalog javne službe.....	43
Preglednica 14: Načrt prihodkov po denarnem toku	54
Preglednica 15: Načrt odhodkov po denarnem toku.....	55
Preglednica 16: Ključ za razmejitev posrednih stroškov na tržno dejavnost	57
Preglednica 17: Izračun ključa za razmejitev stroškov tržne dejavnosti od javne službe	58

KAZALO TABEL

Tabela 1: Kadrovski načrt.....	39
Tabela 2: Načrt stroškov dela	40
Tabela 3: Sistemiziranost delovnih mest (DM).....	40
Tabela 4: Število zaposlenih po virih financiranja	41
Tabela 5: Predračunska bilanca stanja	45
Tabela 6: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	47
Tabela 7: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	48
Tabela 8: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu den. toka	49
Tabela 9: Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov	50
Tabela 10: Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov	51
Tabela 11: Načrt investicij.....	52
Tabela 12: Izdatki po virih financiranja.....	54

KAZALO KART

Karta 1: Lokacije invazivnih tujerodnih vrst na zavarovanem območju Krajinski park Kolpa	17
Karta 2: Prikaz območij Natura 2000, ki segajo na območje parka, – Sodelovanje se nanaša na naslednjih 6 območij Nature 2000:.....	19
Karta 3: Ekološko pomembna območja, ki segajo v park	20

Seznam kratic in okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CLLD	Community Lead Local Development (Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost – pristop/novost ki jo je v programskem obdobju 2014-2020 Evropska komisija ponudila državam članicam v izvajanje, z namenom, da bi se dosegli multiplikativni učinki pri povezovanju ukrepov in sredstev z več strukturnih skladov hkrati)
CDB	Center za doživljanje biodiverzitete (Grduni)
DPJS	drugi prihodki opravljanja javne službe
HT	habitatni tip
JZ KP Kolpa	Javni zavod Krajinski park Kolpa
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KOPOP	Kmetijsko okoljski in podnebni program
KP Kolpa	zavarovano območje Krajinski park Kolpa
KS	Krajevna skupnost
KD	kulturna dediščina
LD	Lovska družina
MIR	Medobčinska inšpekcija in redarstvo (Črnomelj)
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NV	naravna vrednota
NU	Načrt upravljanja Krajinski park Kolpa
PRP	Program razvoja podeželja
PUN	Program upravljanja območij Natura 2000
SNP	Skupnost naravnih parkov
ŠD	Šokčev dvor Žuniči - kulturni spomenik, info točka parka in muzej na prostem
TD	Tržna dejavnost
UJP	Uprava RS za javna plačila
ZJF	Zakon o javnih financah
ZO	zavarovano območje
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavod RS za varstvo narave
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

1 PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA

1.1 Zavarovano območje Krajinski park Kolpa

Preglednica 1: Kulturni in naravni spomeniki ter naravni rezervat v KP Kolpa

KP Kolpa	KS Stari trg	KS Sinji vrh	KS Vinica	KS Adlešiči
Naravni spomeniki	Kolpa Dečinska stena Velika stena nad Radenci Kobiljača	Kolpa Fortunova brajda	Kolpa Jama v kamnolomu Grajska lipa Zdenec Jarbol Ziljske vrbe	Kolpa Marindolska lipa Lipa v vasi Marindol Marindolski steljniki Vrhovske vrtače Dolenjski zdenec Fučkovski zdenec
Kulturni spomeniki	Stari trg ob Kolpi - Cerkev sv. Jožefa (EŠD 2316) Stari trg ob Kolpi - Pomembnejši grobovi (EŠD 10110) Dečina - Špeharjeva hiša (EŠD 10088) Gorenji Radenci - Ivančeva hiša (EŠD 10093) Gorenji Radenci - Arheološko najdišče Straža (EŠD 10092) Srednji Radenci - Cerkev sv. Marije Magdalene (EŠD 2318)	Breg pri Sinjem Vrh - Mlin in jez (EŠD 10086) Daljne Njive - Francoski kamen (EŠD 19325) Damelj - Cerkev sv. Mihaela (EŠD 2662) Damelj - Mlin z žago (EŠD 23890)	Vinica - Grad (EŠD 813) Vinica - Cerkev Matere božje na Žežlju (EŠD 2657) Vinica - Kapelice križevega pota na Žežlju (EŠD 10113) Vinica - Benetičev mlin (EŠD 23891) Vinica - Arheološko najdišče Šlemine (EŠD 9625) Podklanec - Cerkev sv. Jožefa (EŠD 2658) Zilje - Cerkev sv. Antona Padovanskega (EŠD 2174) Zilje - Kapelica svete Družine (EŠD 7464) Preloka - Šola (EŠD 24967) Preloka - Cerkev sv. Trojice (EŠD 2173)	Žuniči - Domačija Šokčev dvor (EŠD 7603) Miliči - Cerkev sv. Petra in Pavla (EŠD 10096) Pobrežje pri Adlešičih - Mlin in žaga (EŠD 10099) Pobrežje pri Adlešičih - Območje gradu (EŠD 9560)
Strogi naravni rezervat				Hrastova loza

1.2 Osebnostna izkaznica zavarovanega območja Krajinski park Kolpa

Lokacija	Jugovzhodna Slovenija - Bela krajina, na meji z Republiko Hrvaško, med vasema Prelesje in Dragoši, v občini Črnomelj
Razglasitev	1998, Občina Črnomelj, Odlok o razglasitvi Krajinskega parka Kolpa (Ur. l. RS, št. 82/98)
Zavarovanje	2006, Uredba o Krajinskem parku Kolpa (Ur. l. RS, št. 85/2006)
IUCN	V – zavarovana krajina
Krajevne skupnosti in naselja v parku	Stari trg (14 %): Stari trg (del), Prelesje, Dečina, Sodevci, Kot ob Kolpi, Gorenji Radenci, Srednji Radenci, Dolenji Radenci; Sinji vrh (13 %): Breg, Kot pri Damlju, Damlj, Draga; Vinica (38 %): Vukovci, Kovačji Grad, Podklanec, Zilje, Balkovci (in zaselki Dejani, Grduni, Pavlini), Preloka (in zaselki Kroci, Jakovini, Novoseli, Škavrini, Valeti, Vidine); Adlešiči (34 %): Paunoviči, Žuniči (in zaselek Vukobrati), Miliči, Marindol, Vrhovci, Gorenjci pri Adlešičih, Pobrežje, Purga (del), Fučkovci; Griblje (0,52 %)
Površina	4.331,1 ha oz. 43,31 km ²
Osnovne značilnosti	Najpomembnejša naravna vrednota v parku je reka Kolpa, ena najbolj čistih tekočih voda v Sloveniji, z veliko pestrostjo ribjih vrst, naravno ohranjeno strugo, brzicami in prodišči. Pomembna značilnost parka so tudi steljniki, suhi travniki in obdelan vrtačast svet, ki predstavljajo značilno kulturno krajino
Nadm. višina	min. 140 m, max. 413 m
Varstveni status	Krajinski park (širše zavarovano območje narave ¹), na katerega sega 5 ekološko pomembnih območij ² in 6 območij Nature 2000 ³
Varstvena območja	Prvo varstveno območje obsega poplavne ravnice ob reki Kolpi, strma in položnejša obrežna pobočja ter območja
Raba	Gozdne površine 50 %, kmetijske površine 47 %, vode 3%
Lastništvo	Zasebna last 75 %, Občina Črnomelj 16 %, Republika Slovenija 9 % (od tega 0,06 % v neposrednem upravljanju Javnega zavoda Krajinski park Kolpa)
Poselitev	1.135 prebivalcev na zavarovanem območju (26 naselij), 950 prebivalcev na njegovem obrobju oziroma vplivnem območju (12 naselij).

1.3 Osebnostna izkaznica upravljavca zavarovanega območja Krajinski park Kolpa

Firma upravljavca	JAVNI ZAVOD KRAJINSKI PARK KOLPA (kratko: KRAJINSKI PARK KOLPA)
Sedež	Adlešiči 16, 8341 ADLEŠIČI, poslovni prostori na naslovu Adlešiči 3a
Matična številka	2244560
Davčna številka	49697218 (zavod ni davčni zavezanec)
Pričetek delovanja	oktober, 2007
Šifra dejavnosti	91.040; dejavnost botaničnih vrtov, varstvo naravnih vrednot
Pristojno ministrstvo	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Dunajska cesta 48, LJUBLJANA
Pravna podlaga	Uredba o Krajinskem parku Kolpa
Šifra proračunskega uporabnika	25305 – Javni zavod Krajinski park Kolpa

¹ Širša zavarovana območja narave - narodni park (kategorija IUCNII/V), regijski park (kategorija IUCN V), krajinski park (kategorija IUCN V)

² Ekološko pomembno območje – območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (ZON)

³ Območja Natura 2000 – posebna varstvena območja, katerih osnovo predstavlja Direktiva o pticah in Direktiva o habitatih (<http://www.natura2000.si/>)

2 OCENA IZVAJANJA PREDHODNEGA LETNEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA

Leto 2020 je Javni zavod KP Kolpa zaključil z 95 % realizacijo prihodkov po denarnem toku, z odstopanji na področju investicij predvsem zaradi zamikov pri odobritvi pridobljenih projektov (priliv večine sredstev izvajanih projektov bo v letu 2021), ter ne realizaciji investicije v električno vozilo za vsaj 7 potnikov (PP559 – investicije). Zavod s Podnebnim skladom ni podpisal pogodbe. Zaradi specifičnega načina dela tudi ni bil priliv sredstev iz obiska Šokčevega dvora in vodenj v okviru načrtovanega obsega, tudi vseh dogodkov zaradi omejitev poslovanja v času epidemije ni bilo mogoče izvesti.

Pri realizaciji vzdrževanja kmetijskih površin so evidentne težave zaradi izostanka sredstev iz naslova Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS, saj so nam sredstva za ohranjanje biodiverzitete na kmetijskih in gozdnih zemljiščih pomenila veliko pomoč pri izvrševanju te naloge.

Sicer so programske točke v večji meri realizirane, podrobnejši pregled bo opravljen v Poročilu o delu in zaključnem računu JZ KP Kolpa za leto 2020.

3 OCENA STANJA NV IN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

Naravne vrednote pokrivajo 22,3 % površine parka. Njihovo Stanje ocenjujemo kot dobro. 16 naravnih vrednot ima v skladu z uredbo o razglasitvi parka tudi status naravnega spomenika, ena pa status strogega naravnega rezervata. Večina geomorfoloških ter geomorfoloških podzemeljskih naravnih vrednot med katere sodijo predvsem kraške vrtače ter strma pobočja, ki se dvigajo nad Kolpo in kraške jame, je delno prepuščena naravnim procesom, delno pa so predmet uporabe lastnikov, ki pa se spreminja – vrače se le izjemoma obdelujejo, v večjem delu pa jih uporabniki kosijo ali uporabljajo za pašo drobnice, kar preprečuje zaraščanje površin.

Večina NV zaradi rabe ni ogrožena, med njimi sta mogoče največji izjemi Suha dolina pod Sinjim Vrhom in Marindolski stelniki. Pri Marindolskih stelniki vzdrževalna dela na najvidnejšem delu kljub lastniškim težavam tečejo zadovoljivo, dejansko pa je precejšen del pred desetletji zavarovanega območja že izgubljen v pionirskem gozdu. Podoben proces – zaraščanje – je bil v primeru izjemnih Vrhovskih vrtač zaustavljen, saj je s pravočasnim posegom upravljavca in dogovorom z lastniki o nadaljnji rabi vzpostavljen primeren način trajnostne rabe. Suho dolino še vedno ogroža pomanjkanje tradicionalne rabe – zaraščanje zaradi opuščanja kmetijske rabe prostora, se pa v zadnjem obdobju tudi tukaj kaže interes za izboljšanje stanja. Ključen problem je praznenje podeželja in tudi hitro opuščanje živinoreje. Starostna struktura prebivalstva prav tako na obeta preobrta v načinu rabe prostora.

Med dendrološkimi naravnimi vrednotami so najbolj ogrožene 4 Ziljske vrbe, saj so zaradi nerabe – nepravočasnega obrezovanja šibja netipično razvejane in s tem statično nestabilne. Snegolom pred leti je nekatere precej prizadel in kljub sanaciji niso v zavidljivem stanju. Ostale vrbe so bile redno vzdrževane (drugi lastniki) in so nazadnje temeljiteje urejane v zgodnji pomladi 2019. Zaradi starosti in izjemnih dimenzij pa je tudi pri teh pričakovati postopno odmiranje – dve sta v slabem stanju. Zavarovane in druge pomembne vrbe v okolici so zavarovane z jekleno mrežo pred objedanjem bobra.

Botaničnih naravnih vrednot z izjemo enega ohranjenega rečnega rokava Kolpe vzhodno od vasi Preloka, na območju parka ni. Pri zooloških naravnih vrednotah je potrebno izpostaviti predvsem gozdni rezervat ob reki Kolpi Hrastova loza pod vasjo Miliči, ki je habitat sive čaplje (*Ardea cinerea*) z največjo gnezdilno kolonijo sivih čapelj na Dolenjskem in v Beli krajini. Poleg navedenega je med zoološke naravne vrednote uvrščena tudi reka Kolpa in še nekatera manjša vodna telesa znotraj območja parka. Ocenjujemo, da je njihovo stanje ugodno. Konec leta 2019 je bil na robu rezervata izveden hud golosek strme brežine varovalnega gozda, o čemer so inšpekcijske službe vodile postopek. Sanacija ni bila izvedena. V zimi 2020/21 poteka načrtovan posek na območju Hrastovega brda, ki vključuje tudi strogi rezervat Hrastova loza, katerega lastnica je Občina Črnomelj. Kljub ponovni preveritvi odkazila, ki se je naknadno precej spremenil se je bati posega v kolonijo čapelj saj sečnja precej obsežna, če pa dela ne bodo izvajana z veliko mero občutka pa lahko pride do težko popravljive škode tega občutljivega terena.

Med hidrološkimi naravnimi vrednotami je najpomembnejša reka Kolpa, ki je najpomembnejša predstavnik parka in hkrati tudi najpomembnejši belokranjski odvodnik. Poleg Kolpe predstavljajo pomembne hidrološke naravne vrednote tudi številni izviri ter manjši potočki in bruhalniki ob njej. Ocenjujemo, da je stanje ob njeni precejšnji rabi še vedno ugodno a številčnost obiska v poletni sezoni vzbuja skrb. Olajševalna okoliščina pri tem je, da je raba desnega brega reke Kolpe (Hrvaška) še vedno minimalna a je tudi tukaj so se pričele spremembe in postavitve infrastrukture za šotorišča. Realno je v prihodnjih letih pričakovati večji pritisk obiskovalcev. Geoloških in krajinskih naravnih vrednot v KP Kolpa ni, oblikovana naravna vrednota pa je ena: hruškov drevored ob Kolpi v Srednjih Radencih, katere stanje ocenjujemo kot zadovoljivo.

Biotsko raznovrstnost ogrožata predvsem dva ključna dejavnika – nevarnost opuščanja obdelave kmetijskih površin in širjenje tujerodnih, predvsem invazivnih vrst. Preteč dejavnik ogrožanja je potencialno tudi želja po pozidavah zunaj poselitvenih območij in različnih posegih na priobalnem območju reke Kolpe.

Ukrepi varstva naravnih vrednot, ki jih izvaja Javni zavod Krajinski park Kolpa, zaradi varstva ali ohranitve naravnih procesov, so obnova in redna vzdrževalna dela, revitalizacija pomembnejših vrednot narave na zavarovanem območju. Aktivnosti bodo prednostno potekale na dostopnejših predelih zavarovanega območja, gozdnih robovih, pretežno v neposredni bližini naselij v zavarovanem območju, s čimer se prebivalcem pomaga pri ustreznem sobivanju z naravo:

- obnova in vzdrževanje okolice vodnih virov in mokrišč: obnova pročelja izvorne jame Peč, vzdrževalna dela na obnovljenih kalih, Miliči, in Močile,
- preprečevanje zaraščanja, strojno vzdrževanje vrednejših delov, paša na ZO – Vrhovske vrtače, Marindolski stelniki, Žuniški stelniki.

Eden izmed ukrepov varstva naravnih vrednot v skladu z ZON je tudi **zakonita predkupna pravica**, saj je država

predkupni upravičenec pri nakupu zemljišč na zavarovanih območjih, za katere je sprejela akt o zavarovanju, ne glede na določbe drugih zakonov, ki urejajo predkupno pravico na kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih. V skladu z navedenim Javni zavod Krajinski park Kolpa redno sodeluje - in bo tudi v bodoče - v vseh pravnih poslih, ki so vezani na predkupno pravico znotraj zavarovanega območja Krajinskega parka Kolpa. V letu 2020 je bilo najmanj obravnavanih primerov predkupne pravice v zadnjih sedmih letih. Verjetno tudi zaradi moratorija objav ponudb na upravni enoti v času spomladanske epidemije smo v presojo dobili 24 ponudb, kar je več kot pol manj kot v najboljših letih.

4 GLAVNE PRIORITETE IN CILJI UPRAVLJANJA 2021

Upravljalec parka si v okviru javne službe ohranjanja narave v zavarovanem območju prizadeva zlasti za izvajanje nalog, zaradi katerih je ustanovljen. Glavne prioritete in cilji upravljanja v letu 2021 se nanašajo na:

1. Varstvene, upravljaljske in nadzorne naloge:

- izvajanje ukrepov varstva na zavarovanem območju, izvajanje ukrepov, načrtovanje in poročanje iz Operativnega programa Natura 2000 za obdobje 2015-2020 in vodenje evidence o izvajanju tega programa ter aktivno sodelovanje pri pripravi novega Programa Natura 2000 za obdobje 2022-2028;
- izdelava novega osnutka načrta upravljanja;
- izvajanje neposrednega nadzora, spremljanje stanja narave, biotske raznovrstnosti, krajinske pestrosti v parku in naravnih vrednot na zavarovanem območju;
- aktivnosti izvajanja ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na mokriščih v ZO, preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst, izvajanje ukrepov Programa razvoja podeželja (PRP), za doseganje ciljev Natura 2000;
- sodelovanje z Ministrstvom za okolje in prostor pri pripravi spremembe Pravilnika o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot in pri pripravi akta o določitvi krajinskih značilnosti, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti
- sodelovanje z ZRSVN in drugimi zavarovanimi območji, sodelovanje z upravljavci kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljišč, za doseganje ciljev na naravovarstveno pomembnih površinah;

2. Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

- zagotavljanje poteka obiska in vodenje obiskovalcev po ZO;
- priprava in vzdrževanje poti in označb po parku ter ostale parkovne infrastrukture;
- zagotavljanje dostopa do informacij o ZO;
- upravljanje nepremičnin v lasti ustanovitelja, za potrebe upravljanja ZO;

3. Razvojne naloge

- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju in izvajanju projektov;
- spodbujanje naravi prijaznega turizma, vključevanje ZO v turistično ponudbo;

Preglednica 2: Načrtovani letni varstveni cilji zavarovanega območja

Naloga	1. Varstvene upravljaljske in nadzorne naloge	2. Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti	3. Razvojne naloge	SKUPAJ
Število ur	6.357	1.626	829	8.812
<i>Delež ur v %</i>	<i>72,14%</i>	<i>18,45%</i>	<i>9,40%</i>	<i>100,00%</i>
Višina programskih stroškov, in storitev	185.912 €	57.711 €	24.610 €	268.232 €
<i>Delež programskih stroškov in storitev v %</i>	<i>69,31%</i>	<i>21,52%</i>	<i>9,18%</i>	<i>100,00%</i>
Višina investicij	50.087 €	10.744 €	879 €	61.710 €
<i>Delež investicij v %</i>	<i>81,17%</i>	<i>17,41%</i>	<i>1,42%</i>	<i>100%</i>

Načrtovani letni varstveni cilji vključujejo ure dela na programu za štiri zaposlene (8.812 ur), načrtovano delo oseb na probaciji ter opravljanju prakse (460 ur). Načrtovani varstveni ukrepi na ZO KP Kolpa se prednostno nanašajo na ohranjanje biotske pestrosti in ugodno stanje vrst ter habitatov, predvsem z ukrepi vzpodbujanja okolju prijaznega kmetovanja (prednostno, a ne obvezno ekološko kmetijstvo), tudi s promocijo KOPOP ukrepov Skupne kmetijske politike, vzpodbujanjem za okolje manj obremenjujočih gospodarskih dejavnosti (tradicionalne obrti in storitve), ukrepi preprečevanja in obvladovanja vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.

5 LETNI PROGRAM AKTIVNOSTI – PROGRAM DELA

Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Krajinski park Kolpa (v nadaljevanju: JZ KP Kolpa) za leto 2021 je pripravljen v skladu s pravnimi podlagami, ki določajo delovanje in status zavoda: Zakon o ohranjanju narave, v nadaljevanju: ZON (Ur. l. RS 96/04, s spremembami in dopolnitvami) 46/14; Uredba o Krajinskem parku Kolpa (Ur. l. RS 85/06, 46/14 – ZON-C, 54/18); Statut JZ KP Kolpa (Ur. l. RS 50/07 in 72/10); Uredba o posebnih varstvenih območjih – Območjih Natura 2000 (Ur. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12 33/13, 35/13, 39/13-odl. US, 3/14, 21/16, 47/18). Vsebina programa je usklajena z Ministrstvom za finance, na podlagi Izhodišč za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2021 št. 35602-1/2020/31 s prilogami, z dne 11. 12. 2020, ki so v skladu z 58. členom Zakona o izvrševanju proračuna RS za leti 2021 in 2022 (Uradni list RS št. 174/20 - ZIPRS2122).

Pri pripravi programa dela so poleg določil ZON-a upoštevana tudi določila Zakona o varstvu podzemnih jam, in drugih pravnih aktov, ki so podlaga za izvajanje nalog javne službe. JZ KP Kolpa v okviru izvajanja javne službe ohranjanja narave skrbi za ohranjanje sestavin biotske raznovrstnosti, varstvo naravnih vrednot ter upravljanje skoraj 50 km dolgega zavarovanega območja ob reki Kolpi, ki se v nekaterih delih parka razteza različno globoko v notranjost. Načrt aktivnosti za leto 2021 je pripravljen na podlagi začasnih upravljavskih smernic in osnutka Načrta upravljanja Krajinskega parka Kolpa (NU). Pri pripravi je upoštevana dosedanja realizacija aktivnosti in ciljev predlaganega NU in posodobitve, usklajene z navodili pristojnega ministrstva. Vključuje merljive kazalnike, opredeljene naloge in aktivnosti za doseganje operativnih letnih ciljev. Po vsebinskih sklopih je navedena predvidena poraba ur zaposlenih s sredstvi za plačo, poraba ur zunanjih sodelavcev in izvajalcev, stroški (programski, fiksni, investicije), nosilci nalog ter časovno izvajanje. Kadrovski načrt predvideva štiri zaposlene, glede na odobreno kvoto - letnega števila ur.

1. Vsebine, ki jih kot upravljavec zavarovanega območja upoštevamo pri pripravi programa dela, izhajajo iz 133. člena ZON, pri čemer je po navodilu pristojnega ministrstva upoštevan prednostni vrstni red nalog in aktivnosti:
2. Izvajanje varstvenih, upravljavskih in nadzornih nalog (navodilo: min. 70 %)
3. Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti (priporočilo: 20-25%)
4. Razvojne naloge (priporočilo: 5-10 %)

Preglednica 3: Pregled načrtovanih aktivnosti po krajevnih skupnostih na ZO KP Kolpa

Krajevna skupnost	Pomembnejše načrtovane aktivnosti za doseganje operativnih ciljev
Stari trg	- zaključna dela po investicijskem vzdrževanju NV Peč in vaške znamenitosti Korita v okviru projekta CLLD – Čredniške poti - postavitve označb in usmerjevalnih ter razlagalnih tabel na Čredniški poti, - spremljanje populacije bobra in vidre in njihovega vpliva v mikro okolju, zaščitni ukrepi - vzdrževanje okolice info točke in NV, predvsem: kala Močile, lipe v Močilah - košnja na pohodnih poteh (Najjužnejša in Čredniška pot), dopolnitev info točk z vsebinami - revitalizacija zaraščajočih kmetijskih površin v skladu z interesom lastnikov, ob posebnem interesu ohranjanja pomembnih habitatov tudi izven meja parka (steljniki...) - izvajanje rezultatov projektov Kolpa E-bike in drugih - sodelovanje z delavnico pri CLLD projektu Uršek povezuje in Ark park, Zakladi Bele krajine - sodelovanje z OŠ Stari trg – mladi parkoslovci - sodelovanje s KS, Občino Črnomelj, RIC Bela krajina in ostalimi pristojnimi pri urejanju informacijsko-turističnega centra za celotno območje parka v Premurčevi hiši, v Sodevcih - sodelovanje s KS, Občino Črnomelj in lastniki zemljišč pri urejanju razgledne ploščadi z informativno tablo na križišču z Radenci - sodelovanje s KS, Občino Črnomelj in lastniki zemljišč pri urejanju območja in celostne ureditve Sodevskih štal s kalom in Sodevsko steno (projekt Čredniške poti) -

Sinji Vrh	- vzdrževanje NV, nove ureditve - spremljanje populacije bobra in vidre in njihovega vpliva v mikro okolju, zaščitni ukrepi - ureditve opuščeni vaških kalov in izvirov - vzdrževanje Mlinarske, Najjužnejše, in Žagarjeve poti - vzdrževanje na novo urejene pešpoti Laz v Damlju - vzdrževanje in nove ureditve suhih travnikov na NV Suha dolina - vzdrževanje dostopov do reke Kolpe - izvedba delavnic - izvajanje rezultatov projektov Novi izzivi drobnice in Volna, lan, konoplja - prijava in izvajanje CLLD projekta Ark park in Zakladi Bele krajine ter na aktivnosti Novi izzivi slovenske drobnice - Izvajanje monitoringa metuljev v okviru projekta Čredniška pot
Vinica	- spremljanje populacije bobra in vidre in njihovega vpliva v mikro okolju, zaščitni ukrepi - vzdrževanje poti (Mlinarska, Sejemska pešpot, Gozdna učna pot Žeželj) - postavitve tabel za naravne vrednote in kulturne spomenike - vzdrževanje belokranjskih steljnikov in košenic - predvsem Raven, Čindžarke, Kozja reber - vzdrževanje dostopov do reke Kolpe, dopolnitev info točk z vsebinami - sodelovanje pri izvedbi programa Cicibanove dežele - vzdrževanje Ziljskih vrb - vaje dijakov in študentov naravovarstvenih smeri - vzdrževanje nepremičnine, ureditve CDB Grduni, v okviru projekta Čredniška pot, izvajanje monitoringa metuljev in vzpostavitev entimološke razstave - izvedba delavnic - sodelovanje z OŠ Vinica – mladi parkoslovci
Adlešiči	- spremljanje populacije bobra in vidre in njihovega vpliva v mikro okolju, zaščitni ukrepi - vzdrževanje in dodatne ureditve info centra in muzeja na prostem Šokčev dvor Žuniči, zaključna faza premontaže kritine strehe s slamo - vzdrževanje pohodnih in učnih poti Grajska pešpot, Šašljeva učna pot - vzdrževanje belokranjskih steljnikov in košenic – predvsem Marindolski steljniki, Žuniški steljniki, Vrhovske vrtače, košenice in luke Miliči, suhi travniki Fučkovci - vzdrževanje kolekcijskega nasada Kalce - vzdrževanje dostopov do reke Kolpe, dopolnitev info točk z vsebinami - vaje dijakov in študentov naravovarstvenih smeri - izvajanje monitoringa metuljev in vzpostavitev entimološke razstave - sodelovanje z OŠ Loka in podružnica Adlešiči – mladi parkoslovci
Griblje	- čiščenje kmetijskih površin v kolikor se izkaže interes lastnikov - sodelovanje z OŠ Loka, podružnica Griblje – mladi parkoslovci

5.1 Prioriteta 1: Varstvene, upravljaljske in nadzorne naloge

Izvajanje varstvenih, upravljaljskih in nadzornih nalog, s ciljem: ohranjene naravne vrednote in biotska raznovrstnost, stanja ter procesi v naravi, zaradi katerih je bilo območje ob reki Kolpi zavarovano, so prioritete aktivnosti izvajanja javne službe varovanja narave v JZ KP Kolpa. Za naloge varovanja, upravljanja in nadzora v zavarovanem območju Krajinski park Kolpa zavod načrtuje 71% delovnih ur nameniti izvedbi prve prioritete programa dela, za ta namen pa se načrtuje tudi 70 % vseh programskih sredstev, prav tako je največji del investicij - 81% načrtovan za doseganje ciljev 1. prioritete:

Neposredne aktivnosti in ukrepi za varstvo vrst, habitatnih tipov, območij Natura 2000, naravnih vrednot in krajine, kot so spremljanje in vzdrževanje ustreznih stanj, odstranjevanje in zmanjševanje dejavnikov ogrožanja, bo zavod zagotavljal z izvajanjem ukrepov varstva na zavarovanem območju. Sem sodi tudi načrtovanje in poročanje iz Operativnega programa Natura 2000 za obdobje 2015-2020 (Program upravljanja območij - PUN), ter vodenje evidence o izvajanju programa po nalogah, katerih nosilec oziroma sodelujoči partner je KP Kolpa.

Načrtovani ukrepi varstva naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti vključujejo posredno ali neposredno izvajanje aktivnosti za doseganje ciljev varovanja in ugodnega stanja. Nanašajo se zlasti na vzdrževanje ustreznih stanj, označevanje še neoznačenih NV in drugih vrednih predelov ter zamenjavo uničenih ali dotrajanih označb, omejitev ravnanj, ki bi lahko imela negativni vpliv na NV ali biotsko pestrost z lastnimi ukrepi ter v sodelovanju z inšpekcijskimi in redarskimi službami, policijo.

V primeru potrebe **uveljavljanja zakonite predkupne pravice** bo zavod izvedel ustrezne ukrepe, a le če bo to nujno potrebno in bodo zagotovljena finančna sredstva, katerih JZ KP Kolpa doslej še ni bil deležen.

Sodelovanje pri pripravi novega Programa upravljanja območij natura 2000 za obdobje 2022-2028

Mreža posebnih varstvenih območij v Evropski uniji – območjih Natura 2000, je oblikovana z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti - z varovanjem naravnih habitatov ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, pomembnih za EU ter zagotavljanjem ugodnega stanja prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst. Pravno podlago (Direktiva o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst, Direktiva o ohranjanju prosto živečih ptic,...) dopolnjuje program upravljanja (PUN), ki se v KP Kolpa nanaša na polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco-Brometalia*) (pomembna rastišča kukavičevk) in nižinske ekstenzivno gojene travnike (*Alopecurus pratensis*, *Sanquisorba officinalis*) na širšem območju Marindola ter usmerjanje obiska, turizma in čolnarjenja za ohranjanje vidre in navadnega škrčka v muljastem delu struge reke Kolpe. Pri pripravi novega Programa Natura 2000 za obdobje 2022-2028 bomo sodelovali v smislu posredovanja informacij o stanju vrst in habitatnih tipov, ki smo jih pridobili v dozdajšnjem času upravljanja parka ter pri izvedbi morebitnih novih monitoringov stanja populacij vrst in habitatnih tipov tekom priprave novega programa N2K.

Več v: Priloga 5: Načrtovanje in poročanje nadzora iz PUN

Priprava načrta upravljanja zahteva posebno pozornost. Zavod bo v letu 2021 do konca meseca junija pripravil nov osnutek načrta upravljanja za obdobje petih let in ga podal v pregled pristojnemu ministrstvu.

Preglednica 4: Časovnica priprave načrta upravljanja

Potrebne aktivnosti	Termin izvedbe	Koordinator
Oddaja novega osnutka NU na MOP	junij 2021	Direktor
Uskladitev s pripombami ministrstva	julij - september 2021	Direktor, MOP
Uskladitev finančnih izhodišč	september 2021	Zaposleni, MOP
Predstavitev in usklajevanje dokumenta na terenu	september-oktober 2021	Direktor, zaposleni, MOP
Medresorsko usklajevanje	november, december 2021	MOP
Oddaja dokumenta v vladno proceduro	december 2021	MOP

Izvajanje neposrednega nadzora v naravi so zaposleni do sedaj opravljali ob svojem rednem delu (kot spremljanje stanja v naravi in svetovalno delo). Do dvakrat v letu je bil v včasih v času poletne turistične sezone

izveden skupni nadzor s policijo ter Medobčinsko inšpekcijo in redarstvom, na območju ob reki Kolpi – dostopne poti, naravna kopališča, taborni prostori. Tovrstno sodelovanje želimo ohranjati tudi v bodoče. Sicer pa je sodelovanje na terenu z Policijo in Slovensko vojsko zelo redno, saj si redno izmenjujemo informacije, ter patroljam na terenu tudi fizično pomagamo. V zadnjih dveh letih smo sodelovali pri načrtovanju postavitve začasnih tehničnih ovir ter nudili strojno pomoč pri različnih zagatah v preteklem letu je bilo urejenih več poljskih in drugih poti na območju parka v neposredni bližini meje – pred pričetkom urejanja je KP Kolpa poskrbel za strojno čiščenje območja in omogočil prihod mehanizacije Slovenske vojske. Tudi v letu 2021 se načrtuje tovrstno sodelovanje.

Prednostne aktivnosti neposrednega naravovarstvenega nadzora v letu 2021:

- zavod ima dva javna uslužbenca s Pooblastilom o usposobljenosti za naravovarstvenega nadzornika, enega s Pooblastilom o usposobljenosti za prostovoljnega nadzornika, dodatno je zavod omogočil drugim zunanjim sodelavcem (študenti varstva narave) izobraževanje za prostovoljne nadzornike, ki bi nadzor lahko opravljali po pogodbi. Z zasedbo sistemiziranega delovnega mesta Naravovarstveni nadzornik IV (25. plačni razred), v mesecu maju, se je na ZO KP Kolpa dejansko uradno pričelo izvajanje nadzorstvene funkcije v skladu z navodili ministrstva, s čimer so vzpostavljeni osnovni pogoji za izvajanje naravovarstvene nadzorne službe na tem območju. Na v preteklem letu dvakrat objavljen razpis za prosto delovno mesto – enako, kot leto pred tem, se ni javil noben kandidat, ki bi ustrezal razpisanim pogojem oziroma izpolnjeval zahtevane kompetence: opravljen izpit za naravovarstvenega nadzornika, opravljena strokovna izpita iz upravnega ter prekrškovnega postopka, kar je privedlo do prerazporeditve znotraj zaposlenih. Naravovarstveni nadzornik bo del delovnega časa, poleg naravovarstvenega nadzora, opravljal tudi druga dela: opravila poslovnega sekretarja, vodenje v info centru Šokčev dvor Žuniči in po zavarovanem območju, promocijske aktivnosti, strokovne naloge ter košnja in druga vzdrževalna dela v zavarovanem območju. V kolikor bi JZ KP Kolpa pridobil dodatne zaposlene, bi se temu delu lahko v celoti posvetil 1 javni uslužbenec;
- za izvajanje nadzora na terenu bo nadzornik opremljen z enotno uniformo po predlogu ministrstva, službenim znakom in izkaznico. Zavod predvideva, da bo osnovna uniforma za nadzornika (zimsko tehnična jakna, termo velur jopa in poletna vetrovka) nabavljena v letu 2021;
- Krajinski park Kolpa ima urejen dostop do informacijskega sistema HKOM, za tehnično podporo pri delu prekrškovnega organa bo služil pametni telefon in mini tiskalnik. Aktivnosti so v fazi testiranja, v sodelovanju s podjetjem Inpores. Opozorila, opomine in druge ukrepe bi lahko pričeli izrekati že v novembru;
- za potrebe izvajanja neposrednega nadzora v naravi zavod prednostno uporablja električna vozila, e-kolesa, po potrebi pa tudi druga prevozna sredstva in jih ustrezno tudi vzdržuje. Na zavarovanem območju je JZ KP Kolpa že vzpostavil 4 javna polnilna mesta za polnjenje električnih vozil na lokacijah: Stari trg (še ni predan v javno uporabo), Vinica, Žuniči, Adlešiči ter eno za lastne potrebe – v poslovnih prostorih zavoda (Adlešiči 3a). Vsa polnilna mesta nudijo tudi možnost napajanja električnih koles. Trenutno je polnjenje na javnih polnilnih mestih še brezplačno, kar pa se bo v bodoče, ustrezno s povečanjem (javne) uporabe, tudi spremenilo;
- ob vzpostavitvi naravovarstvene nadzorne službe in prekrškovnega organa želi zavod vzpostaviti tudi tesnejše sodelovanje s pristojnimi institucijami za vodenje in odločanje v upravnih postopkih za posege, ravnanja, dejavnosti in pravne posle na območju KP Kolpa. S tem namenom zavod načrtuje sklicati skupni sestanek (ARSO, Občina Črnomelj, UE Črnomelj, Medobčinska inšpekcija in redarstvo na območju Črnomlja, Metlike in Semiča, Policijska postaja Črnomelj in Policijska postaja Metlika in Inšpektorat RS za okolje in prostor), katerega namen je uskladiti delovanje na zavarovanem območju, dogovoriti način sodelovanja, izmenjavo informacij, predvsem pa deležnikom v parku pravilno predstaviti pogoje in omejitve gradenj, kmetovanja, gospodarskih, rekreacijskih in drugih aktivnosti na zavarovanem območju;
- nadzornik bo sodeloval pri vodenju po zavarovanem območju, pripravljanju in vzdrževanju poti ter označb, monitoringih, izvajanju naravovarstvenih akcij (pohodi, čistilne akcije, odstranjevanje invazivnih vrst,...), sodeloval s šolami, fakultetami in posamezniki pri ozaveščanju in pravilnem predstavljanju naravnih vrednot ter njihovega varovanja (aktivnost Skupnosti naravnih parkov za šolarje, predavanja, raziskovalne naloge, skupne akcije, naravoslovnih dnevi, naravoslovni tabori,...), pripravi in izvajanju projektov,...

Območja in izvajanje neposrednega nadzora:

- aktivnosti ohranjanja najbolj občutljivih naravnih vrednot bo zavod v letu 2021 prednostno izvajal na naravni vrednoti Peč, v Starem trgu, v sodelovanju z lastnico zemljišča, Občino Črnomelj, v okviru načrtovanih investicij v projektu Čredniška pot;
- osnovne naloge naravovarstvenega nadzornika se nanašajo na varstvo zavarovanega območja KP Kolpa, s stalnim in neposrednim nadzorom nad izvajanjem varstvenih režimov in prepovedi, veljavnih na območju parka, z upoštevanjem predpisov s področja varstva okolja, prednostno na: pešpoteh ob reki Kolpi, vpadnicah k reki Kolpi (poti, območja za rekreacijo,...), vrednejših delih varovanega območja (zdenci, Vrhovske vrtače, Marindolski stelniki, ...);
- neposredni nadzor v naravi bo prednostno izvajan z vzgojno-izobraževalnim in manj kaznovalnim pristopom z namenom, da bi obiskovalci razumeli in sprejeli način obnašanja v naravi. Lokalno prebivalstvo in obiskovalce

nameravamo usmerjati, izobraževati - kako varovati naravo ter manj energije usmerjati v varovanje narave pred ljudmi.

Načrt izobraževanja nadzornikov:

Naloga naravovarstvenega nadzornika je poznavanje zakonodaje s tega področja, spremljanje novosti in sprememb. Udeleževal se bo aktivnosti, ki jih pripravlja ministrstvo v okviru letnih izobraževanj za NVN, predavanj, delavnic in drugih aktivnosti, povezanih z utrjevanjem in pridobivanjem novih znanj na tem področju.

Omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst je izvedljivo ob spremljanju stanja populacij nekaterih vrst vodnih ptic (kolonija sive čaple, veliki žagar, vodomec...) in primerjavi rednih monitoringov vrst v KP Kolpa (žuželke, dvoživke), v manjši meri tudi z uporabo in spodbujanjem prijaznih oblik mobilnosti, ozaveščanjem o varstvu narave.

Spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju, vključno s populacijami invazivnih in drugih tujerodnih vrst ter izvajanje potrebnih ukrepov Spremljanje stanja v naravi spada med redne aktivnosti na zavarovanem območju. Primerjava monitoringov pomaga pri usmeritvah in nadaljnjem delu. Ob spremljanju stanja zavarovanega območja in naravnih vrednot se posebna pozornost nameni ugotavljanju morebitne preobremenitve zaradi obiskovanja in rekreacije.

V KP Kolpa že več let zapored opravljamo monitoringe metuljev, ki opravljajo tudi zelo pomembno ekosistemsko storitev – opraševanje. **Prostoživeči opraševalci** (metulji, solitarne čebele, čmrlji, muhe trepetavke, hrošči, ose,...), kot kažejo raziskave, v kmetijstvu oprašijo vsaj polovico rastlin, v naravi pa še večji delež, s čimer so pomembni tako za ohranjanje biotske pestrosti kot za pridelavo hrane. Oprašujejo v različnih vremenskih pogojih, tako oprašene rastline pa so odpornejše na bolezni. Z namenom ozaveščanja o pomenu divjih opraševalcev bo tudi v tekočem letu potekalo več aktivnosti, med njimi vključevanje širše družbe in spodbujanje sodelovanja na temo divjih opraševalcev (nočno štetje metuljev, objave v elektronskih in tiskanih medijih,...).

Informiranje in ozaveščanje o pomenu divjih opraševalcev, prikazni primeri zagotavljanja bivališč za divje opraševalce ter promocija pridelkov in izdelkov, ki imajo pozitiven vpliv na opraševalce, bo potekalo v skladu z EU pobudo za opraševalce in načrtom aktivnosti Vlade RS za projekt »Svetovni dan čebel«, ki so ga sprejeli Združeni narodi.

Glede na stanje v naravi zavod ne načrtuje posebnih ukrepov **omejevanja ogledov in obiska naravnih vrednot**, če bi to bilo potrebno v Strogem naravnem rezervatu Hrastova loza, pa bodo izvedeni ustrezni ukrepi. Ocenjujemo, da prekomerno točkovno, sezonsko omejeno obremenitev lahko predstavljajo predvsem:

- intenzivno čolnarjenje (veliko število plovil na istih odsekih vodotoka Kolpe) v kratkem časovnem obdobju; oziroma v času nizkega vodostaja;
- ne vzdrževanje rečne infrastrukture - jezov;
- neusklajen ribolovni režim med državama, saj v R Hrvaški za nekatere ribje vrste še vedno ni določenih varstvenih dob in najmanjše lovne mere (na primer: podust, platnica);
- načrtno izsekavanje gozda na robu NR Hrastova loza ter Bukovače na obrobju Marindolskih steljnikov.

Opozoriti je treba tudi na klimatske spremembe in druge okoljske dejavnike, na katere kot upravljavec parka nimamo neposrednega vpliva; kaže pa razmisliti o možnosti rednih-vsakoletnih monitoringov rastlinskih in živalskih populacij v reki Kolpi oziroma, kakšne **dolgoročne vplive nanje imajo klimatske spremembe**, ki so vsekakor prisotne.

Oprelitev sprejemljive obremenitve – nosilne kapacitete bo pripravljena na podlagi metodologije, posredovane s strani pristojnega ministrstva. Določitev nosilne kapaciteta obiska za osrednjo naravno vrednoto v parku – reko Kolpo, utegne biti zaradi državne meje, ki poteka po njej težko izvedljiva.

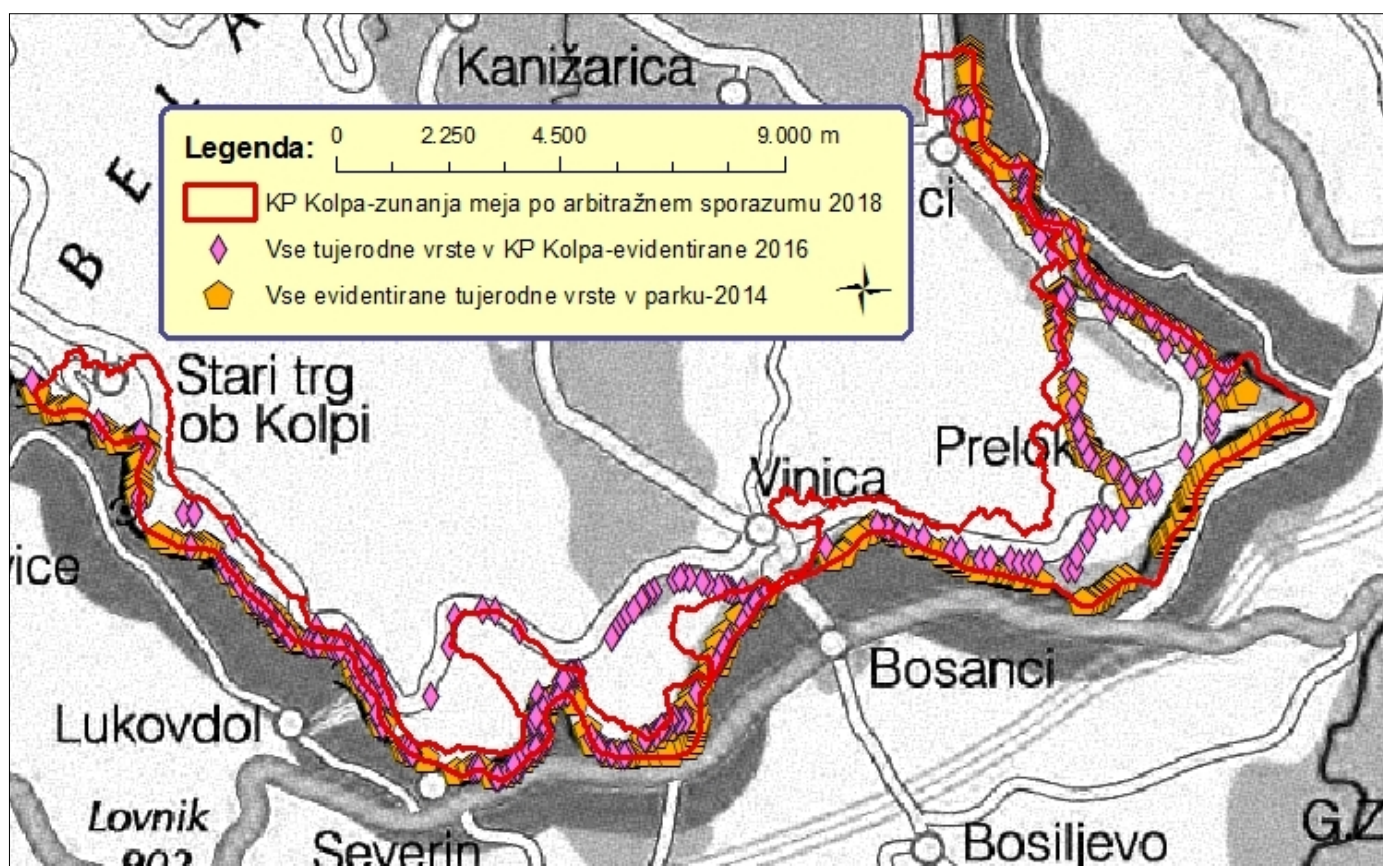
Invazivne tujerodne vrste so v parku, tako kot že povsod drugod, zelo prisotne; njihova dokončna odstranitev na celotnem ZO je bila z dosedanjimi ukrepi in možnostmi praktično nemogoča. Poleg siceršnje nedostopnosti nekaterih terenov ob reki je zadnja leta velik del območij zaradi tehničnih ovir na meji povsem nedostopnih za strojno, velikokrat tudi za ročno obdelavo terena. Na tak način se ITV razraščajo in semenijo ter vedno znova invadirajo očiščene dele parcel. Na območjih s tehničnimi ovirami sicer Ministrstvo za notranje zadeve zadnja leta kosi območje terena ročno, vendar le v širini 50 cm na obeh straneh tehničnih ovir, a učinka pri zatiranju ITV ni, ker vse ostale površine ostajajo nepokošene in so tu razrasle ITV stalen vir semenitve za širše območje. Vzdrževalna košnja MNZ, ki je namenjena ohranjanju tehničnih ovir Velik problem za vzdrževanje območja (vključno z redno, komercialno košnjo lastnikov parcel) so tudi propadajoče konstrukcije nosilnih ograja za bodečo žico, ki se na območju parka sicer več ne uporablja, a je več kilometrov nosilnih stebrov in žic ostalo v območju. V dogovoru z MNZ bi naj te ovire odstranili, a rok še ni določen. Kljub dobremu sodelovanju z MNZ se soočamo s stalnimi težavami omogočanja prehoda na drugo

stran tehničnih. Upravljalavec ZO se trudi kar najbolj preprečevati nadaljnje širjenje ITV po ZO, tako z aktivnostmi uničevanja kot tudi z ozaveščanjem prebivalcev in obiskovalcev parka ter lastnikov zemljišč na območju parka - osebno kot tudi s sodelovanjem z drugimi, za to pristojnimi institucijami, kot so KGZS, ZRSVN, MOP in MKGP. Na večih mikrolokacijah v KP Kolpa (opisano v letnih poročilih o delu) je bilo zatiranje nekaterih vrst uspešno). Pomembnejši premik v tej smeri je bil opravljen v letu 2019, nato ponovno v letu 2020, s sredstvi Podnebnega sklada. Učinek bi bil večji v kolikor bi bila sredstva na voljo že v prvi polovici leta (sredstva pridobljena v jeseni), ko se začne razvoj ITV.

Zavod bo pripravil večletni načrt za preprečevanje in obvladovanje ITV na podlagi prepoznanih potreb okolja in posameznih vrst.

Najpogostejše prisotne tujerodne vrste so ob samem vodotoku reke Kolpe ter ob poteh; še posebej ob tistih, kjer so bila v preteklosti izvedena kakršnakoli zemeljska dela. V grobem so v zbirniku prikazane na zemljevidu, sicer pa so narejene tudi preglednice posameznih vrst po posameznih lokacijah v parku.

Karta 1: Lokacije invazivnih tujerodnih vrst na zavarovanem območju Krajinski park Kolpa

Ukrepi za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na druga mokrišča na zavarovanih območjih Natura 2000: Na območju KP Kolpa sicer ni obsežnejših **mokrišč**, zato tudi z njimi povezane večje aktivnosti niso predvidene. Izjema so sicer manjši kali, ki jih je v parku kar nekaj in tudi ribnik. Na kalih se redno opravljajo vzdrževalna dela, v tekočem letu pa bomo ukrepe varstva predvidoma izvajali na kalih v Kovačji vasi, Podklancu, Ziljah in Miličih.

Obstajajo pa že nekaj let opažanja, da se zaradi podnebnih sprememb dogajajo spremembe na vodotoku Kolpa v smislu nižanja gladine vode in s tem povezanega morebitnega tveganja glede ekološko sprejemljivega pretoka v bodoče; zlasti v poletnem, sušnem času na predelih reke, kjer niso obnovljeni jezovi ter zaradi višjih poletnih temperatur zraka in posledično vode tudi opaznejša večja zaraščenost struge Kolpe. Na tovrstna spremembe vodotoka seveda ne vplivajo le podnebne spremembe temveč tudi problematika, ki se nanaša na obnovo jezov in druga vodnogospodarska dela vzdrževanja vodotokov; pa tudi drugi okoljski dejavniki kot je vnos organskih snovi, itd.

Povezano s tem v letu 2021 zavod načrtuje izvajanje ukrepov:

- ohranjanje, obnova in vzpostavitev mokrišč manjših kalov na območju KP Kolpa. V preteklih letih smo s sredstvi programa dela (MOP) obnovili nekaj kalov. Nekaj jih potrebuje dodatne posege za uspešno funkcioniranje, obnovili pa bi še vsaj 3 zapuščene kale.

- ureditve ali zasaditve vegetacije za preprečevanje erozije tal oziroma brežin ob reki Kolpi;
- uporaba sonaravnih metod za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja ITV, in sodelovanje z drugimi izvajalci.

S sredstvi Podnebnega sklada za izvajanje ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb, bi se nanašali predvsem na:

- osveščanje o ITV, ki ga zavod izvaja že vrsto let bo vsebovalo objavo vsaj 4 člankov o ITV v lokalnem časopisju in 2 objavi v stanovskih glasilih, vsaj 3 radijske oddaje in TV prispevek na regijski TV o problematiki ITV in metodah njihovega omejevanja in zatiranja, distribucija letakov z opisom ITV deležnikom s katerimi jim pomagamo prepoznavanje problema in vzpodbujamo zatiranje ITV. V kolikor bodo epidemiološke razmere dopuščale bo izvedeno predavanje in delavnica o problematiki ITV, če ne pa bo izvedeno predavanje v obliki webinarja s pomočjo programske zoom;
- spremljanje razširjenosti tujerodnih vrst v zavarovanem območju in njegovi okolici, vključno z vodenjem evidenc za namene poročanj in spremljanja stanja ITV. Kataster ITV, ki je bil vzpostavljen in že dvakrat dopolnjen bo ponovno noveliran, po možnosti kvantificiran. Dosedanje naloge so opravili zaposleni v zavodu in študenti na praksi. Za nadgradnjo podatkovne baze, ki bo osnova večletnega načrta za preprečevanje in obvladovanje ITV bo potreben angažma strokovnih zunanjih izvajalcev;
- Že pred leti načrtovano aktivnost zamejitve vnosa in odstranjevanja invazivne tujerodne vrste – želve rdečevratke *Trachemis scripta*, na območju mokrišča ribnik Prilozje in manjše Mlake (gojitveni ribnik in nekaj manjših mlak) bi izvedli v sodelovanju z upravljavcem Ribiško družino Metlika in ZRSVN. ITV želva rdečevratka je bila vnesena v naravo iz domačih ljubiteljskih rej in sedaj izpodriva avtohtono močvirsko sklednico (*Emys orbicularis*), saj je zelo konkurenčna v boju za hrano in valilno okolje. Aktivnosti bi obsegale pripravo strategije omejitve vnosa in izlova prisotnih osebkov ter njihovo odstranitev, kakor tudi spremljajoče aktivnosti osveščanja širše javnosti z izdelavo opisnih tabel, objavo v lokalnih tiskanih medijih in letakom o pomenu varovanja avtohtone močvirske sklednice. Izlovljeni osebki bodo predani koncesionarju veterinarske službe na tem območju;
- Vzpostavljen bo kataster ITV vodne kuge ali račje zeli (*Elodea canadensis*), na območju cca 56 km Kolpe (med jezovi Dol in Griblje), ki predstavlja v reki velik problem; ob tem se preveri ali gre le za vrsto *Elodea canadensis* ali pa tudi za vrsto, ki je uvrščena na seznam invazivnih tujerodnih vrst Unije *Elodea nuttallii*. Ovrednoti se vpliv teh tujerodnih vrst na domorodne vrste in izdelava dolgoročnejši načrt, kjer bodo dorečeni potrebni ukrepi omejevanja in odstranjevanja;
- S potapljaškim društvom ali drugimi izvajalci bo izvedeno odstranjevanje vodne kuge na območju naravnih kopalnih vod Adlešiči (vsaj 4 km);
- odstranjevanje identificiranih rastlinskih ITV (predvsem pelinolistna žvrklja, zlata (in druge vrste) rozga, žlezava nedotika, rudbekija, veliki pajesen, enoletna suholetnica, japonski dresnik, robinija) in zasaditev domorodnih rastlin – trav in detelj ter visokodebelnih avtohtonih sadnih dreves. Odstranjevanje poteka ob prometnicah (razen državnih cest), pohodnih in učnih poteh, ob reki Kolpi in v okolici mokrišč, na drugih najbolj prizadetih površinah;
- Odstranjevanje pelinolistne žvrklje (*Ambrosia artemisiifolia*) na območju N2000 Marindol, NV Kal Močile (0,5 ha), Šašljevi učni poti 10,5 km;
- Odstranjevanje žlezave nedotike (*Impatiens glandulifera*) ob NS Kolpa v dolžini 5 km (širina del odvisna od dostopnosti zaradi ograje);
- Odstranjevanje zlate rozge (*Solidago virgaurea*) na območju steljnikov Raven (cca 3 ha), NS in KS Marindolski steljniki (cca 1ha);
- Odstranjevanje rudbekije, večkratna košnja na območju obrežja NS Kolpa Pobrežje –Vrhovci (4 km)
- Odstranjevanje robinije (*Robinia pseudoacacia*) na območju Miliči in KS Cerkev sv. Petra in Pavla Miliči (cca 3 ha), NS Vrhovske vrtače (1 ha), širše območje NV Peč in znamenitosti Korita (v letu 2020 v obnovo vloženih 40.000 € KP Kolpa in Občina Črnomelj);
- Zasaditev avtohtonih dreves (sadnih in drugih) na območju odstranjevanja robinije (nakup 60 sadik, gnojila, zaščita, zasaditev);
- Setev avtohtonih travnih mešanic in žit (ali zastirka) na območju odstranjevanja ITV, v strmih brežinah tudi mešanice z metuljnicami – lucerna (*Alfa alfa*)... (nakup in strojna ter ročna dela),
- Obnova kala v Miličih ob Grajski pešpoti (strojna in ročna dela, zasaditev vegetacije v okolici), kala v Ziljah (ponovni izkop, utrjevanje, ureditev odvodnjavanja, zasaditev vegetacije);
- drugi ukrepi za preprečevanje vnosa in širjenja ITV, naslavljanje poti vnosa in širjenja, ki bodo v fazi priprave večletnega načrta za preprečevanje in obvladovanje ITV spoznane kot nujne.

Sodelovanje s kmeti pri ukrepih iz Programa razvoja podeželja s katerimi se zagotavlja cilje zavarovanega območja načrtuje vključevanje kmetov v različne ukrepe v tem programskem obdobju, ki je precej skromno in vidnih

sprememb ni kljub angažmaju zavoda pri tej tematiki. Kmetje so vključeni v ekološko kmetovanje (v precej skromnem obsegu) in rejo avtohtonih pasem, dobrobit živali in podobno.

Nezadovoljivo je vključevanje v ukrepe pozne košnje in paše, puščanje pasov neobdelane površine in predvsem v ukrepe velike zveri, kjer v celotni Beli krajini ni vključena nobena kmetija kljub precejšnjim, težavam in pogostimi škodami po zavarovanih vrstah. Edini logičen vzrok je zapletena administracija in sankcije zaradi kršitev obveznosti, ki so največkrat nenamerne.

KP Kolpa je v okviru dela Skupnosti naravnih parkov Slovenije vključen v pripravo nove SKP. Za doseganje ciljev Natura 2000 si bo zavod prizadeval za vključevanje kmetov v izvajanje ukrepov Programa razvoja podeželja, ob aktivnem sodelovanju s kmetijsko in gozdarsko svetovalno službo ter drugimi javnimi službami ohranjanja narave.

Sodelovanje z Zavodom RS za varstvo narave in ostalimi zavarovanimi območji

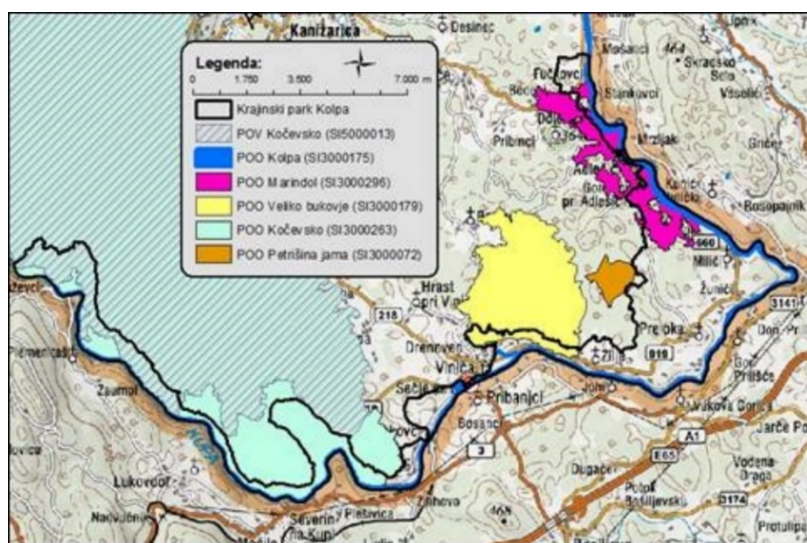
V okviru možnosti se bo zavod vključil v izobraževanja, ki jih bo ZRSVN OE NM izvajal skozi projekt Predstavitev in varstvo človeške ribice, na primeru črne človeške ribice v Beli krajini, nadaljevali bomo z aktivnostmi spremljanja stanja suhih travišč, posebno NS Marindolski steljniki, Žunički steljniki Vrhovske vrtače, SNR Hrastova loza, obnove naravnih vrednot (izvorna jama Peč, revitalizacija Ziljskih vrb, Marindolske lipe, lipe v vasi Marindol,...) in kalov Kovača vas, Jajce, Miliči, spremljanja populacij dvoživk, popisa, odlova in uničevanja ITV in podobno. Zavod bo posredoval tudi podatke monitoringov in popisov ter skupno načrtoval ukrepe na podlagi monitoringov in popisov.

V skladu s 5. točko 2. odst. 133. člena ZON, ki določa, da upravljavec zavarovanega območja kot javno službo med drugimi opravlja tudi naloge, ki se nanašajo na sodelovanje pri izvajanju ter izvedba ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih v zavarovanem območju in izven njega, če so ta območja območno povezana z zavarovanim območjem (v primeru KP Kolpa so ta območja naslednja: SPA Kočevsko, POO Kočevsko, POO Kolpa, POO Marindol, POO Veliko Bukovje, POO Petrišina jama), vidimo strokovno sodelovanje JZ KP Kolpa predvsem z ZRSVN.

Karta 2: Prikaz območij Natura 2000, ki segajo na območje parka, Sodelovanje se nanaša na naslednjih 6 območij Nature 2000:

1. Posebno območje varstva Kočevsko (SI5000013)
2. Posebno ohranitveno območje Petrišina jama (SI3000072)
3. Posebno ohranitveno območje Kolpa (SI3000175)
4. Posebno ohranitveno območje Veliko bukove (SI3000179)
5. Posebno ohranitveno območje Kočevsko (SI3000263)
6. Posebno ohranitveno območje Marindol (SI3000296)

Priprava: Anita G. Prosenjak, Vira: GURS in Uredba o posebnih varstvenih območjih (Območjih Natura 2000), (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16, 47/18).

Območja Nature 2000 prekrivajo 46 % površine zavarovanega območja Krajinskega parka Kolpa (oziroma 1.992,21 ha), delež EPO pa zajema 51,82 % površin (kar znaša v naravi 2.244,56 ha). Odstotek površin teh varovanih območij, ki segajo še izven območja KP Kolpa, pa je v primerjavi s površino območij Nature 2000, ki segajo na preostale podobne primerljive manjše parke v RS, kar precejšen.

Sodelovanje se nanaša tudi na 6 ekološko pomembnih območij, ki segajo na območje parka; ta so predstavljena na naslednji karti:

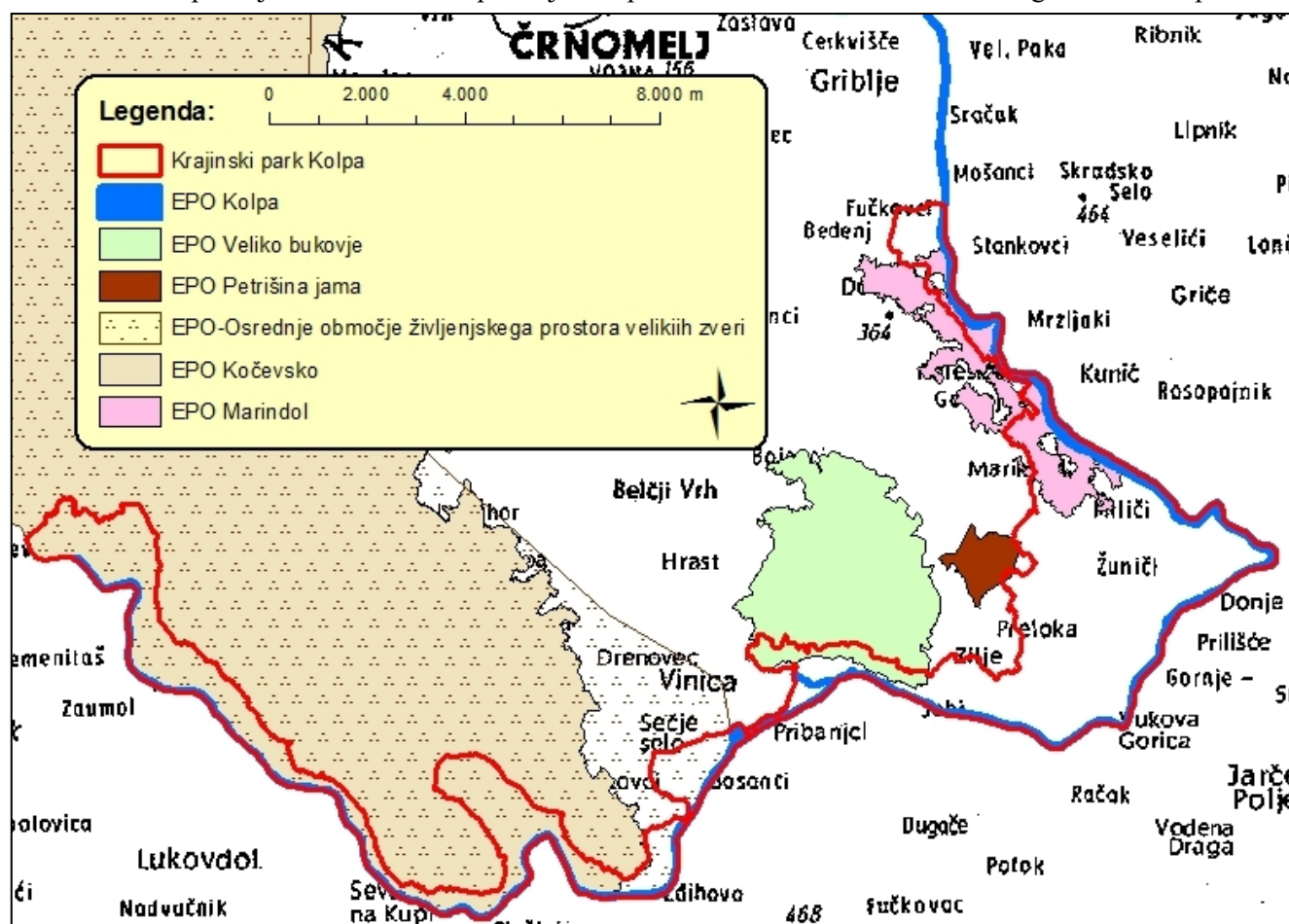
1. Kolpa (id. št. 64700)
2. Marindol (id. št. 94700)
3. Kočevsko (id. št. 31100)
4. Petrišina jama (id. št. 67900)
5. Veliko bukove (id. št. 64600)
6. Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri (id. št. 80000)

Sodelovanje z upravljavci kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljišč za doseganje ciljev na naravovarstveno pomembnih površinah

JZ KP Kolpa ima dobro razvito dolgoročno sodelovanje z vsemi deležniki v prostoru. To zajema svetovanje in skupne aktivnosti ter številne usluge zavoda lastnikom in uporabnikom zemljišč znotraj območja parka. Pomembno je nudenje pomoči vzdrževanja najbolj problematičnih kmetijskih površin, prometnic in preprečevanje zaraščanja ter odstranjevanje tujerodnih invazivnih vrst.

Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje

Na območju parka ne moremo govoriti o kakšnih resno razvrednotenih ali uničenih območjih. Obstaja nekaj opuščenih manjših kamnolomov, ki so prepuščeni naravni sukcesiji in ki sicer ne prispevajo k lepemu izgledu zavarovane kulturne krajine, a ne predstavljajo večje težave. Domnevamo, da je na zavarovanem območju bil v preteklosti za zasipavanje kraških vrtač uporabljen odpadni material iz livarstva in mogoče celo iz proizvodnje

kondenzatorjev. O tem sicer ni uradnih podatkov a prebivalci parka tovrstne informacije imajo. Posebnih ukrepov na tem področju v tekočem letu ne načrtujejo a bi bilo v bodoče zagotovo potrebno opraviti bolj sistematčne raziskave v sodelovanju z Občino Črnomelj in drugimi deležniki v prostoru.

Preglednica 5: Prioriteta 1 - Varstvene, upravljavske in nadzorne naloge

1. prioriteta - cilj:	Število ur	Skupaj odhodki - 1. prioriteta (€)	ODHODKI (€)				Koord. (nosilec nalog)	Obdobje izvaj.	PUN
			Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.			
Ohranjene naravne vrednote in biotska raznovrstnost, stanja ter procesi v naravi, zaradi katerih je bilo območje ob reki Kolpi zavarovano	4.845	186.843	69.601	70.062	47.180				
			69.601	28.710	2.027	MOP			
				20.000	44.530	PP559			
			0	18.352	623	PROJ*			
			0	3.000	0	DPJS			
Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN
			19.738	36.062	1.700				
			19.738	17.333	1.700	MOP			
				15.729		PROJ			
1	1.374	57.500	0	3.000		DPJS			

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4	Izvajanje neposrednega nadzora v naravi	1.086	65.231	15.601	5.100	44.530	Vir fin.						
				15.601	5.100	0	MOP						
						44.530	PP559						
							PROJ						
				0			DPJS						
							TD						
Izvajanje neposrednega nadzora v naravi, sodelovanje z MOP ter ostalimi nadzornimi službami v naravi Izvajanje naravovarstvenega nadzora na zavarovanem območju Sodelovanje z nadzornimi službami v naravi in MOP, izmenjava mnenj in praks Podan predlog na ministrstvo in Svet JZKPK za spremembo sistemizacije delovnih mest - dodano novo delovno mesto za izvajanje NVN z vsaj visokošolsko izobrazbo Izveden nakup opreme za naravovarstveni nadzor (uniforma, izkaznica,...) za 1 NV nadzornika in 2 prostovoljnega nadzornika Zagotavljanje ustrezne programske in druge opreme za nadzornika in izvajanje nadzora Poročanje o izvedenih aktivnostih, podanih predlogih Izvajanje aktivnosti ozaveščanja javnosti kot ukrep ki prispeva k boljšemu spoštovanju predpisov in učinkovitejšemu nadzoru, pomoč pri diplomskih in magistrskih nalogah iz tega področja Izvajanje aktivnosti za spodbujanje k izobraževanju za prostovoljno nadzorništvo: Predlog vsaj dveh kandidatov za izobraževanje za prostovoljne oziroma naravovarstvene nadzornike Informiranje o pomenu prostovoljnega nadzorništva Spremljano stanje izvajanja varstvenih režimov, vsaj 12 x								AGP AGP	jan - dec dec	-			
Izvedene aktivnosti in urejeno vzdrževanje službenih vozil, opreme ter usposobljenosti za izvajanja nadzora na vodi Izvedene aktivnosti za nemoteno delovanje in uporabo električnih vozil, namenjenih NV nadzoru (vzdrževanje, servisiranje, registracija, ...) Skrb za nemoteno delovanje polnilnih mest za električna vozila za izvajanje NV nadzora, poravnava stroškov in vključitev v sistem ob povečani javni rabi, namestitve označevalnih tabel za polnilna mesta Izvedene aktivnosti za nemoteno delovanje in uporabo tovornega vozila namenjenega NV nadzoru in vzdrževanju slabše dostopnih lokacij (vzdrževanje, servisiranje, registracija, ...) Popravilo in vzdrževanje plovil, obnova licence za reševalca C, pregledana in ustrezno za rabo pripravljena plovila, nabava potrebne nadomestne opreme								BG	feb -	-			
Sodelovanje s pristojnimi institucijami za vodenje in odločanje v upravnih postopkih za posege, ravnanja, dejavnosti in pravne posle na območju KP Kolpa Vsaj 1 srečanje z institucijami, pristojnimi za vodenje in odločanje v upravnih postopkih, ki se nanašajo na posege, ravnanja, dejavnosti in pravne posle na območju parka (ARSO, Občina Črnomelj, UE Črnomelj, MIR, Inšpektorat RS za okolje in prostor) za dogovor o načinu sodelovanja pri izvajanju naravovarstvenega nadzora na zavarovanem območju Izveden vsaj 1 skupni nadzor z MIR, policijo, inšpektorati; z namenom usklajevanja nadzornih nalog in usmerjanja obiskovalcev Izvedene vsaj 2 skupne akcije neposrednega nadzora (tudi skupaj z drugimi službami nadzora) za izboljšanje posebej kritičnih kršitev Izmenjava strokovnih mnenj, sodelovanje s pristojnimi institucijami ob ugotovljenih kršitvah na ZO								BG	jan - dec	-			
Blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam Nakup električnega vozila srednjega razreda, za delo na terenu, z vsaj 7 sedeži (PP559)									jan - okt -				
KAZALNIK: Neposredni nadzor izveden v okviru kadrovskih možnosti, vzpostavljeni pogoji za izvajanje nadzorne službe				Ciljna vrednost:		Vzpostavitev in izvajanje naravovarstvenega nadzora							
5	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:			Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst ter za ohranjanje najbolj občutljivih naravnih vrednot					2.040	0	0					MOP
						2.040							PROJ
						0							DPJS
													TD
Nameščanje fizičnih preprek in struktur ter zagotavljanje mirnih con v okviru možnosti Spodbujanje in promocija alternativne oblike mobilnosti (e-kolesarjenje) za obisk NV s predstavitvami, izposoja e-koles in opreme Izvajanje aktivnosti in iskanje možnosti za financiranje obnove jezov na Kolpi (Preloka, Zilje, Žuniči) Prenova in vzdrževanje vaških kalov, izvirov, napajališč v sodelovanju z vaščani in projektno sodelovanje (Deskova vas, Jajce Podklanec, Miliči stelniki) oz. skupnostjo (popravilo kala v Ziljah, Miličih breg ...) - odvisno tudi od razpoložljivih virov financiranja								BG	mar - dec	-			
KAZALNIK: Opravljene zastavljene aktivnosti za omogočanje pogojev in ohranjanje najbolj občutljivih NV				Ciljna vrednost:		Urejen vsaj 1 kal, sodelovanje pri postopkih za obnovo jezov na Kolpi							
6	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:			Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju, vključno s populacijami invazivnih in drugih tujerodnih vrst ter izvajanje potrebnih ukrepov					6.321	22.800	0					MOP
						6.321	2.800						PP559
							20.000						PROJ
						0							DPJS
													TD
Spremljanje stanja narave, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot na zavarovanem območju Spremljanje kazalnikov stanja in izvajanje ukrepov varstva Redno spremljanje stanja ciljnih vrst, rib ter dvoživk: Navadni škrček - sodelovanje s pristojnimi službami pri določanju naravovarstvenih smernic in mnenj (PUN 2015-2020) Siva čaplja - opravljena 2 monitoringa sive čaplje v Hrastovi lozi Veliki žagar - opravljen monitoring gnezdišč ob Kolpi Rjavi medved - pridobljeni in obdelani podatki o stanju na območju v tekočem letu Dvoživke - izveden monitoring/popis v obnovljenih kalih Močile, Sodevci, Zilje, Preloka, Brdo, Miliči, Lokva, Kalce, Fučkovci (v sodelovanju z ZRSVN) Kmečka lastovka - izvedeni letni popisi (prihod, gnezdenje, odhod) Popis nočnih metuljev na Vrhovskih vrtačah, Marindolski stelniki, KS Stari trg Izvedeno kartiranje površin negozdnih HT znotraj KPK, 2% Ažurirana evidenca lokacij rastišč tujerodnih vrst Ažurirana evidenca vrst in HT, urejeni grafični podatki								AGP	mar - nov	-			

Sodelovanje pri izvajanju in izvajanje ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih v zavarovanem območju in izven njega (PP559) Izvajanje ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst Osveščanje o ITV, spremljanje razširjenosti (reka Kolpa, kal Močile, Radenski kal) Priprava in izvajanje ukrepov za obvladovanje močno razširjenih vrst (odstranjevanje identificiranih rastlinskih ITV, zasaditev domorodnih,...) Drugi ukrepi za preprečevanje vnosa in širjenje ITV										BG	mar - nov	-		
Spremljano stanje in ugotavljanje morebitnih preobremenitev naravnih vrednot zaradi obiskovanja in rekreacije Evidentiranje stanja, predlogi rešitev in ukrepov Sodelovanje pri urejanju rabe naravnih vrednot zaradi obiskovanja in rekreacije											jan - dec	-		
Spremljano stanje označitev v zavarovanem območju, zamenjave, popravila, dopolnitve Izvajanje ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na druga mokrišča na ZO Natura 2000 ohranjanje, obnova in vzpostavitev mokrišč ureditve ali zasaditve vegetacije za preprečevanje erozije tal												nov - dec	-	
Izdelana vsaj ena knjižica oz. promocijski material o biotski raznovrstnosti v KP Kolpa, ponatis vsaj ene publikacije														
KAZALNIK: Opravljeni monitoringi, evidentiranje in primerjanje rezultatov, izvedeni začetni ukrepi varstva in obvladovanja vplivov podnebnih sprememb, izdana publikacija					Ciljna vrednost:	Izvedeno 14 monitoringov metuljev, zimski popis vodnih ptičev, spremljanje stanja kolonije čapelj, popis kmečkih lastov, pregled stanja kalov, dopolnjen kataster ITV...								
7	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:				Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Sodelovanje s kmeti pri ukrepih iz Programa razvoja podeželja s katerimi se zagotavlja cilje zavarovanega območja				152	7.634	2.184	4.500	950					
							2.184	1.877	327	MOP				
								2.623	623	PROJ				
							0			DPJS				
								TD						
Sodelovanje s kmetijsko in gozdarsko svetovalno službo, povezano z ukrepi za doseganje ciljev Nature 2000 Pridobljen seznam kmetij, vključenih v PRP Pomoč pri pridobivanju spodbud kmetom pri izvajanju ukrepov PRP Sodelovanje z lastniki kmetijskih zemljišč ter KGZS z namenom popularizacije ekološkega kmetovanja ter drugih ukrepov, namenjenih kmetijam Izvedeno vsaj 1 informiranje o dobrih kmetijskih praksah in ukrepih KOPOP, s ciljem naravi prijaznejšega kmetovanja in preprečevanja zaraščanja Izvedena vsaj 3 strokovna svetovanja in prikazi (varovanje rejnih živali in sobivanje z velikimi zvermi, pozna iz zgodnja paša namesto požigovanja, reja avtohtonih-okolju prilagojenih pasem, dobre kmetijske prakse za ohranjanje prostoživečih populacij)												BG	apr - nov	da
Seznanjanje kmetov o pomenu kmetovanja na območju parka, s poudarkom na ohranjanju naravnih vrednot, kulturne krajine, vrst in habitatnih tipov, reji avtohtonih pasem živali in sort kmetijskih rastlin Izveden prikaz opravil v travniških sadovnjakih za zainteresirano javnost Permanentno dopolnjevanje katastra visokodebelnih travniških sadovnjakov Dokupljene in zasajene sadike sadnih dreves v kolekcijem nasadu Kalce (po potrebi) Vzpostavljen prikazni poligon varovalnih ograj pred velikimi zvermi in divjimi prašiči												BG	apr - nov	-
Izvajanje aktivnosti ob uspešni kandidaturi na projekt ARK park (CLLD) Vzpostavitev povezave med vsaj 4 kmetijami ki redijo avtohtone pasme živali, pridelujejo avtohtone rastline, ohranjajo tradicijo tradicionalne kulture domačih obrti (=načini ohranjanja naravne in kulturne dediščine ter njihovega posredovanja obiskovalcem) Nabava orodij in pripomočkov za prikazovanje vsebin ark parka: razstavni boksni stojnice za tržnico, LCD projektor, prenosni računalnik, platno, zloženka o predstavitev, organizacija predavanja in delavnic, razlagalne table, monitoringi žuželk Izvedena vsaj 3 strokovna svetovanja in prikazi (varovanje rejnih živali in sobivanje z velikimi zvermi, pozna iz zgodnja paša namesto požigovanja, reja avtohtonih-okolju prilagojenih pasem, dobre kmetijske prakse za ohranjanje prostoživečih populacij) ...se ponavlja z ukrepom iz naloge Sodelovanje s kmetijsko in gozdarsko svetovalno službo, povezano z ukrepi za doseganje ciljev Nature 2000												TJ	avg - dec	-
Izvedena razstava avtohtonih rejnih živalskih vrst samostojno ali v sodelovanju z drugimi organizacijami ter kmeti iz območja Bele krajine, s ponudbo lokalno pridelane in predelane hrane (v okviru prireditve Jesenska zgodba in Dan naravnih parkov v Šokčevem dvoru, Belokranjska razstava drobnice)												BG	maj - okt	-
KAZALNIK: Nudena pomoč zainteresiranim kmetom v zvezi z ukrepi PRP na ZO, vzpostavljena zasnova Ark parka						Ciljna vrednost:	Izvedene 3 razstave in prikazi, izvedena svetovanja, pridobljen projekt in pričetno z izvajanjem aktivnosti							
8	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:				Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Sodelovanje z Zavodom RS za varstvo narave in ostalimi zavarovanimi območji (mnenja, baze podatkov, NV akcije...)				183	3.029	2.629	400	0					
							2.629	400		MOP				
							0	0		PROJ				
										DPJS				
								TD						
Sodelovanje z ZRSVN, posebej z OE NM Izmenjava informacij in poročil iz raziskav, posegov, izdanih mnenj, naravovarstvenih smernic, dovoljenj,... na ZO KP Kolpa Usklajevanje in ažuriranje baze podatkov Sodelovanje pri skupni pripravi večletnih načrtov za preprečevanje in obvladovanje ITV, spremljanje stanja in razširjenosti vplivov ITV, izvajanje ukrepov in obvladovanje ITV, s prioriteto na vrstah iz seznama EU Vsaj 3 skupne terenske aktivnosti (stelniki, suhi travniki, kali, izvorna jama Peč ...) Sodelovanje z drugimi zavarovanimi območji Izmenjava baz podatkov, mnenj o postopkih in posegih Sodelovanje pri skupni pripravi večletnih načrtov za preprečevanje in obvladovanje ITV, spremljanje stanja in razširjenosti vplivov ITV, izvajanje ukrepov in obvladovanje ITV, s prioriteto na vrstah iz seznama EU Sodelovanje pri vsaj eni naravovarstveni akciji Sodelovanje pri izvajanju naravovarstvenega nadzora (izmenjava izkušenj, pomoč po potrebi) Sodelovanje v aktivnostih osnovnih in srednjih šol (naravoslovni, kulturni dnevi, kviz za šolarje...) Udeležba na sestankih in izmenjava izkušenj ter znanj na letnem srečanju zaposlenih v ZO Sodelovanje z izobraževalnimi in drugimi ustanovami Vsaj 1 mentorstvo pri študijskem oz. raziskovalnem delu Vsaj 1 dijak/študent opravi redno šolsko prakso oz. praktično izobraževanje												BG	jan - dec	-

<i>Sodelovanje s študenti (Univerzami) pri opravljanju vaj, projektnih aktivnosti, raziskovalnih in drugih nalog</i> <i>Sodelovanje z DOPPS - monitoringi</i> <i>Sodelovanje z osnovnošolci in njihovimi mentorji v okviru spoznavanja zavarovanih območij narave (kviz za šolarje - mladi parkoslovci v OŠ Stari trg, OŠ Vinica, OŠ Adlešiči, OŠ Loka, OŠ Griblje)</i> Sodelovanje s strokovnimi in drugimi organizacijami na državni in mednarodni ravni <i>Sodelovanje pri najpomembnejših aktivnostih posameznih upravljavcev zavarovanih območij v Sloveniji</i> <i>Udeležba na srečanjih Skupnosti zavarovanih območij in aktivnostih parkov Dinarskega loka, EU parlamenta, Komisije EU, Europarc, SAVE, ELO...</i> <i>Izvajanje aktivnosti in poravnava obveznosti, ki izhajajo iz dogovorov članov posamezne skupnosti (SNP, Dinaridis, Europarc, ...)</i> Sodelovanje z drugimi strokovnimi in stanovskimi službami, glede na potrebe														
Prepoznavanje potreb in sodelovanje														
KAZALNIK: Strokovno delo izvedeno v skladu s planom in v sodelovanju s strokovnimi institucijami					Ciljna vrednost:	Sodelovanje z vsaj štirimi institucijami								
9	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:				Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Sodelovanje z upravljavci kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljišč za doseganje ciljev na naravovarstveno pomembnih površinah				76	1.092	1.092	0	0					MOP
							1.092	0						PROJ
							0							DPJS
														TD
<i>Svetovanje upravljavcem kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljišč v zasebni in javni lasti, sodelovanje v skupnih aktivnostih</i>										BG	mar - nov	-		
<i>Izvajanje pomoči lastnikom in uporabnikom prostora - vzdrževanje najbolj problematičnih kmetijskih površin in prometnic</i>												-		
<i>Odpravljanje zaraščanja in odstranjevanje tujerodnih invazivnih vrst na kmetijskih in gozdnih zemljiščih ter vodnih telesih</i>												-		
KAZALNIK: Izvedene vsaj 4 aktivnosti					Ciljna vrednost:	Svetovanje vsaj 10 upravljavcem zemljišč, pomoč na vsaj 2 ha problematičnih površin, odstranjevanje ambrozije na 1 ha								
10	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:				Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Sodelovanje pri pripravah sprememb Pravilnika o označevanju ZO, Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje				52	1.247	747	500	0					MOP
							747	500						PROJ
							0							DPJS
														TD
<i>Sodelovanje z MOP pri pripravi spremembe pravilnika o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot</i> <i>Sodelovanje z MOP pri pripravi spremembe akta o določitvi krajinskih značilnosti, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti</i>										BG AGP TJ	jan - dec	- - -		
<i>Vključevanje v okoljske projekte, v kolikor se pokaže možnost, spremljanje stanja onesnaženosti vodotokov</i>														
<i>Izvedena vsaj ena čistilna akcija oz. sanacija divjega odlagališča</i> <i>Izvajanje aktivnosti okolju prijaznih oblik mobilnosti za zmanjšanje obremenjevanja okolja</i>														
KAZALNIK: Izvedene aktivnosti za obnavljanje in vzdrževanje ugodnega stanja zavarovanega območja					Ciljna vrednost:	Izvedba projekta prijazne mobilnosti, sanacija divjega odlagališča, sodelovanje pri vseh projektih MOP								

koordinacija (nosilci nalog): BG - Boris Grabrijan, AGP - Anita Golobič Prosenjak, TJ - Tončka Jankovič
 *za financiranje projektov je predvidena tudi poraba presežkov prihodkov nad odhodki iz preteklih let

5.2 Prioriteta 2: Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

Obisk zavarovanega območja narave Krajinski park Kolpa poteka spontano, saj je do parka mogoč dostop iz različnih smeri, tudi skozi tri mejne prehode (en mednarodni, dva maloobmejna) z Republiko Hrvaško. Dostopov ni mogoče kontrolirati ali zapirati, tako da podatki o obisku ali tranzitu temeljijo le na ocenah, ki jih poskušamo pridobivati skupaj z drugimi deležniki v prostoru. Obisk parka omogoča kvalitetno spoznavanje zavarovanega območja narave, predstavitev kulturne dediščine in učenje domačih obrti, kar hkrati posredno pripomore k posrednemu obisku vrednih delov narave, zavodu pa v manjšem delu predstavlja vir drugih prihodkov ob izvajanju javne službe. Obisk zavarovanega območja je možno spremljati z nadzorom na terenu, spremljanjem letnih poročil lokalne skupnosti o nočitvah in obračunani turistični taksi pri ponudnikih, obisk v Šokčevem dvoru in Domu Grduni pa z vodenjem evidenc sprejema gostov, kar so včasih edine resne evidence.

Zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva narave in obiskovalcev

Pri obisku v kulturnem spomeniku prevladuje obisk mlajše populacije – osnovnošolci, dijaki in študentje. Naslednja večja skupina so upokoјenci in stanovska društva. Zavod tudi v tekočem letu načrtuje sprejemanje šolskih, turističnih in študijskih skupin kot tudi tujih) novinarjev, blogerjev, študentov na izmenjavi.

- **Usklajevanje in usmerjanje obiska zavarovanega območja na ekološko manj občutljiva območja** bo tudi v bodoče baziralo na obisku učnih in pohodniških poti, obiskom namenjenim urejenim kalom in izvirom, enostavno dostopnim drevesnim in drugim naravnim vrednotam. Za (individualne) obiskovalce s specifičnimi interesi zaposleni izvajajo **doživljajsko vodenje in izobraževanje**, usmerjeno na točke ki jih prioriteto zanimajo.
Zavod bo nadaljeval z osveščanjem pomena varovane narave in izobraževanju kot na primer: pomen in vloga visokodebelnih travniških sadovnjakov (primer - kolekcijski nasad Kalce), spoznavanja dreves (gozdna učna pot Žeželj), spoznavanja kulturne dediščine – žganje apna in kuhanje oglja, spoznavanje avtohtonih pasem živali, raziskovanje vinorodnega okoliša (Šašljeva učna pot), biotska raznovrstnost, pomembni Belokranjci (Žagarjeva učna pot)... V projektih načrtovana Čredniška pot in zgodba Uršek povezuje na območju Starega trga, bosta nudila nove izobraževalne vsebine, ki so ob izvajanju projektov predvidene že v tem letu.
Za doživljajsko vodenje s čolnom po reki Kolpi in izposojajo plovil ima zavod usposobljeni dve osebi (vodnik rafta, reševalec iz vode po programu D, reševalka iz divjih vod po programu C), ki potrebne licence tudi redno obnavljata. Opravljeni tečaji za vodnike s področja čebelarjenja in vodenja po učnih poteh predstavljajo dodatne možnosti za izvajanje individualnih ali skupinskih vodenj po zavarovanem območju, ki jih drugi ponudniki v okolju ne nudijo. Zavod je med prvimi na zavarovanem območju KP Kolpa registriral plovila, skladno s slovensko zakonodajo, sledi tudi zakonskim spremembam na tem področju. Namenjena so za opravljanje redne dejavnosti na vodi, kot tudi v izobraževalne namene, eko spust po reki Kolpi, čistilne akcije v in druge aktivnosti ob Kolpi ter drugod po zavarovanem območju.
- **Sprejem, usmerjanje in vodenje obiskovalcev v zavarovanem območju** Krajinski park Kolpa zaposleni izvajajo z naravi sprejemljivim in organiziranim vodenjem ter usmerjanjem obiskovalcev, izvajanjem javnih dogodkov, sodelovanjem na dogodkih drugih organizatorjev, zagotavljanjem informacij s področja varstva in ohranjanja narave ter kulturne dediščine. V ta namen so **urejene info točke, označene pešpoti**, kar dopolnjuje **spremljajoča (zasebna) turistična ponudba**. Obiskovalci so usmerjeni s promocijskimi materiali, osveščanjem in objavami v različnih medijih (vabila na pohode, prireditve, dogodke,...), na terenu pa z informacijskimi in usmerjevalnimi tablicami.
- V kolikor bo v tem letu dejansko uspel nakup večjega vozila (7 sedežev) za prevoz gostov bi to bila pomembna dodana vrednost obliki obiskovanja zavarovanega območja. Namreč v sedanji situaciji, ko ne dobivamo obiskovalcev z avtobusi, se jim ne moremo dovolj kvalitetno približati s predstavitvijo zanimivosti parka.

Organiziran sprejem obiskovalcev zavarovanega območja zavod redno izvaja na dveh lokacijah:

- **Kulturni spomenik in muzeju na prostem, v upravljanju JZ KP Kolpa - Šokčev dvor Žuniči:** sprejem in vodenje obiskovalcev utečeno poteka od leta 2007, letno ga obišče približno 50 skupin, izvedeta se vsaj dve javni prireditvi, pri čemer info center obišče približno 2.500 ljudi. Podatki za leto 2020 odstopajo (navzdol) od teh običajnih trendov.

V osrednji informacijski točki parka poteka sprejem najavljenih skupin in posameznikov, v tradicionalnih oblačilih in Belokranjskem dialektu, s sveže pripravljeno pogačo ter pijačo dobrodošlice. Interpretirano predstavitev zavarovanega območja Krajinski park Kolpa in kulturne dediščine Bele krajine, ki traja 45 do 120 minut, izvajata dva zaposlena. Termínsko je prilagojena željam obiskovalcev (dopoldne, popoldne, tudi v soboto, nedeljo in na praznike).

Rokodelski center v gospodarskem poslopu Šokčevega dvora, s prodajno razstavo rokodelskih predmetov iz naravnih materialov (lan, volna, les, ličkanje, konoplja,...) je sestavni del info centra, vključno s **čebelarско zbirko** s predstavitvenim čebelnjakom, prikaznim panjem, opremo, literaturo o čebelarstvu in kopijo 100 let starega čebelnjaka.

Pomemben del zbirke so tudi orodja za predelavo volne, lanu, konoplje, katerih uporaba se obiskovalcem tudi prikaže, na voljo so knjižice s temeljito predstavitvijo postopkov.

V Šokčevem dvoru pogosto potekajo **javne prireditve**: dvakrat letno **dan odprtih vrat** (v maju, ob dnevu naravnih parkov in Jesenska zgodba v Šokčevem dvoru zadnji vikend v septembru ali prvi vikend v oktobru) z raznolikimi priložnostnimi naravovarstvenimi, kmetijskimi in kulturnimi dogodki.

Obiskovalcem s posebnimi željami lahko prikažemo tudi ogled fotografij in filmov o posebnostih parka, ohranjanju biotske raznovrstnosti, podvodnem svetu Kolpe, ljudeh, ki tu živijo, običajih, ohranjenih dediščini, kmetovanju, si ogledajo prikaze rokodelskih veščin velikega nabora mojstrov, ki sodelujejo s parkom. Objekt nudi tudi **možnost najema za zasebne dogodke** (poroke, praznovanja, snemanje spotov...) ali fotografiranja ob posebnih priložnostih. Z izvajanjem interpretacij, vodenj, izvajanjem delavnic v Šokčevem dvoru javni zavod ustvarja druge prihodke javne službe (DPJS), s prodajo izdelkov domače obrti pa ustvarja prihodke od prodaje na trgu oz. izvaja tržno dejavnost (TD).

- **Center za doživljanje biodiverzitete (CDB) - DOM Grduni** za enkrat predstavlja osnovno namestitev za usmerjeno raziskovanje študentov in dijakov na terenskih vajah in taborih (geološke raziskave, spremljanje stanja vrst, monitoringi...), v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami in društvi. V urejenem lesenem objektu je tudi razstavni prostor z nekaterimi stalnimi postavitvami in tudi priložnostnimi razstavami. V letu 2021 bo pritlični prostor izoliran in pridobil novo podobo in opremo, v okviru projekta Čredniška pot.

S sprejemanjem učnih skupin na prenočitve v Domu Grduni javni zavod ustvarja druge prihodke javne službe (DPJS) oziroma tržno dejavnost (TD) ter vodi ustrezne evidence za namene statističnega spremljanja nočitev v registriranem nočitvenem obratu (AJ PES).

- **Sodelovanje in povezovanje s ponudniki zgodb in produktov povezanih z ohranjanjem naravne in kulturne dediščine** se bo v letu 2021 razširilo skladno s širšo ponudbo in na novoustanovljenimi turističnimi agencijami, ki imajo željo po sodelovanju, povezovanju in dopolnjevanju.

Pri nalogah upravljanja z obiskom zavod sodeluje z lokalnimi institucijami za turizem (RIC Bela krajina - TIC Črnomelj, Zavod za turizem Metlika - TIC Metlika, Kulturnim centrom Semič - TIC Semič), Slovensko turistično organizacijo, turističnimi agencijami, izobraževalnimi ustanovami, društvi ter posamezniki.

V letu 2021 si želimo izobraževanj v sodelovanju z ZRSVN OE Novo mesto, z namenom vzpostavitve kontinuiranega sodelovanja na področju interpretacij narave, naravne in kulturne dediščine, a trenutna epidemiološka slika tega ne obeta.

Na nivoju lokalne skupnosti, JZ KP Kolpa želi sodelovati v skupnem nastopu, predstavitev in promociji Bele krajine na prireditvah in sejnih doma ter v tujini (Belgija, Nizozemska, Nemčija, Avstrija, ...), a so vsaj aktivnosti, ki se običajno odvijajo v prvi triadi leta odpovedane.

Nameščanje in vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje zavarovanih območij, razvijanje informacijskih centrov, opazovališč ter druge dodatne infrastrukture za obiskovalce

Zavod bo tudi v bodoče – predvsem skozi projektno delo nadaljeval z vzpostavljanjem dodatne infrastrukture za doživljanje narave, opazovanje zanimivih vrst in podobno. Predvsem so v bodoče načrtovane opazovalnice, ki bi obiskovalcem približale življenje zavarovanih in redkih vrst živali (ptiči, bober, vidra in podobno). V letu 2021 bomo informacijski stenski karti na Vinici in točkam na Čredniški poti dodali nove vsebine (fotografije in strokovno vsebino).

Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanja javnosti

Za predstavitev parka, ki vključuje ozaveščanje javnosti o pomenu parka (22. člen Uredbe) se preko različnih medijev zavod vsa leta angažira tudi v različnih aktivnostih, ki bi zagotavljale primerno informiranje in tudi ozaveščanje javnosti. Naloge iz tega področja so predvsem pripravljanje in širjenje tiskanega, elektronskega in drugega gradiva, njihova predstavitev obiskovalcem, prebivalcem in lastnikom zemljišč na območju parka. Veliko tovrstnih aktivnosti se odvija ob predstavitev obiskovalcem, še bolj sistematično pa na dnevih odprtih vrat in drugih dogodkih v parku (čistilne akcije, pohodi in podobno).

- Priprava gradiv o zavarovanem območju, objave za javnost v obliki tiskanih in elektronske medijev, sodelovanje v radijskih in televizijskih oddajah je postala ustaljena praksa za predstavitev dela zavoda ter promocijo zavarovanega območja in kulturne dediščine. Pri tem zavod sodeluje z javno RTV hišo, lokalnimi televizijami in radijskimi postajami (RTV SLO, TV Vaš kanal, Radio Sraka,...), z novinarji slovenskih ter lokalnih časopisov, revij, informatorjev (Delo, Slovenske novice, Dolenjski list, Belokranjec,...).

- Zavod skuša čim bolj aktivno sodelovati pri javnih dogodkih, povezanih s promocijo Slovenije, s tem destinacije Bela krajina in prednostni zavarovanja območja Krajinski park Kolpa za turizem, rekreacijo, pa tudi ustrezen razvoj turizma.
- Z izvajanjem delavnic, razstav in predstavitev različnim ciljnim skupinam skušamo širšim množicam približati naravno in kulturno dediščino.
- Prepoznavnost KP Kolpa se gradi tudi z izvajanjem projektov, saj vključujejo sodelovanje širše javnosti. V številnih zaključenih projektih vzpostavljeni pogoji za ohranjanje znanj, nove možnosti sodelovanja, raziskav, izobraževanja, bodo tudi v letu 2021 dobra osnova za izvajanje različnih aktivnosti.

Zavod poziva prebivalce in deležnike v parku k pripravi člankov in prispevkov za objave na spletni strani www.kp-kolpa.si ter nudi podporo pri promoviranju njihovih prispevkov, prednostno tistih s področja varovanja narave in kulturne dediščine.

Preglednica 6: Prioriteta 2 - Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

2. prioriteta - cilj:			Število ur	Skupaj odhodki - 2. prioriteta (€)	ODHODKI (€)				Koord. (nosilci nalog)	Obdobje izvaj.	PUN
					Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.			
Ozaveščanje javnosti in urejanje obiska zavarovanega območja, z namenom spoznavanja pomena biotske pestrosti in prepleta kulturne dediščine zavarovanega območja			1.194	54.497	17.569	26.928	10.000				
					17.152	8.934	3.443	MOP			
						5.246	6.557	PROJ*			
					0	11.701	0	DPJS			
					416	1.047	0	TD			
1	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koord.	Izvaj.	PUN
	Zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva narave in obiskovalcev		236	11.855	3.807	8.048	0	Vir fin.			
					3.390	1.300		MOP			
								PROJ			
					0	5.701		DPJS			
					416	1.047		TD			
Usklajevanje in razporejanje obiska zavarovanega območja <i>Načrtno usmerjanje obiska na ekološko manj občutljiva območja - na učne in pešpoti, k hidrološkim NV kot so kali in izviri, k drevesnim naravnim vrednotam kot so vrbe in mogočne lipe, k ekosistemskim NV (steljniki in Vrhovske vrtače), na odprto krajino, ...</i> <i>Koordinacija obiska zahtevnejših obiskovalce (individualna vodenj in posebni programi)</i> <i>Vodenje in usmerjanje obiskovalcev</i> <i>Doživljajsko strokovno vodenje posameznikov in skupin po zavarovanem območju, ob in po reki Kolpi (vsaj 4x)</i>											
Sprejem, usmerjanje in vodenje obiskovalcev v kulturnem spomeniku in muzeju na prostem, v upravljanju JZ KP Kolpa - Šokčev dvor Žuniči <i>Nabava in priprava blaga za sprejem gostov (pogača, pecivo, aperitiv, osvežilne pijače...)</i> <i>Sprejem gostov, interpretacija zavarovanega območja in KD (vsaj 40 sprejemov)</i> <i>Obračun opravljenih storitev</i> <i>Vzdrževanje, obnova in dopolnjevanje opreme za sprejem gostov (hišni tekstil, kostumi, oprema)</i> <i>Urejanje in dopolnjevanje čebelarke zbirke</i> <i>Urejanje in vzdrževanje opreme za predelavo volne (iz projektnih sredstev CLLD, 2018 - Volna, lan, konoplja)</i> <i>Koordinacija in usklajevanje uporabe e-koles in opreme (iz projektnih sredstev CLLD, 2018 - Kolpa e-bike)</i> <i>Dopolnjevanje, nabava, urejanje in koordiniranje (prodajne) galerije v Rokodelskem centru</i> <i>Prodaja izdelkov iz Rokodelskega centra (sodila!)</i> <i>Nabava in priprava materialov za prikaze in delavnice (slama, ličkanje, lipovina, beka, volna, lan, konoplja, ...)</i> <i>Vodenje evidence obiskovalcev, spremljanje trenda</i> <i>Sprotno čiščenje in vzdrževanje objekta</i>											
Sprejem in koordinacija skupin z namestitvijo v Domu Centra za doživljanje biodiverzitete - Grduni (do 25 oseb) <i>Koordiniranje sprejema in programa (obisk ZO, raziskave, tabori, ...)</i> <i>Poročanje o gostih, priprava poročil o nočitvah (AJPES)</i> <i>Vodenje evidence obiskovalcev, spremljanje trenda</i> <i>Sprotno čiščenje, obnova in vzdrževanje objekta za sprejem</i> <i>Vzdrževanje stalnih in občasnih razstav v objektu, koordinacija gostovanj razstav</i> <i>Odstranitev dotrajanih predmetov, ureditev skladiščnega prostora v kleti hiše</i> Sodelovanje in povezovanje s ponudniki zgodb in produktov povezanih z ohranjanjem naravne in kulturne dediščine <i>(Cicibanova dežela, Belokranjski muzej, Klepčev mlin v Pustem Gradcu, Belokranjski hisi Vere Vardjan, Info točka KP Lahinja, Belokranjsko izročilo, TD Raztresen, Društvo Rim Lan...), društvi, institucijami,...</i>											
KAZALNIK: Obisk zavarovanega območja potekal na način, ustrezen z vidika varstva narave					Ciljna vrednost:		Mesečna poročila o obiskovalcih AJPES, sodelovanje z vsaj 10 društvi in inst., vsaj 40 sprejetih skupin v ŠD, vsaj dve vodenji v ZO, vsaj 10 oddaj električnih koles gostom,				
2	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koord.	Izvaj.	PUN
	Nameščanje in vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje zavarovanih območij, razvijanje informacijskih centrov, opazovališč ter druge dodatne infrastrukture za obiskovalce		416	8.476	5.976	2.500	0	Vir fin.			
					5.976	0	0	MOP			
								PROJ			
					0	2.500		DPJS			
								TD			

Izvajanje potrebnih ureditev in vzdrževalnih del na obstoječih info točkah in počivališčih Obnova, zamenjava dotrajanih in dopolnjevanje oznak ter opreme Zamenjava predstavitvenih tabel, ki označujejo NV in niso investicija - po potrebi Prenova smerokazov, kjer potrebno Prenova strehe ŠD nad kaščo - slama, ureditev žlebov in odvodnjavanja Skrb za razvlaževanje in vzdrževanje prostorov v objektu ŠD Izvajanje potrebnih ureditev na pohodnih poteh od Prelesja do Dragošev ter učnih poteh in dostopih do naravnih vrednot (odstranjevanje padlih dreves, saniranje ruševin, nanosov zemlje ter kamenja,... (Damelj-Kot, Žeželj, Šašljeva učna pot) Košnja pešpoti ob Kolpi (vsaj 2x letno), učnih poti, pohodnih poti, dostopov do NV, opazovalnic, ... Obnova oz. postavitve potrebnih varnostnih ograj ali brvi na pešpoteh, ob naravnih vrednotah (vsaj 5 metrov) Posipavanja in vgradnja gramoza na dostopih do naravnih vrednot in info točk (vsaj 30 m3) Spremljanje aktivnosti, urejanja in uporabe lokacij vstopno izstopnih mest ob Kolpi (vsaj 2x) Kontinuirano spremljanje in evidentiranje aktivnosti urejanja in uporabe območij namenjenih turizmu in rekreaciji ob reki Kolpi (II. cona ZO) ter neprimernih posegov v I. cono ZO Spremljanje stanja turistične infrastrukture na območju KP Kolpa										BG	apr - nov	-
KAZALNIK: Infrastruktura za obiskovanje ZO ustrezno nameščena in vzdrževana					Ciljna vrednost:	Odpravljene zaznane pomanjkljivosti						
3	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN		
	Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanja javnosti - domačega prebivalstva in obiskovalcev	542	34.166	7.786	16.380	10.000						
				7.786	7.634	3.443						
				0	3.500							
Priprava in širjenje tiskanega, elektronskega in drugega gradiva, povezanega z zavarovanim območjem Priprava izoblikovanih in distribuiranih ključnih sporočil za različne skupine in potrebe (vsaj 6) Priprava in objave o aktivnostih JZ KP Kolpa za tiskane in elektronske medije (vsaj 12) Sprotno urejanje in dopolnjevanje spletne strani www.kp-kolpa.si - predstavitev delovanja zavoda, zavarovanega območja, informacije in obvestila za javnost, prispevki deležnikov Vgrajevanje video in avdio vsebin iz arhiva KPK v spletno predstavitev (spletna stran, YouTube,...) Dopolnjevanje in urejanje arhiva fototeke s fotografijami in filmi iz ZO, narejenimi z lastno opremo, za prikazovanje, tisk, elektronske medije Priprava in izdaja publikacij z rezultati raziskovalnih nalog, posebnosti zavarovanega območja, ponatis zloženek (vsaj 1) Izvajanje predavanj oz. predstavitev zavarovanega območja, naravne in kulturne dediščine (vsaj 5) Sodelovanje v radijskih in televizijskih objavah, oddajah, ... Dejavna udeležba pri organiziranju javnih dogodkov Sodelovanje na predstavitvah zavarovanega območja doma in v tujini Predstavitve na stojnicah Skupnosti naravnih parkov Slovenije, Parki Dinaridov in drugih sorodnih organizacij Interpretacije, animacije in predstavitve naravne in kulturne dediščine na sejnih doma in v tujini (NATOUR Alpe - Adria, Agra, Narava zdrave, Center biotehnike in turizma GRM, Festival ambasad, skupščina SAVE in drugod) posebej še na prireditvah v Beli krajini (Vinska vigred, Jurjevanje, Semiška ohcet, Martinovanje, Štefanje, razstave živali, Kmečki dan ...) Promocija produktov in storitev iz območja KP Kolpa v tržne namene - predstavitev in prodaja na tržnicah (Črnomelj, Domžale, Ljubljana, Festival sirov...), predstavitve v radijskih in televizijskih oddajah,... (vsaj 4 x) Sodelovanja z društvi oz. krajevnimi skupnostmi na območju parka, pri pripravi oz. izvajanju prireditev, v smislu boljšega poznavanja zavarovanega območja KP Kolpa in njegovih vsebin (vsaj 4 x) Povabilo prebivalcem k seznanitvi z letnim programom dela (na prireditvah in predstavitvah KP Kolpa, spletni strani), k sodelovanju pri izvajanju programa ter predlogom za naslednje leto Izvedba strokovne ekskurzije deležnikov iz KP Kolpa, z namenom spoznavanja primerov dobrih praks varovanja, prezentiranja ali ohranjanja narave, NV, KD in podobno Sodelovanje pri izvedbi naravoslovno / športnega dneva, oziroma vodenje predšolskih otrok, učencev, dijakov ali študentov po zavarovanem območju (vsaj 2x) Izvajanje delavnic, seminarjev ali predavanj za različne ciljne skupine (vsak zaposleni izvede vsaj eno, in. z zunanjimi izvajalci) z namenom osveščanja in izobraževanja za šole, lokalno prebivalstvo... Izvajanje rokodelskih in drugih delavnic, povezanih s promocijo naravne in kulturne dediščine, za različne ciljne skupine; priprava ustreznega prostora, nabava materiala, mentorstvo Izvajanje izobraževalnih delavnic za izdelavo belokranjskih pisanic po KS v parku (4x) Izvajanje izobraževalnih delavnic na temo volna, lan, konoplja Javne predstavitve, razstave Priprava in izvedba dneva odprtih vrat v sodelovanju z zainteresiranimi društvi in posamezniki za predstavitev, v okviru dneva parkov Urejanje Dinamične izložbe "Narejeno v Beli krajini" - predstavitev / postavitev obstoječe razstave (vsaj 1), vzpostavitev instalacij (vsaj 4), vzdrževanje, elektrika in čiščenje Priprava in izvedba Jesenske zgodbe v Šokčevem dvoru - (jesenskega) dneva odprtih vrat, v sodelovanju zainteresiranimi društvi in posamezniki za predstavitev Postavitve obstoječih razstav (V objemu reke in belih brez, Vinoreli, Volna-lan-konoplja, ...) v kontekstu sodelovanja in predstavitev na dogodkih in prireditvah Izpopolnjevanje zaposlenih za izvajanje interpretacij obiskovalcem (vsaj 2 osebi) Izvajanje aktivnosti za ohranitev vzpostavljenih smernic v zaključenih projektih (Rokodelski centri, Kolpa eko-etno, Volna, lan, konoplja,...) dodana gradiva - programi za dvig kvalitete hrane in povečanje samooskrbnosti (za ovčjo volno, lan, konopljo) na spletno stran prikazi pridelave, predelave in promocija (izdelkov iz) volne, lanu in konoplje kot nesnovne kulturne dediščine Prijava projektne ideje in izvajanje aktivnosti na projektu Multimedija naravne in kulturne dediščine (CLLD) Uskladitev s partnerji, priprava projektne ideje, prijava na 6. javni razpis LAS DBK Izvedene aktivnosti prve faze Izstavljen zahtevek in prejeta sredstva (80%) Komunikacijske aktivnosti za osveščanje kmetovalcev o ohranjanju narave										BG	jan - dec	-
Komunikacijske aktivnosti za osveščanje kmetovalcev o ohranjanju narave												

Komunikacijske aktivnosti za osveščanje deležnikov		
KAZALNIK: Prepoznavnost ZO zagotovljena na različne načine - tiskani mediji, splet, radio in televizija, osebne predstavitve, sodelovanje s širšo javnostjo	Ciljna vrednost:	Prijava na projekt, postavitev NV razstave, 10 postavitev razstave Narejeno v Bk, izvedba kolonije, 2 aktivnosti z učenci in študenti, sodelovanje na 4 lokalnih prireditvah, 4 aktivnosti prepoznavnosti ZO, 12 prispevkov v medijih

koordinacija (nosilci nalog): BG - Boris Grabrijan, AGP - Anita Golobič Prosenjak, TJ - Tončka Jankovič, *za financiranje projektov je predvidena tudi poraba presežkov prihodkov nad odhodki iz preteklih let

5.3 Prioriteta 3: Razvojne naloge

Cilj izvajanja razvojnih nalog je sonaravni razvoj zavarovanega območja Krajinski park Kolpa, ob aktivnem varovanju okolja in narave.

Usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in drugih ravnanj v zavarovanih območjih

Zavod bo tudi v bodoče nadaljeval s spodbujanjem domačega prebivalstva k angažiranju oz. izboljševanju pripravljenosti in usposobljenosti za vključevanje v turistično ponudbo in posledično celosten turistični razvoj Bele krajine. Poleg pasivnega vključevanja prebivalcev kot so urejenost domačij, delo društev, trajnostno kmetovanje, sodelovanje v čistilnih akcijah bo zavod sodeloval pri aktivnostih lokalne skupnosti in drugih zavodov za vključevanje podjetnikov, kmetov in drugih deležnikov v razvoj zavarovanega območja.

S permanentnim izobraževanjem – posredovanjem informacij v javnost in delovanjem na terenu, bodo zaposleni v zavodu nadaljevali s spodbujanjem in dvigom splošnega znanja in zavedanja o okoljski problematiki in trajnostni rabi dobrin ter varstvu naravnih virov.

Kljub dolgoletni tradiciji parka je varstveni režim in namen zavarovanja območja ob Kolpi prebivalcem in obiskovalcem parka včasih še premalo poznan. Čeprav je z zavarovanjem območja zagotovljeno ohranjanje naravnega okolja in skrb za naravo, ki omogoča višjo kvaliteto bivanja in mnoge razvojne priložnosti, je park vse prevečkrat v javnosti označen kot ovira in cokla razvoja.

Prebivalci so kritični do varstvenih režimov, s katerimi se dnevno soočajo, pri čemer najpogosteje izpostavijo zapletenost postopkov pri posegih v prostor, predvsem obnovi ali izgradnji objektov, ki pa niso v domeni zavoda. Največkrat vzrok omejitvev sploh ni varstveni režim parka pač pa splošni predpisi ali akti lokalne skupnosti. Zavod načrtuje, da bo z novim vodstvom v občini uspel doseči večjo usklajenost pri izvedbi različnih aktivnosti v prostoru. Nadaljevale se bodo tudi aktivnosti za vzpodbujanje kmetovalcev na zavarovanem območju za večje vključevanje v KOPOP ukrepe in ekološko kmetovanje. Ob tem zavod sodeluje v Skupnosti naravnih parkov, ki je aktivna pri oblikovanju novih pogojev okoljskih programov v SKP.

Razvijanje znamke zavarovanega območja za pridelke in izdelke iz zavarovanega območja

Kljub načrtom, v parku lastne znamke še nismo razvili. Razlog je v veliki razdrobljenosti, skoraj poplavi znamk v okolju in tudi v pomanjkanju kadra za vodenje tovrstnih aktivnosti. Dejstvo je, da veliko proizvajalcev in mojstrov deluje na širšem območju, torej je zaradi tipike poselitve parka in njegove posesti težko določati meje, ki bi jih zgolj parkovna znamka zajela. Vsekakor bodo aktivnosti na reševanju tega problema tekale še naprej tudi v letu 2021. Na zavarovanem območju in v njegovi okolici so (sicer maloštevilni) ponudniki doma pridelane in predelane hrane (suhomesnati proizvodi, mlečni izdelki, sadni in zeliščni sokovi, žganja, polizdelki iz različnih žit in pekarski izdelki, ...) z zelo kvalitetnimi proizvodi.

Zavod po svojih močeh spodbuja tovrstno dejavnost – z organiziranjem skupnih nastopov na tržnicah in sejmi, z organiziranjem prireditev v Šokčevem dvoru (Dan odprtih vrat, Jesenska zgodba v Šokčevem dvoru). Tovrstne aktivnosti želi zavod podkrepiti z ozaveščajočim, točkovnim usmerjanjem na »narejeno v zavarovanem območju Krajinski park Kolpa«, »Narejeno v Beli krajini«. Ekološka pridelava hrane, z njo povezan način življenja na podeželju ter ohranjanje naravne dediščine na območju, ki je oddaljeno od mest in še premore mir, domačo hrano ter običaje, namreč postajajo ključni razlogi za preživljanje prostega časa, hkrati pa inovativna prezentacija prispeva k prepoznavnosti in večjim možnostim trgovanja.

Ključni kvalitativni premik pri tovrstnih promocijskih in tržnih aktivnostih pomeni oprema pridobljena v lanskoletnem projektu Zakladi Bele krajine: stojnice in hladilne vitrine ter peč, prikolica tržnica in prikolica za prodajo in pripravo hrane.

Sodelovanje z lokalno skupnostjo, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju projektnih sredstev

Načrtovanje upravljanja zavarovanega območja je v planskem reševanju ključnih naravovarstvenih vsebin, ki se navezujejo na življenje in delo v parku. Pomembno vlogo lokalne skupnosti vidimo predvsem v sodelovanju v zaključni fazi priprave Načrta upravljanja zavarovanega območja, ki bo skupaj s širšo javnostjo vključena za podajanje pobud, usklajen dokument pa bo predan v medresorsko usklajevanje.

Z občino Črnomelj, sveti krajevnih skupnosti in društvu načrtuje zavod delo pri vsakodnevnih upravljaljskih nalogah in pri izvedbi projektov. Zavod bo tudi z Občino Metlika, razvijal sodelovanje na aktivnostih, ki se med seboj povezujejo in dopolnjujejo.

Sodelovanje z lovskimi družinami s koncesijo (LD Predgrad, LD Sinji Vrh, LD Vinica, LD Adlešiči) na območju KP Kolpa teče dobro, posebno aktivnosti, ki so vezane na sodelovanje LD Sinji Vrh in Adlešiči. LD Predgrad na območje parka sega v manjši meri. Sodelovanje obsega predvsem aktivnosti pri vzdrževanju poti in površin v loviščih, ki so hkrati tudi v parku.

Sodelovanje z Ribiško družino Črnomelj, ki upravlja dva ribolovna revirja na območju parka teče predvsem na področju monitoringov in spremljanja stanja ob reki, skupnih aktivnostih ob čistilnih akcijah in ureditvah, izmenjavi podatkov.

Kot podizvajalec se bo zavod tudi v bodoče vključeval v aktivnosti in projekte, ki dopolnjujejo njegovo prvotno poslanstvo.

Z preteklim letom so potekle obvezne aktivnosti na projektih Volna, lan, konoplja, Novi izzivi Slovenske drobnice, vendar bodo zaposleni, glede na interes prebivalstva nadaljevali z izobraževanji in plemenitenjem ciljev v zaključenih projektih, nadaljujejo pa se aktivnosti na projektih Čredniška pot in zakladi Bele krajine.

Naloge za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanja naravi prijaznega turizma

Parki, ki upravljajo zavarovano območje narave z visoko stopnjo ohranjenosti narave in kulturne dediščine postajajo vse bolj pomembne točke za obisk ozaveščenih turistov. Prav zaradi tega se zavod tudi angažira s promocijo zavarovanega območja in ponudnikov v njem in okolici na domačih in tujih sejnih. Na doživljanju in spoznavanju narave temelječ turizem za ljudi, ki si želijo miru in sprostitve, spoznavanja lokalne kulture, lepot ohranjene narave, omogoča gospodarski in socialni razvoj lokalnega okolja.

Uslužbenci parka si prizadevajo za širjenje zavesti lokalne skupnosti o pomenu ohranjene narave za porast (kvalitetnega) turizma na območju. Poleg koristi, ki jih turizem prinaša (ekonomska korist, izboljšanje lokalne infrastrukture, naraščanje zavesti o pomenu narave, širitev obzorij,...) ima turizem na zavarovanem območju tudi slabosti, ki pa bi jih treba čim bolj omiliti (okoljska škoda, uničevanje tradicionalnega načina življenja in socialne kulture, množičnost in točkovni pritisk na določene dele narave predvsem v poletnih mesecih,...).

Obnavljanje in vzdrževanje nepremičnin v upravljanju zavarovanih območij

Javni zavod upravlja z dvema večjima nepremičninama:

Informacijski center in muzej na prostem - Šokčev dvor Žuniči, na naslovu Žuniči 2. V letu 2021 bo izvedena postavitev žlebov in kompleksna ureditev celotnega odvodnjavanja slamnate strehe. Potrebne so dopolnitve zbirk in dodatne ureditve objekta (izcedne vode v 1. hiži) ter sprotno vzdrževanje (ureditev odvodnjavanja meteoritnih voda, razvlaževanje prostorov in sprotna skrb za ustrezno klimo v prostorih muzeja, z namenom ohranjanja zgradbe in razstavnih eksponatov v čim boljšem stanju.

Center za doživljanje biodiverzitete Grduni, na naslovu Balkovci 13.

Dosedanje ureditve omogočajo preprosto nastanitev za študijske, raziskovalne in druge tabore, ki na zavarovanem območju v sklopu izobraževalnih ustanov izvajajo terenske vaje in raziskave in priložnostne razstave. Osrednji del domačije (dvor) bo, ob soglasju ministrstva, deležen celovitih ureditev v okviru prijave na enega izmed bodočih projektov. Ločeno gospodarsko poslopje dvora (skedenj) je kategorizirano v nastanitveni objekt (nivo planinskega doma), s skupnim prostorom za nočitev, sanitarijami ter čajno kuhinjo in ločeno sobo za mentorje. V projektu Čredniške poti je bil urejen osrednji prostor skednja v katerem bo našla dom bodoča zbirka metuljev, hkrati pa bo to prostor za skladiščenje opreme za monitoring metuljev.

Preglednica 7: Stavbe v upravljanju

Stavbe v upravljanju KP Kolpa	Trenutna raba	Načrtovane ureditve 2021	površina m ²	k. o.
-------------------------------	---------------	--------------------------	-------------------------	-------

Kulturni spomenik Šokčev dvor Žuniči – muzej na prostem in info center parka, Žuniči 2	info center Krajinskega parka Kolpa - muzej na prostem	redno vzdrževanje nepremičnine in okolice, košnja (vsaj 6 x), namestitve starih svinjakov, nadomestna zasaditev sadnega drevja, spomladanska rez sliv, nešpelj in grmovnic, zasaditev zeliščnega vrta	860	Žuniči
Center za doživljanje biodiverzitete Grduni, Balkovci 13	namestitve za skupine na terenskih vajah, raziskovalnih taborih in drugih oblikah spremljanja stanja v naravi	redno vzdrževanje nepremičnine in okolice, košnja (vsaj 4 x), odstranitev kosovnih odpadkov iz dvora, upravljanje z Domom Grduni (nočitve, tabori)	1910	Preloka
Mostna tehnična KZ Stari trg	Informacijska točka, uporabna 7.500 kg tehnična, parkirišče za električna kolesa	Redno vzdrževanje objekta in okolice	225	Stri trg
Zbiralnica mleka	Točka označitve in predstavitve parka, skladiščni in razstavni prostor	Redno vzdrževanje objekta in okolice	55	Adlešiči

Še vedno je nerešena obveznost ministrstva, da uredi lastništvo Šokčevega dvora, kar bi moralo v skladu s Sklepom o ustanovitvi javnega zavoda Krajinski park Kolpa (Uradni list RS, št. 98/2006) biti urejeno že v enem letu po uveljavitvi sklepa. V zemljiški knjigi je v nasprotju z zakonom še vedno zaveden lastnik (neobstoječi) Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Slovenije. Preverili bomo stanje podane pobude na MOP in ponudili pomoč, da se zadeva čim prej uredi.

Uresničevanje ciljev varstva kulturne dediščine in drugih javnih interesov v skladu s predpisi in načrtom upravljanja

Pomen snovne in nesnovne kulturne dediščine je v zavarovanem območju KP Kolpa zelo izpostavljen in pomemben zaradi ohranjenosti različnih elementov, ki so se v tem okolju uspeli ohraniti najdlje v slovenskem okolju ali so celo kakšna zgodovinska posebnost, izjema. Vzpodbuja se tudi ohranjanje tradicije starih znanj in spretnosti, domačih obrti.

Zavod sodeluje pri ohranjanju nesnovne kulturne dediščine in sistematičnem zbiranju gradiv o njej in pri teh aktivnostih spoznavanja in varstva kulturne dediščine sodeluje z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, OE Novo mesto, Slovenskim etnografskim muzejem, Belokranjskim muzejem Metlika in posamezniki.

Preglednica 8: Prioriteta 3 - Razvojne naloge

3. prioriteta - cilj:		Število ur	Skupaj odhodki - 3. prioriteta (€)	ODHODKI (€)				Koord. (nosilci nalog)	Obdobje izvaj.	PUN
				Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.			
Upravljanje zavarovanega območja z varovalno - razvojno zasnovo		613	18.503	8.806	9.197	500				
				8.806	4.660	500	MOP			
					0	0	PROJ			
				0	4.500	0	DPJS			
				37	0	TD				
Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koord.	Izvaj.	PUN
1 Usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in drugih ravnanj v zavarovanih območjih		62	891	891	0	0	Vir fin.			
				891			MOP			
							PROJ			
				0			DPJS			
							TD			
<i>Usmerjanje v varovalno - razvojno upravljanje za ohranjanje kulturne pokrajine, poseljenosti in spodbujanje skladnejšega razvoja</i> <i>Usmerjanje pozornosti na pojav problema razpršenih poselitev na dostopne lokacije v privlačnem, mirnem, zelenem okolju (vračanje na podeželje, izgradnja individualnih počitniških bivališč,...) ter na spremembe življenjskih navad in doživljajskih zmožnosti za razvoj primerne oblike turizma in rekreacije na zavarovanem območju</i> <i>Spodbujanje k aktiviranju in rabi notranjih razvojnih potencialov (lokalna tradicija in proizvodi, nove oblike kmetovanja,...) za krepitev samoiniciativnosti in podjetnosti na podeželju</i>								AGP	jan - dec	-

KAZALNIK: Zaznana krepitev samoiniciativnosti in podjetnosti na zavarovanem območju, ob usmerjenosti k trajnostni rabi naravnih virov, primerni obliki razvoja, turizma in rekreacije					Ciljna vrednost:	Izvedeni dve komunikaciji					
2	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN
	Razvijanje znamk zavarovanih območij za pridelke in izdelke iz zavarovanih območij		32	460	460	0	0				
					460						
					0						
Spremljanje stanja ponudbe (ponudnikov) in produktov za prodajo, ustvarjenih na zavarovanem območju oz. v njegovi bližnji okolici Aktivnosti in spodbude k izgradnji znamke za proizvode iz zavarovanega območja KP Kolpa Sodelovanje s ponudniki, iskanje možnosti za strokovno pomoč in podporo pri vzpostavljanju znamke Nudenje pomoči in svetovanja zainteresiranim rokodelcem za pridobitev certifikata DUO pri OPZS, izdelavo kakovostnih uporabnih izdelkov									TJ	jan - dec	-
KAZALNIK: Zastavljene osnove pravilnika znamke "Narejeno v ZO KP Kolpa"					Ciljna vrednost:	Izdelan osnutek dokumenta					
3	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN
	Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju projektnih sredstev		40	575	575	0	0				
					575						
					0	500					
Sodelovanje z ribiškimi in lovskimi družinami z revirji na zavarovanem območju ter izven Izvajanje skupnih aktivnosti pri upravljanju v kočevsko - belokranjskem ribiškem območju (vsaj 2x) Nudena strokovna ali strojna pomoč pri čiščenju zaraščenih površin (vsaj 3x) Izvedeni vsaj dve srečanja oz. sodelovanji z RD oz. LD Evidentiranje in spremljanje opaženih nepravilnosti in poškodb v naravi, po poročanju RD oz. LD, odpravljanje v okviru zmožnosti in kompetenc Iskanje možnosti in predlogov za prijave na projekte; s predstavniki KS in društev ter posamezniki									BG	jan - dec	-
KAZALNIK: Izvajano sodelovanje z deležniki v ZO					Ciljna vrednost:	Izvedena načrtovana srečanja in sodelovanja z deležniki, RD in LD, vsaj 80 %					
4	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN
	Naloge za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanja naravi prijaznega turizma		72	1.034	1.034	0	0				
					1.034						
					0	2.000					
Vključevanje v aktivnosti za razvoj trajnostnega, naravi prijaznega turizma v Beli krajini in zavarovanem območju KP Kolpa (Zelena shema slovenskega turizma, sodelovanje z RIC BK, STO) Razvijanje aktivnosti, ki ne temeljijo le na finančnem uspehu, ne glede na ceno, ki jo za to plačuje okolje Učenje za upravljanje rasti turizma kot nekaj dobrega za okolje Sodelovanje s prebivalci in lokalno skupnostjo za razumevanje vprašanja - kako razumemo trajnostni turizem? Osnovno konceptiranje trajnostnega managementa v ponudbo Spodbujanje k vključevanju lokalnih ponudnikov, lokalne kulturne dediščine, arhitekture in okolja v izgradnjo trajnostnih turističnih produktov, ki doprinašajo k ohranjanju kulture in krajine, a hkrati minimizirajo negativne vplive na okolje Analiziranje povratnih informacij in mnenj obiskovalcev zavarovanega območja (kar spremljajmo, lahko nadziramo) Osveščanje za zmanjševanje količin odpadkov, ločevanje, kompostiranje (kjer je to mogoče)									TJ	jan - dec	-
KAZALNIK: Izvedene vsaj 2 aktivnosti vključevanja ZO v turistično ponudbo in naravi prijazen turizem					Ciljna vrednost:	Izvedene 2 aktivnosti					
5	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN
	Obnavljanje in vzdrževanje nepremičnin v upravljanju zavarovanih območij, vključno z vnosom v državne evidence idr.		257	10.089	3.692	5.897	500				
					3.692	4.360	500				
					0	1.500					
						37					
Vzdrževanje in obnove v info centru in muzeju na prostem - Šokčev dvor Žuniči (sodila!) Čiščenje objekta, pranje tekstilij, manjša popravila (po izkazani potrebi) Košnja (dvorišče, vrt) - vsaj 6x Urejanje vrta (vzdrževanje zeliščnega vrta, obrezovanje grmičevja in sadnih drevesa, odstranitev poškodovanih dreves, dovoz zemlje za poravnavo terena, ...) Urejena distribucija elektrike ter komunalne storitve Urejeno zavarovanje objekta (požarno, vandalizem,...) Vzdrževano polnilno mesto za električna vozila									BG	jan - dec	-

Nabavljena oprema za varstvo pred požarom (gasilniki, ...) Izvedena deratizacija objekta Vzdrževanje in obnove v Domu Center za doživljanje biodiverzitete Grduni, odvoz kosovnih odpadkov ... Čiščenje objekta, vzdrževanje sanitarij in prostora s skupnimi ležišči, manjša popravila (po izkazani potrebi) Izvajanje zunanjih ureditev - košnja okrog domačije in Doma - vsaj 2x, prirezovanje ovijalk, odvoz kosovnih odpadkov Ureditve v razstavno prikaznem prostoru za žuželke ter shrambi entimološke opreme Urejena distribucija elektrike ter komunalne storitve Urejeno zavarovanje objekta (požarno, vandalizem,...) Nabavljena oprema za varstvo pred požarom (gasilniki, ...) Izvedena deratizacija objekta Izdelani in montiran leseni žlebovi na strehe ŠD (INV) Upravljanje z zemljišči v lasti države RS in v upravljanju JZ KP Kolpa Ustrezno vzdrževanje (košnja, obsekavanje,...), skladno s potrebami Vnos v državne evidence idr. Dopolnjevanje zbirke kulturne dediščine z dokupom, prevzemom ali obnovo rekvizitov in eksponatov (kmetijska in vinogradniška orodja, predmeti za hišo)												
KAZALNIK: Ustrezno vzdrževanje in za opravljanje dejavnosti primerne nepremičnine v upravljanju - ŠD in Dom CDB Grduni					Ciljna vrednost:	Vzdrževane nepremičnine, v okviru možnosti in v skladu z varnostnimi zahtevami						
6	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:			Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koord.	Izvaj.	PUN
	Uresničevanje ciljev varstva kulturne dediščine in drugih javnih interesov v skladu s predpisi in načrti upravljanja			150	2.955	2.155	800	0	Vir fin.			
						2.155	300		MOP			
						0	500		DPJS			
									TD			
Sodelovanje pri oblikovanju in izdaji gradiva, pripravi razstav z namenom spoznavanja pomembnih dogodkov in ljudi iz območja parka (Račič, Župančič, Šašelj, Žagar, Koce,...) Priprava / ponatis gradiva povezanega z naravo, tradicijo in kulturno dediščino (kmetovanje / domače obrti / pridelava / predelava / obdelava) oz. šegah, navadah, čezmejno sodelovanje - npr. A. Sič (1918), ponatis Izpopolnjevanje in izobraževanje zaposlenih za približevanje kulturne dediščine obiskovalcem s pomočjo interpretacij Vključevanje interpretacije v programe sprejemov in predstavitev zavarovanega območja in kulturne dediščine Sodelovanje v morebitnih raziskavah, evidentiranju na področju KD, vpisu snovne/nesnovne dediščine v Register KD Izvajanje promocije kulturne dediščine (interpretacije domače obrti, prenos znanj, delavnice)										BG	mar - dec	-
KAZALNIK: Izdano / ponatisnjeno vsaj eno gradivo s področja KD, izvajana ustrezna interpretacija KD					Ciljna vrednost:	Pripravljen vsaj eno gradivo, ustrezno izvedena interpretacija						

koordinacija (nosilci nalog): BG - Boris Grabrijan, AGP - Anita Golobič Prosenjak, TJ - Tončka Jankovič

5.4 Druge naloge upravljalca zavarovanega območja Krajinski park Kolpa

5.4.1 Splošne naloge

Druge naloge upravljalca zajemajo fiksne materialne stroške poslovanja zavoda: računovodstvo in administrativna dela, upravljanje nepremičnin v najemu, vzdrževanje podatkovnih baz, izobraževanje in nekateri drugi stroški materiala in storitev. Na podlagi sodil so ti stroški razporejeni po programskih prioritetah v razmerju 70 / 20 / 10.

Osnovna administrativna dela (sprejem pošte, evidentiranje prejetih računov, izdajanje računov, plačila računov, blagajniško poslovanje, pologi gotovine, priprava podatkov za obračun plač, priprava programov dela, poročil, priprava projektnih predlogov, izdelava zahtevkov, organizacija sestankov, sej strokovnega sveta in sveta javnega zavoda,...) izvaja zaposlena v zavodu, ob nalogah vodnika in nadzornika v zavarovanem območju. Računovodske storitve (knjiženje na konte glavne knjige, obračun plač in prispevkov, zaključni račun, predračunske bilance, stanje premoženja,...) opravlja zunanji izvajalec.

Skladno z uredbo vlade in sklepom Sveta zavoda, na podlagi prejetih zahtevkov zavod obračunava in izplačuje potne stroške in sejnine članom sveta za udeležbe na sejah Sveta zavoda. Na podlagi sprejetega sklepa o spremembi statuta JZ KP Kolpa v letu 2019 in v dogovoru z SON je bil podan predlog sprememb Statuta zavoda (poslovni naslov). Svet zavoda je v preteklem letu ponovno pristojnim na ministrstvu naložil ureditev zadeve do pridobitvijo soglasja Vlade RS urediti čim prej. Potek aktivnosti bomo spremljali in spodbujali k ureditvi zadeve.

V skladu z Uredbo o varstvu osebnih podatkov (GDPR) zavod za zavarovanje osebnih podatkov in zagotavljanje ustrezne ravni varnosti izvaja tehnične in organizacijske ukrepe. Zavod zaenkrat nima zunanjega pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov. Za upravljanje dokumentov in procesov zavod uporablja kompleksni dokumentarni sistem ODOS, certificiran pri Arhivu RS, ki omogoča napredno in pregledno poslovanje javnega zavoda, v skladu z Zakonom o upravnem postopku, Uredbo o upravnem poslovanju ter drugo zakonodajo in zahtevami poslovanja.

5.4.2 Pregled priprave in izvajanja projektov

V tekočem letu bo zavod izvajal aktivnosti na 2. fazi projekta »**Interpretacija vodnih virov in ekstenzivnih pašnikov v Poljanski Dolini**« (kratko ime **Čredniška pot**). Projekt je financiran iz EKSRP (80 %) ter lastnih sredstev MOP (20 % +DDV). Potrjen je bil v sklopu 3. Javnega poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev na območju LAS DBK, v programskem obdobju 2014-2020, spada v pod Ukrep 2. C – *Oblikovanje in izvajanje inovativnih programov ter novih manjših naložb za povečanje turističnega obiska.*

Nosilec projekta – RIC Bela krajina in partnerji Občina Črnomelj, Krajinski park Kolpa ter Kulturne društvo Stari trg ob Kolpi želimo s projektom informirati javnost o pomenu vodnih virov na območju Poljanske doline in razvoja naravne ter kulturne dediščine, ki se je posledično razvila zaradi vodnih virov. Ob tem želimo razviti tudi novo turistično ponudbo doživljajskega zelenega turizma. Glavni cilj operacije je izvedba turistične infrastrukture (vzpostavitev tematske poti, večnamenska športna površina, prenova izvira Peč in korit) in pridobivanje pomembnih podatkov o čredništvu, vodnih virih in žuželkah na tem območju. Zavod je v preteklem letu izvedel in poplačal večino nalog 1. faze projekta: prenova vodnega vira Peč, prenova prostora v CDB Grduni v razstavni prostor ter investicije v opremo za monitoring žuželk. Sledi animacijska (online) predstavitev »Od paše do izdelka« ter izvajanje 2. faze, ki bo namenjena predvsem monitoringu žuželk, predstavitvi rezultatov in interpretaciji tematske poti. Z različnimi vsebinami in dogodki bomo privabili lokalne in tuje goste v Poljansko dolino. Vsebine bodo tudi interaktivne narave, saj bodo uporabljene QR kode, ki se vežejo na digitalne vsebine. Po končanem projektu je zagotovljeno izvajanje trajnostnega turizma, kjer se vključujejo lokalni prebivalci, lokalne šole in lokalna društva.

Celotna vrednost projekta znaša 133.126,37 €, od tega znesek sofinanciranja: 95.981,50 €. Proračun JZ Krajinski park Kolpa znaša 39.823,81 €, od tega sofinanciranje EKSRP (80 %) 31.176,36 €. V letu 2021 bo zavod s projektom imel skupne stroške v višini 20.196 € ter prihodke v višini 31.176,36 €, po izdanem zahtevku v mesecu februarju za 1. fazo, v drugi polovici leta pa še izdanem zahtevku ob zaključku projekta (2.faza).

Zavod se namerava ob uskladitvi s partnerji prijaviti za 6. javni poziv ESRR za izbor operacij za uresničevanje ciljev na območju LAS DBK, tematsko področje »Varstvo okolje in ohranjanje narave«, ukrep 3A – Zagotavljanje kakovostne interpretacije naravne in kulturne dediščine z naravi prijaznimi ureditvami. Delovni naslov projekta: Multimedija naravne in kulturne dediščine. V letu 2021 so predvideni stroški, ki se bodo nanašali na investicije v multimedijsko opremo ter promocijo dediščine in povračilo upravičenih strokov (80 %).

V pripravi je še 7. javni poziv EKSRR, pri LAS DBK, na katerega se zavod namerava prijaviti s projektom ARK park, katerega aktivnosti so zasnovane že nekaj časa, žal pa še ni prišlo do možnosti prijave na ustrezen razpis. V letu 2021 so predvidene manjše aktivnosti in stroški, prihodki pa v naslednjem letu.

Preglednica 9: Projekt v teku (2020-2021) in predloga za prijavo v letu 2021

Naslov projekta:	Čredniška pot - Interpretacija vodnih virov in ekstenzivnih pašnikov v Poljanski Dolini
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	Izvajanje faze I: animacijska delavnica "Od paše do izdelka". Izvajanje II. faze: monitoring žuželk, vzpostavitev razstave, priprava količkov in tabel, promocijske aktivnosti.
Status projekta:	izvajanje aktivnosti I. in II. faze, zaključek v septembru
Celotna vrednost projekta:	133.126 €
Proračun KP Kolpa - skupaj:	39.824 €
Vir sredstev:	
EKSRR, CLLD - 80% sofinanciranje	31.176 €
MOP - 20% upr. str.	7.476 €
MOP - DDV	1.172 €
Trajanje:	Do septembra 2021. Zaključek I. faze in zahtevkov za povračilo stroškov, pretežno nastalih že v letu 2020: februar 2021. Zaključek II. faze in zahtevkov za povračilo sredstev: september 2021.
Partnerji:	Občina Črnomelj, RIC Bela krajina, KD Stari trg ob Kolpi, KP Kolpa
Ukrep:	2.C - Oblikovanje in izvajanje inovativnih programov ter manjših naložb za povečanje turističnega obiska

Prijavi na projektne razpise 2021:

Naslov projekta:	Multimedija naravne in kulturne dediščine
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	Prijava na 6. javni razpis, nakup opreme za zagotavljanje kakovostne interpretacije naravne in kulturne dediščine z naravi prijaznimi ureditvami
Status projekta:	priprava prijave na razpis, oddaja projektne predloga
Celotna vrednost projekta:	30.000 €
Proračun KP Kolpa - skupaj:	18.000 €
Vir sredstev:	
ESRR, CLLD - 80% sofinanciranje	11.803 €
MOP - 20% upr. str.	2.951 €
MOP - DDV	3.246 €
Trajanje:	18 mesecev, s pričakovanim pričetkom aktivnosti v juniju 2021
Partnerji:	STARKMAT, MIRABILIS
Ukrep:	Prioriteta 2., podcilj 3. Komunikacijske aktivnosti za osveščanje deležnikov

Naslov projekta:	ARC park
Povzetek/cilji projekta:	Namen je povezati posamezne kmetije ki redijo avtohtone pasme živali, pridelujejo avtohtone rastline, ohranjajo tradicijo tradicionalne kulture domačih obrti. V tujini so to pogosti načini ohranjanja naravne in kulturne dediščine ter njihovega posredovanja obiskovalcem. Cilj projekta je predočiti možnosti in ustvariti pogoje za ustvarjanje delovnih mest povezanih s samooskrbnostjo na prehranskem in drugih področjih.

Ključne aktivnosti v tekočem letu:	prijava na 7. javni poziv EKSRP, ki vključuje nabavo orodij in pripomočkov za prikazovanje vsebin Ark parka: razstavnih boksni stojnice za tržnico, LCD projektor, prenosni računalnik, platno, zloženka o predstavitev, organizacija predavanj in delavnic, razlagalne table ter izvajanje delavnic s predstavitvami pasem, pomenom njihovega ohranjanja in vzdrževanja krajine.
Status projekta:	priprava prijave na razpis, oddaja projektnega predloga
Vrednost projekta:	100.000 €
Proračun KP Kolpa - skupaj:	50.000 €
Vir sredstev:	
EKSRP, CLLD - 80% sofinanciranje	32.787 €
MOP - 20% upr. str.	8.197 €
MOP - DDV	9.016 €
Trajanje:	18 mesecev
Partnerji:	JZ KP Kolpa, BTA, zasebni sektor
Ukrep:	Prva prioriteta, podcilj 7 Sodelovanje s kmeti pri ukrepih iz Programa razvoja podeželja s katerimi se zagotavlja cilje zavarovanega območja

Preglednica 10: Pregled finančnega načrta projektov v letu 2021

Plan stroškov in financiranja programa dela z izvajanjem projektov				Skupna vrednost za KP Kolpa (2021-22)	Plan odhodkov za projekte v letu 2021			Vir financiranja odhodkov za projekte (20 % + DDV)				Plan povračil 2021- sofin. CLLD 80%
Naziv projekta	Razpis / financiranje	Vodilni partner	Prior. PD		mat. str.	INV	SKUPAJ	MOP (20% + DDV)	MOP inv. (20% + DDV)	DPJS*, PROJ (80%)	inv. DPJS*/PROJ (80%)	
Čredniška pot	CLLD - EKSRP	Občina Črnomelj	1	39.824 €	20.196 €		20.196 €	4.467 €		15.729 €	- €	31.176 €
Multimedija nar. in kult. ded.	CLLD - ESRR	Mirabilis	2	18.000 €	8.000 €	10.000 €	18.000 €	2.754 €	3.443 €	5.246 €	6.557 €	11.803 €
ARC park	CLLD - EKSRP	KP Kolpa	1	50.000 €	4.000 €	950 €	4.950 €	1.377 €	327 €	2.623 €	623 €	- €
SKUPAJ €				107.824 €	32.196 €	10.950 €	43.146 €	8.598 €	3.770 €	23.598 €	7.180 €	42.979 €

* vključno s porabo presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let

Preglednica 11: Druge naloge upravljavca – cilj ter podcilji z nalogami in aktivnostmi

Druge naloge upravljavca				Število ur	Skupaj odhodki - druge naloge (€)	ODHODKI (€)				Koord. (nosilci nalog*)	Obdobje izvaj.	PUN	
						Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.				
Opravljenе splošne naloge poslovanja javnega zavoda				2.160	70.100	31.030	35.040	4.030					
						31.030	32.040	4.030	MOP				
						0	0	0	PROJ				
						0	3.000	0	DPJS				
						0	0	0	TD				
Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:				Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koord.	Izvaj.	PUN	
Opravljenа poslovodska in računovodska dela, fiksni materialni stroški poslovanja				1.710	49.216	24.566	20.620	4.030	Vir fin.				
						24.566	18.120	4.030	MOP				
						0	2.500		PROJ				
									DPJS				
									TD				
<i>Priprava Programa dela in finančnega načrta za leto 2021 v skladu z izhodišči</i> <i>usklajevanje z deležniki v okolju</i> <i>usklajevanje s pristojnim ministrstvom</i> <i>usklajevanje in potrditev na Strokovnem svetu</i> <i>usklajevanje in potrditev na Svetu zavoda, oddaja na MOP do 6. 2.</i> <i>javna objava po sprejetem Sklepu ministra o ustreznosti pripravljenega dokumenta</i> <i>Priprava zahtevkov za plačo in materialne stroške</i>											BG	jan - dec	-

evidentiranje prejetih in izdanih računov, knjiženje priprava zahtevkov za plače, materialne stroške, investicije, usklajevanje s pogodbenimi določili arhiviranje dokumentacije Upravljanje z zaposlenimi urejanje kadrovske evidence, spremljanje prisotnosti na delu skrb za objavo prostega delovnega mesta, razgovori s kandidati, zaposlovanje opravljeni letni razgovori letni dopusti, izredne in druge odsotnosti Priprava poročil, evidenc ter drugih podatkov na poziv ministrstva in drugih pristojnih služb Priprava letnega poročila 2020, polletnega poročila o delu 2021, druga medletna poročanja Priprava poročil in zahtevkov za opravljene aktivnosti na projektih Urejeno računovodstvo, nabava potrebnih materialov in storitev ter investicij, izveden plačilni promet Evidentiranje prihodkov javne službe in tržne dejavnosti Uporaba sodil za opredelitev stroškov k posameznim nalogam/aktivnostim stroški telekomunikacij, poštnih storitev računalniške storitve vzdrževanja, posodobitev, nadgradenj sistema izvedba investicij - nabava prenosnega računalnika z opremo drugi splošni stroški Sodelovanje z računovodjo - urejeno računovodstvo knjiženje računovodskih listin v online sistem, posredovanje podatkov in listin za knjigovodenje, poročanja, pripravo polletnega poročila in zaključnega računa urejeno blagajniško poslovanje, evidenca javnih naročil, zbranih ponudb, sklenjenih pogodb posredovanje podatkov in listin za knjigovodenje, poročanja, pripravo polletnega poročila in zaključnega računa usklajevanje stanj, letni popis osnovnih sredstev ter zalog, odpis dotrajanih oz. uničenih osnovnih sredstev in DI druge naloge za uresničevanje ciljev verodostojnosti poslovanja evidentiranje vhodne pošte, uporaba sistema ODOS, priprava na arhiviranje dokumentacije Urejanje zavarovanj (splošna odgovornost, požarno zavarovanje, strojelom, ...) Urejena možnost sodelovanja na daljavo - online komuniciranje, sestanki, seje Sveta, predavanja in delavnice (ZOOM) Nabavljena osnovna sredstva za redno delo zaposlenih nabavljen prenosni računalnik s pripadajočo opremo zamenjan in posodobljen računalnik v pisarni nabavljen aparat za spiralno vezavo Spremljanje zakonodaje, dopolnjevanje in urejanje aktov, povezanih s poslovanjem zavoda Evidentiranje in arhiviranje ponudb za prodajo zemljišč na zavarovanem območju Sodelovanje z ARSO pri odločanju o predkupni pravici za kmetijska zemljišča na zavarovanem območju, še posebej v primerih, ko park meni, da bi uveljavljanje predkupne pravice bilo smiselno												
Izvedena redna revizija poslovanja (na 3 leta)												
KAZALNIK: Potrjen Program 2021, izdelano letno poročilo 2020, polletno poročilo 2021, pripravljen program za leto 2022, urejene poslovne evidence, nabavljena osnovna sredstva, poravnani stroški poslovanja zavoda				Ciljna vrednost:	Izvedene načrtovane aktivnosti in naloge							
2	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Sodelovanje s člani Strokovnega sveta in Sveta zavoda		84	2.507	1.207	1.300	0					
					1.207	800						
					0	500						
Izvedeni vsaj 2 seji Strokovnega sveta in vsaj 2 seji Sveta zavoda priprava gradiv za sejo usklajevanje terminov, razpošiljanje vabil sodelovanje s predsednikoma svetov ter člani pisanje zapisnikov, vodenje evidenc obračun in izplačilo sejin in potnih stroškov na zahtevek člana									TJ	jan - dec	-	
KAZALNIK: Izvedene načrtovane seje, izplačani nastali stroški				Ciljna vrednost:	Izvedena ena seja SS, 2 seji SZ KPK, opravljene obveznosti gradiv, sejin...							
3	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Redno izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih, študentje in dijaki na praksi, družbeno koristno delo in prostovoljstvo		156	2.961	2.241	720	0					
					2.241	720						
					0	0						
Nakup in izposoja strokovne literature po potrebi Sistematično urejena knjižnica Sistematično urejena knjižnica Sistematično urejena knjižnica Sprotno spremljana strokovna literatura in periodika Vsaj 1 udeležba na strokovnem posvetu, konferenci, seminarju ali delavnici na zaposlenega udeležba na strokovnih posvetih (ZRSVN, ...) usposabljanje za delo z dokumentarnim in arhivskim gradivom									TJ	jan - dec	-	

izobraževanje iz varstva in zdravja pri delu ter požarnega varstva izobraževanje in ureditev evidenc GDPR Praktično usposabljanje dijakov in študentov v okviru izobraževalnega programa ureditev pogodbenih obveznosti razporejanje dela, zagotavljanje prehrane na delu evalvacija opravljene prakse Sprejem oseb na družbeno koristno delo (probacija), prostovoljno delo ureditev pogodbenih obveznosti razporejanje dela, zagotavljanje prehrane na delu evalvacija opravljenega dela												
KAZALNIK: Izvedene načrtovane izobraževalne aktivnosti in izpopolnjevanja ter opravljena dela posredovanih oseb po pogodbah (probacija, izobraževalne ustanove,...)					Ciljna vrednost:	Vsak zaposleni izvede vsaj eno od načrtovanih aktivnosti						
4	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Najem poslovnih in skladiščnih prostorov		138	14.382	1.982	12.400	0					
					1.982	12.400						
					0							
Spremljanje izvajanja aktivnosti ministrstva / vlade, za ureditev poslovne dokumentacije v zvezi s spremembo naslova sedeža zavoda (Adlešiči 3a) Vzdrževanje optimalnega najemniškega razmerja poslovnih prostorov, vključno s stroški komunale, elektrike in vzdrževanja Skrb za ustrezne pogoje skladiščenja delovnih strojev in priključkov redno vzdrževanje in čiščenje košnja na travnatih parkiriščih poravnani stroški najemnin in spremljajočih stroškov									BG	jan - dec	-	
KAZALNIK: Urejeno najemno razmerje za poslovne prostore					Ciljna vrednost:	100%						
5	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
	Spremljanje razpisov za projekte, ki se nanašajo na uresničevanje varstvenih ciljev zavarovanega območja		72	1.034	1.034	0	0					
					1.034							
					0							
izvajanje zaključnih aktivnosti na projektu Volna, lan, konoplja - izvajanje aktivnosti na projektu, po uspešni kandidaturi - Zakladi Bele krajine (CLLD) izvajanje aktivnosti na projektu, po uspešni kandidaturi - Čredniška pot (CLLD) prijaai projektov ARK park (CLLD) na 7.. javni razpis CLLD									TJ	jan - dec	-	
KAZALNIK: Pridobljen projekt CLLD					Ciljna vrednost:	Pridobljen vsaj 1 nov projekt						

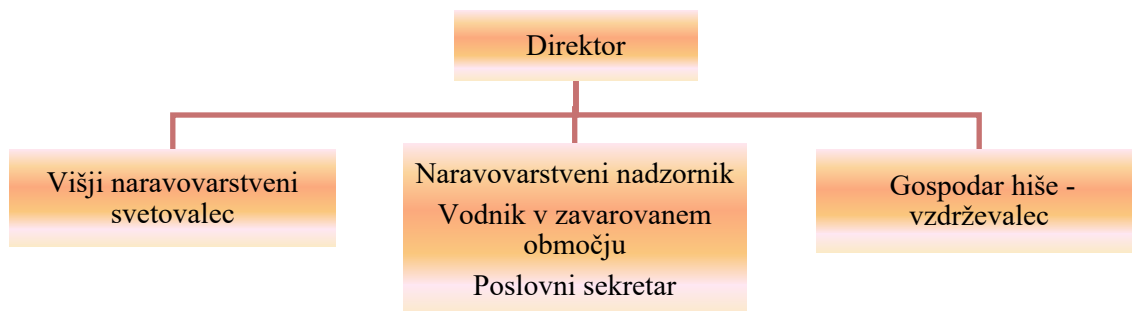
koordinacija (nosilci nalog): BG - Boris Grabrijan, AGP - Anita Golobič Prosenjak, TJ - Tončka Jankovič

6 KADROVSKI NAČRT

6.1 Zaposlovanje kadrov

Kadrovski načrt je pripravljen v skladu z Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2020 in 2021 (Uradni list RS, št. 3/2018 in 7/2019), skladno s 60. členom Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2021 in 2022 (Ur. l. RS št. 174/20, ZIPRS2122) ter ostalimi predpisi in akti, ki urejajo področje zaposlovanja in delovnih razmerij. Število zaposlenih, ki se financirajo iz državnega proračuna izhaja iz kadrovskega načrta za leto 2019 (KN 2019 =4).

Preglednica 12: Organigram – organizacijska struktura zaposlenih v JZ KP Kolpa (plan 2021)

JZ KP Kolpa ima 8 sistemiziranih delovnih mest. Na dan 1. 1. 2021 so zasedena štiri: dve javni uslužbenki zaposleni za nedoločen čas, en javni uslužbenec, zaposlen za določen čas ter direktor, imenovan za štiriletno obdobje – do septembra 2024. V zadnjih dveh letih je bilo preko Zavoda za zaposlovanje objavljenih več sporočil o prostem delovnem mestu Naravovarstveni nadzornik IV, a med sicer številnimi prejetimi vlogami ni bilo kandidatov za zasedbo delovnega mesta, ki bi ustrezali razpisanim pogojem. Glede na kadrovske težave je sprejeta alternativna rešitev: razporeditev uslužbenke na delovnem mestu naravovarstveni nadzornik, na več različnih delovnih nalog (naravovarstveni nadzor, vodenje v zavarovanem območju, naloge poslovne sekretarke), do pridobitve nadzornika za celotni delovni čas ali vzpostavitev novega višje vrednotenega delovnega mesta naravovarstvenega nadzornika. Zavod je tako vzpostavil pogoje za delovanje prekrškovnega organa.

Tabela 1: Kadrovski načrt

1. Zaposleni, ki jih financira MOP	I-IV. TR	V. TR	VI. TR	VII. TR	VIII. TR	IX. TR	SKUPAJ
Število zaposlenih na dan 30. 9. 2021	0	1	2	1	0	0	4
Število zaposlenih na dan 31. 12. 2021 (a + b)	0	1	2	1	0	0	4
a) Št. zaposlenih za določen čas		1		1			2
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas			1,99				1,99
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom							0
Št. napredovanj v plačne razrede							0
Število premestitev							0
Število upokojitev							0
Št. nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev							0
Št. odpovedi pogodb o zaposlitvi							0
2. Št. zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov (DPJS, TD, projektno delo)			0,01				0,01
3. SKUPAJ število zaposlenih na dan 31. 12. 2021 (1+2)	0	1	2	1	0	0	4

Stroški dela so izračunani na podlagi v letu 2021 načrtovane zasedbe delovnih mest in letnega fonda ur na zaposlenega, ki znaša 2088 ur, oziroma 261 delovnih dni. Na program dela so razporejene načrtovane dejanske delovne ure (8352 ur), brez odsotnosti za praznike na delovni dan (192 ur), dopust, bolniški stalež in podobno (712 ur).

Tabela 2: Načrt stroškov dela

Načrtovani stroški dela	Skupaj FN 2021	Sredstva MOP	Drugi viri sredstev	Skupaj javna sredstva	Tržna dejavnost	Delež MOP v %
	1	2	3	4=2+3	5=1-4	6
a) plače in dodatki	97.196	96.860	0	96.860	336	99,65%
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih						
b) regres za letni dopust	4.100	4.100		4.100		100,00%
c) povračila in nadomestila	5.682	5.662	0	5.662	20	99,65%
d) sredstva za delovno uspešnost	2.447	2.447		2.447		100,00%
e) sredstva za nadurno delo						
f) drugi izdatki (odpravnine, solidarnostne itd.)	0			0		
SKUPAJ 1. (a + b + c + d + e + f)	109.425	109.069	0	109.069	356	99,68%
g) Skupaj bruto plače (a + d + e)	99.643	99.307	0	99.307	336	99,66%
h) skupaj drugi osebni prejemki (b + c + f)	9.782	9.762	0	9.762	20	99,80%
i) Skupaj prispevki, davek, premije PIZ (j + k)	17.581	17.520	0	17.520	61	99,65%
SKUPAJ 2. (g + h + i)	127.005	126.589	0	126.589	416	99,67%
j) prispevki	16.035	15.980	0	15.980	55	99,65%
k) premije PIZ	1.545	1.540	0	1.540	5	99,65%
Struktura virov fin. stroškov dela v %	100%	99,67%	0,00%	99,67%	0,33%	
Število zaposlenih	4,00	3,99	0,00	3,99	0,01	

Tabela 3: Sistemiziranost delovnih mest (DM)

Zap. št.	Naziv DM	Število sistemiziranih DM po veljavnem pravilniku (Sistemizacija delovnih mest)	Zasedena DM na dan 31.12.2020	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2021	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2022
1	DIREKTOR	1	1	1	1
2	POSLOVNI SEKRETAR IV	1	¼	¼	¼
3	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	1	1	1	1
4	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	1	0	0	0
5	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK IV	1	½	½	½
6	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	1	0	0	0
7	VODNIK V ZAVAROVANEM OBMOČJU IV	1	¼	¼	¼
8	GOSPODAR HIŠE - VZDRŽEVALEC	1	1	1	1
SKUPAJ		8	4	4	4

Tabela 4: Število zaposlenih po virih financiranja

Vir financiranja	Število zaposlenih na dan 1. januarja tekočega leta	Dovoljeno ali ocenjeno število zaposlenih na dan 1. januarja naslednjega leta
1. Državni proračun	4,00	3,99
2. Proračun občin		
3. ZZZS in ZPIZ		
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu		0,01
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe in sredstva prejetih donacij		
7. Sredstva Evropske unije ali drugih mednarodnih virov skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna		
8. Sredstva ZZZS za zdravnike sekundarije, zdravnike in doktorje dentalne medicine specializante, zdravstvene delavce pripravnike, zdravstvene sodelavce pripravnike; sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe, namenjene internacionalizaciji ter kakovosti izobraževanja in znanosti (namenska sredstva)		
9. Sredstva iz sistema javnih del		
10. Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (Uradni list RS, št. 17/14)		
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 10. točke)	4,000	4,000
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	4,000	4,000
Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9 in 10	0,000	0,010

6.2 Ostale oblike dela

Tovrstno sodelovanje pri izvajanju programa prispeva k uresničitvi zastavljenih ciljev. S pomočjo oseb na delu v splošno korist, opravljanjem praktičnega izobraževanja in podobno, bo opravljenih 460 delovnih ur.

6.2.1 Študentje in dijaki na praksi ter prostovoljstvo

Glede na izkazan interes dijakov in študentov bo zavod tudi v letu 2021 omogočil praktično usposabljanje, v sodelovanju z domačimi in tujimi ustanovami: Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma, Šolski center Novo mesto, Biotehniški center Naklo, Biotehniški izobraževalni center (BIC) Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Univerza na Primorskem, Univerza v Mariboru, Veleučilište u Karlovcu (VUKA), Univerze, liceji in visoke šole iz Francije (doslej že 5 različnih izobraževalnih ustanov), University of Art London oz. drugimi zainteresiranimi. Mentorstvo dijakom in študentom nudi direktor zavoda, po pooblastilu pa tudi eden od zaposlenih.

Javni zavod bo pokrili stroške zavarovanja za primer poškodb na delovnem mestu, stroške prehrane ter druge stroške, ki bi jih praktikanti morebiti imeli zaradi opravljanja dela (prevozni in drugi stroški dela na terenu). Strošek prihoda na delo zavod ne krije, prav tako ne izplačuje nagrade. Praktikantu ali prostovoljcu, ki bi želel opravljati dela v zavarovanem območju se lahko omogoči brezplačno bivanje v Domu CDB Grduni.

6.2.2 Izvajanje del v korist skupnosti

Zavod ima z Ministrstvom za pravosodje – Uprava za probacijo, sklenjen Sporazum o urejanju medsebojnih pravic in obveznosti v zvezi z izvrševanjem dela v splošno korist. Sodelovanje poteka s Probacijsko enoto Novo mesto, ki je za leto 2021 napotila na izvrševanje dela dva kandidata. Stroške, povezane z izvrševanjem dela v splošno korist, povezane z zagotavljanjem varnega in zdravega dela krije izvajalec sankcij. Na podlagi določil iz Dogovora med Probacijsko enoto, KP Kolpa in osebo na delu v splošno korist, zavod izstavi Upravi za probacijo zahtevek za povračilo stroškov. v skladu s pogodbo morajo osebe na opravljanju dela v splošno korist pred nastopom dela opraviti zdravstveni pregled, in se usposobiti za varno delo. Nekatere so tudi upravičenke do socialnovarstvenih prejemkov (stroški prevoza na delo, malica), druge stroške, povezane z zagotavljanjem varnega in zdravega dela (delovna obleka in obutev, zaščitna sredstva pri delu), krije izvajalec sankcij (KP Kolpa). Podlaga za povračilo stroškov je poročilo o opravljenih urah dela v splošno korist, liste prisotnosti, dokazila o nastalih stroških v skladu z dogovorom.

Predvidene naloge za izvajanje del v splošno korist so: košnja trave, urejanje okolice, čiščenje, urejanje sadovnjaka, pobiranje in sušenje sadja, priprava kurjave, urejanje prireditvenega prostora ter druga fizična dela na zavarovanem območju Krajinski park Kolpa in javnih površinah, v okviru rednih javnih nalog zavoda. Za opravljanje splošnih del se smatra delo na terenu – košnja, ureditve, premeščanje koles, spremljanje stanja električnih polnilnih postaj ter počivališč. Glede na usposobljenost oseb na probaciji lahko tudi urejanje spletne strani, zbiranje objav, urejanje fototeke in bolj strokovna dela (načrtovanje, analiziranje,...) bi zavod v letu 2021 sprejel na izvajanje del v korist skupnosti vsaj še eno osebo. Glede na izkušnje preteklih let so napoteni delavci storilci prekrškov ali kaznivih dejanj, največkrat iz ranljivih skupin in etničnih manjšin. Mentorstvo na tem področju izvaja direktor.

6.2.3 Usposabljanje na delovnem mestu

V sodelovanju z zavodom Želva (podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov) je zavod že sprejel na trimesečno usposabljanje na delovnem mestu osebo z invalidnostjo. V okviru ponudbe in v skladu z letnim načrtom nalog smo zainteresirane pripravljene sprejeti, za aktivnosti, ki jih bi oseba na usposabljanju lahko opravljala.

6.2.4 Izobraževanje

Zaposleni se bodo v okviru možnosti v udeležili izobraževanj za dopolnitev in obnovo znanj za optimalno opravljanje nadzorne službe ter seminarjev in delavnic, povezanih z naravo dela, s področja ohranjanja narave, naravovarstvenega nadzora, spodbujanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti, interpretacijskega vodenja.

Ena oseba bo opravila obnovitev licence za reševalca iz divje vode (C), ki se je preteklo leto avtomatsko podaljšala za 1 leto, zaradi COVID situacije. Obnova vključuje tudi preizkus usposobljenosti iz prve pomoči. Zaposleni se bodo na predlog direktorja udeležili strokovnih in drugih z delom zavoda povezanih seminarjev pristojnega ministrstva ali v organizaciji drugih ustanov.

7 FINANČNI NAČRT

7.1 Izhodišča za pripravo finančnega načrta

Pri pripravi finančnega načrta je upoštevan obseg sredstev iz proračuna RS za leto 2021, skladno z izhodišči MOP. Finančni načrt 2021 je v skladu z 58. členom ZIPRS2021 usklajen z Ministrstvom za finance. Sredstva za tekoče transferje posrednemu uporabniku proračuna – JZ Krajinski park Kolpa, se nahajajo na proračunski postavki PP 153234 – Krajinski park Kolpa.

V skladu s predpisi iz finančnega področja zavod, kot posredni proračunski uporabnik, ločeno prikazuje vsa sredstva, vire sredstev in rezultat po vrstah svojih dejavnosti (Zakon o javnih financah – Ur. l. RS, št. 11/11 in 14/13 – popr.; Zakon o računovodstvu – Ur. l. RS št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE). Poslovne knjige zagotavljajo možnost ocenjevanja namembnosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev.

Zavod opravlja javno službo in drugo dejavnost na način in pod pogoji, ki izhajajo iz Zakona o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – Zdru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14) in ki so opredeljeni v aktu o ustanovitvi. Prihodki so razmejeni na javno službo (nabor prihodkov in opravljanja dejavnosti javne službe ohranjanja narave in drugih dejavnosti po vrstah dejavnosti) in tržno dejavnost.

Načrtovani prihodki iz naslova opravljanja javne službe in njihova razmejitev:

A. JAVNA SLUŽBA:

Javni viri:

- **MOP** – proračunska sredstva ustanovitelja odobrena na podlagi sprejetega proračuna RS za leto 2021 za plače, materialne in programske stroške ter investicije;
- **PP559 Podnebni sklad**, (tekoča poraba – invazivke)
- **PP559 – Podnebni sklad** (investicije – električno vozilo)

Nejavni viri (druga sredstva):

- **Prihodki izvajanja projektov**, sofinanciranih iz evropskih in drugih sredstev (PROJ) in
- **Prihodki iz javne službe iz nejavnih virov** (DRUGO, DPJS)
 - vstopnina v muzej na prostem Šokčev dvor Žuniči,
 - upravljanje s CDB Grduni,
 - vodenja v okviru javne službe,
 - drugi nejavni prihodki javne službe.

B. PRODAJA BLAGA IN STORITEV NA TRGU - TRŽNA DEJAVNOST (TD)

- prodaja spominkov, izdelkov domače obrti v rokodelskem centru Šokčev dvor Žuniči,
- komercialna vodenja, vodenja izven zavarovanega območja, druge komercialne storitve,
- kupnina iz prodaje knjig in drugih gradiv, ki niso povezana z izvajanjem javne službe ohranjanja narave.

Preglednica 13: Finančna izhodišča opravljanja nalog javne službe

Viri financiranja JZ KP Kolpa	Plan 2020 - REBALANS	Plan 2021	Indeks: Plan 2021 / 2020
MOP - plače	127.780	126.589	99,07
MOP - mat. str.	84.344	74.344	88,14
MOP - investicije	2.000	10.000	500,00
MOP - PP 153234 (skupaj)	214.124	210.933	98,51
MOP Podnebni sklad PP 559 (invazivke)	21.844	20.000	91,56
Podnebni sklad (investicije)	-	44.530	
PROJEKTI	12.305	42.979	349,28
DPJS	6.300	10.000	158,73
TD	400	1.500	375,00
SKUPAJ	254.973	329.942	129,40

Ob upoštevanju zakonodaje in predpisov, ki urejajo finančno poslovanje posrednega proračunskega uporabnika (ZJF, ZR, in drugi) zavod ločeno prikazuje sredstva, vire in rezultate po vrsti svojih dejavnosti pri čemer kot smiselno dopolnitev k temeljni dejavnosti v manjši meri izvaja tudi tržno dejavnost (TD). Zavod prednostno opravlja tiste vrste tržnih dejavnosti, za katere ne obstaja zasebna ponudba na trgu, pri čemer zavod ni privilegiran - ima na trgu enak položaj kot ostali gospodarski subjekti in ne ustvarja nelojalne konkurence lokalnim ponudnikom. Presežek prihodkov nad odhodki tržne dejavnosti se namenja izvajanju javne službe ohranjanja narave.

Računovodske evidence se vodijo ločeno, po posameznih dejavnostih, oziroma stroškovnih mestih (SM). Od proračunskih sredstev pristojnega ministrstva (MOP) se ločeno vodi poraba sredstev, namenjenih za CDB Grduni (MOPCDBG), kot tudi sredstva, povezana z muzejem na prostem in info centrom Šokčev dvor Žuniči (MOPSD), v skladu s sodili. investicije, drugi prihodki (in odhodki) javne službe (DPJS), iz naslova vstopnin, vodenj in drugih nejavnih virov javne službe ohranjanja narave (DRUGO) ter tržna dejavnost (TD), ki predstavlja prodajo tiskovin in preprodajo izdelkov domače obrti. Vzpostavljena so ločena stroškovna mesta za posamezne projekte, vozila in delovne stroje.

V skladu s potrebami bodo ustvarjena dodatna SM. Pri projektih se evidence ločijo še posebej po posameznem stroškovnem nosilcu, enako pri osnovnih sredstvih z registrsko oznako (vozila, traktorja). Za razmejitev stroškov na javno službo in tržno dejavnost je zavod v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 33/11) izdelal sodila, ki temeljijo na aktivnostih, ki te stroške povzročajo.

Finančni načrt zajema izkaze, ki jih za pripravo letnega poročila določa Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19):

- 1 predračunska bilanca stanja s pojasnili in obveznimi prilogami, ki so določene v 7. členu pravilnika (priloga Tabela 5) in
- 2 predračunski izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov s pojasnili (priloga Tabela 6):
 - predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga Tabela 7);
 - predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (priloga Tabela 8);
 - predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov nima stanja
 - predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov nima stanja

Predračunska bilanca stanja in predračunski izkaz prihodkov in odhodkov, prikazujejo podatke za preteklo leto, ocenjene podatke za tekoče leto in načrtovane podatke za prihodnje leto ter indeksa rasti.

K predlogu finančnega načrta sta priloženi še tabeli:

- Načrt investicij s podatki o celotni vrednosti investicij, realizaciji, planu, virih financiranja in kratkimi pojasnili po virih financiranja
- Izdatki po virih financiranja, iz katere je razvidno: vrsta izdatka in viri financiranja posameznega izdatka

Skladno s 35. Slovenskim računovodskim standardom je zagotovljeno ločeno izkazovanje sredstev, obveznosti do virov sredstev, obračunavanje amortizacije, odhodkov, prihodkov, poslovnega izida, prevrednotenja, posebej za opravljanje gospodarske javne službe (tržna dejavnost – TD) in drugih dejavnosti (projekti, drugi prihodki javne službe – DPJS).

Tabela 5: Predračunska bilanca stanja

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	ZNESEK		Plan 2021	Indeks rasti	
		Realiz. 2019	Ocena realiz. 2020		2021 / 2019	2021 / 2020
	SREDSTVA	293.145	284.300	283.900	96,85	99,86
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA V UPRAVLJANJU	226.904	256.000	267.500	117,89	104,49
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE					
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV					
02	NEPREMIČNINE	143.984	152.000	154.000	106,96	101,32
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	22.301	19.000	16.500	73,99	86,84
04	DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	471.114	463.000	455.000	96,58	98,27
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	365.893	340.000	325.000	88,82	95,59
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE					
07	DOLOGRAČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI					
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA					
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE					
	B) KRATKOČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	63.218	26.300	14.600	23,09	55,51
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ VNOČLJIVE VREDNOSTNICE	176	100	100	56,82	100,00
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	22.983	15.000	8.000	34,81	53,33
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	320	1.000	300	93,75	30,00
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE					
14	TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	31.507	6.000	3.000	9,52	50,00
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE					
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA					
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	70	200	200		100,00
18	NEPLAČANI ODHODKI					
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	8.162	4.000	3.000	36,76	75,00
3	C) ZALOGE	3.023	2.000	1.800	59,54	90,00
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA					
31	ZALOGE MATERIALA					
32	ZALOGE DROBNEGA MATERIALA					
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE					
34	PROIZVODI					
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA					
36	ZALOGE BLAGA	3.023	2.000	1.800	59,54	90,00
37	DRUGE ZALOGE					
	I. AKTIVA SKUPAJ	293.145	284.300	283.900	96,85	99,86
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE					
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	293.145	284.300	283.900	96,85	99,86
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	30.895	54.500	25.000	80,92	45,87
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE					
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	7.540	9.000	9.700	128,65	107,78
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	18.261	25.000	9.800	53,67	39,20
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	1.270	2.000	2.000	157,48	100,00
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	38	500	500	1315,79	100,00
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV					
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA					

28	NEPLAČANI PRIHODKI	0				
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.786	18.000	3.000	79,24	16,67
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČEN OBVEZNOSTI	262.250	229.800	258.900	98,72	112,66
90	SPLOŠNI SKLAD					
91	REZERVNI SKLAD					
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE					
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE					
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH					
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREMETENA STREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA					
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE					
9413	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI					
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI					
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI					
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI					
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	226.904	229.800	258.900	114,10	112,66
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE					
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	35.346	0	0	0,00	0,00
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI					
	I. PASIVA SKUPAJ	293.145	284.300	283.900	96,85	99,86
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE					

Tabela 6: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

PREDRAČUNSKI IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV						
ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	ZNESEK			Indeks rasti	
		Realiz. 2019	Ocena realiz. 2020	Plan 2021	2021 / 2019	2021 / 2020
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	227.592	316.350	332.742	146,20	105,18
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	227.295	314.850	331.242	145,73	105,21
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.					
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.					
761	PRIHODKI OD PRODAJE MATERIALA IN BLAGA	297	1.500	1.500		
762	B) FINANČNI PRIHODKI	0	0	0		
763	C) DRUGI PRIHODKI	104	200	200	192,31	
	Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI					
	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV					
	DRUGI PREVREDNOTEVALNI PRIHODKI					
	D) CELOTNI PRIHODKI	227.696	316.550	332.942	146,22	105,18
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	109.786	190.850	207.787	189,27	108,87
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	153	780	1.084		
460	STROŠKI MATERIALA	28.832	98.070	112.300	389,50	114,51
461	STROŠKI STORITEV	80.801	92.000	94.403	116,83	102,61
	F) STROŠKI DELA	108.570	125.200	124.955	115,09	99,80
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	83.594	96.500	98.400	117,71	101,97
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	13.552	17.100	17.320	127,80	101,29
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	11.424	11.600	9.235	80,84	79,61
462	G) AMORTIZACIJA	0	0	0		
463	H) DOLGOROČNE REZERVACIJE	0	0	0		
del 465	I) DAVEK OD DOBIČKA	0	0	0		
del 465	J) DRUGI STROŠKI	383	500	200	52,22	40,00
467	K) FINANČNI ODHODKI	0	0	0		
468	L) DRUGI ODHODKI	0	0	0		
	M) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI					
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV					
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI					
	N) CELOTNI ODHODKI	218.739	316.550	332.942	152,21	105,18
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	8.957	0	0		
	P) PRESEŽEK ODHODKOV					
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb					
del 80	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja					
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	3	4	4	133,33	100,00
	Število mesecev poslovanja	12	12	12	100,00	100,00

Tabela 7: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

PREDRAČUNSKI IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV po vrstah dejavnosti			
	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	ZNESEK	
		prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	331.242	1.500
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	331.242	
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.		
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.		
761	PRIHODKI OD PRODAJE MATERIALA IN BLAGA		1.500
762	B) FINANČNI PRIHODKI	0	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	200	
	Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	0	0
	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV		
	DRUGI PREVREDNOTEVALNI PRIHODKI		
	D) CELOTNI PRIHODKI	331.442	1.500
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	206.703	1.084
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA		1.084
460	STROŠKI MATERIALA	112.300	
461	STROŠKI STORITEV	94.403	
	F) STROŠKI DELA	124.539	416
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	98.064	336
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	17.301	19
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	9.174	61
462	G) AMORTIZACIJA	0	
463	H) DOLGOROČNE REZERVACIJE	0	
del 465	I) DAVEK OD DOBIČKA	0	
del 465	J) DRUGI STROŠKI	200	
467	K) FINANČNI ODHODKI		
468	L) DRUGI ODHODKI	0	
	M) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	0	0
	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV		
	OSTALI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI		
	N) CELOTNI ODHODKI	331.442	1.500
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	0	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV		
del 80	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja		

Tabela 8: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu den. toka

PREDRAČUNSKI IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA						
ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Načelo denarnega toka			INDEKS	
		Realiz. 2019	Ocena realiz. 2020	Plan 2021	2021 / 2019	2021 / 2020
	I. SKUPAJ PRIHODKI	224.942	254.973	329.942	146,68	129,40
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	224.422	254.573	328.442	146,35	129,02
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ	202.524	235.968	275.463	136,01	116,74
	a) Prejeta sredstva iz državnega proračuna	185.007	235.968	275.463	148,89	116,74
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	179.049	233.968	220.933	123,39	94,43
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	5.958	2.000	54.530	915,24	2.726,5
	b) Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	0	0	0		
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo					
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije					
	c) Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	0	0	0		
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo					
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije					
	d) Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij	17.517	0	0		
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo					
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	12.340				
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	5.177				
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije					
del 740	e) Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	0	0	0		
741	f) Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	0	0	0		
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	21.898	18.605	52.979	241,94	284,76
7102	Prejete obresti					
del 7100 + del 7101	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividenda javnih podjetij, javnih skladov in javnih finančnih institucij ter drugih podjetij in finančnih institucij					
7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja					
7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	21.798	6.200	9.900	45,42	159,68
72	Kapitalski prihodki					
730	Prejete donacije iz domačih virov	100	100	100	100,00	100,00
731	Prejete donacije iz tujine					
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč					
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov					
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada					
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih					
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije		12.305	42.979		349,28
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav					
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	520	400	1.500	288,46	375,00
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev	520	400	1.500	288,46	375,00
del 7102	Prejete obresti					
	II. SKUPAJ ODHODKI	237.321	254.973	329.942	139,03	129,40
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	236.801	254.573	328.442	138,70	129,02
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	89.469	110.443	109.069	121,91	98,76
del 4000	Plače in dodatki	82.881	98.651	96.860	116,87	98,18
del 4001	Regres za letni dopust	2.835	4.077	4.100	144,62	100,56
del 4002	Povračila in nadomestila	3.753	7.258	5.662	150,87	78,01
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost			2.447		
del 4004	Sredstva za nadurno delo					
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi					
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim		457			
	B) Prispevki delodajalcev za socialno varnost	14.587	17.337	17.520	120,11	101,06
del 4010	Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	7.381	9.397	9.510	128,84	101,20
del 4011	Prispevki za zdravstveno zavarovanje	5.902	6.195	6.250	105,90	100,89
del 4012	Prispevki za zaposlovanje	54	95	100	185,19	105,26
del 4013	Prispevki za porodniško varstvo	83	105	120	144,58	114,29
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	1.167	1.545	1.540	131,96	99,68
	C) Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	109.497	105.447	140.143	127,99	132,90

del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	28.452	9.447	22.043	77,47	233,33
del 4021	Posebni material in storitve	22.890	41.500	52.500	229,36	126,51
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	7.992	8.200	9.000	112,61	109,76
del 4023	Prevozni stroški in storitve	11.389	10.600	14.500	127,32	136,79
del 4024	Izdatki za službena potovanja	1.926	1.200	1.600	83,07	133,33
del 4025	Tekoče vzdrževanje	29.494	27.000	32.000	108,50	118,52
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	6.000	5.500	6.500	108,33	118,18
del 4027	Kazni in odškodnine					
del 4028	Davek na izplačane plače					
del 4029	Drugi operativni odhodki	1.354	2.000	2.000	147,71	100,00
403	D) Plačila domačih obresti	0	0	0		
404	E) Plačila tujih obresti	0	0	0		
410	F) Subvencije	0	0	0		
411	G) Transferi posameznikom in gospodinjstvom	0	0	0		
412	H) Transferi neprofitnim organizacija in ustanovam	0	0	0		
413	I) Drugi tekoči domači transferji	63	0	0	0,00	
	J) Investicijski odhodki	23.185	21.346	61.710	266,16	289,09
4200	Nakup zgradb in prostorov					
4201	Nakup prevoznih sredstev			44.530		
4202	Nakup opreme	23.185	21.346	17.180	74,10	80,48
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev					
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije					
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove					
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev					
4207	Nakup nematerialnega premoženja					
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring					
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog					
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	520	400	1.500	288,46	375,00
del 400	A) Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	0	0	356		
del 401	B) Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova porab blaga in storitev na trgu	0	0	60		
del 402	C) Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	520	400	1.084	208,46	271,00
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI		0	0		
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	12.379	0	0		

Tabela 9: Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Izjavljamo, da Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov nima stanja.

Tabela 10: Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

PREDRAČUNSKI IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV						
ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV KONTA	ZNESEK			INDEKS	INDEKS
		Realiz. 2019	Ocena real. 2020	Plan 2021	2021 / 2019	2021 / 2020
1	2	4	5	6	7	8
50	VII. ZADOLŽEVANJE	0	0	0	0,00	0,00
500	Domače zadolževanje		0	0		
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah		0	0		
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah					
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu					
del 5003	Najeti krediti pri proračunu lokalnih skupnosti					
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja					
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih					
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih					
501	Zadolževanje v tujini					
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA		0	0	0,00	0,00
550	Odplačila domačega dolga	0	0	0		
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam		0	0		
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam					
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu					
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti					
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja					
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom					
del 5503	Odplačila dolga drugim domačim kreditodajalcem					
551	Odplačila dolga v tujino					
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE	0	0	0	0,00	0,00
	IX/1 NETO ODPLAČILO DOLGA	0	0	0	0,00	0,00
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH			5.000		
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	10.338	14.305			

7.2 Načrt investicij

Obsežnejše investicije bodo nastale v okviru načrtovanega projekta Multimedija naravne in kulturne dediščine (PROJ - 6.557 €, MOP inv. – 3.443 €).

Za opravljanje rednega dela bo izvedena prenova dela računalniške opreme za eno delovno mesto ter prenosni računalnik s pripadajočo stacionarno postajo in ekranom za drugo delovno mesto. Zaradi okvare se nadomesti aparat za spiralno vezavo s PVC in kovinskimi špiralami. Za vzdrževanje ustreznih stanj v naravi bo nabavljen priključek za BCH kosilnico z grebenom. Po premontaži opečne strešne kritine s slamnato, na Šokčevem dvoru, v preteklem letu, bodo letos prenovljeni že dotrajani leseni žlebovi. Tako bo zamenjava strehe muzeja na prostem v celoti zaključena. (MOP inv. - 6.230 €). Manjše investicije so načrtovane v okviru projekta ARK park (PROJ – 623 € in MOP inv. - 327 €).

V okviru izvajanja nalog in investicij v povezavi z blaženjem in prilagajanjem na podnebne spremembe je načrtovana nabava električnega vozila za prevoz vsaj 7 oseb, prednostno po zavarovanem območju. Investicija je bila načrtovana od leta 2019, vendar zaradi izredne situacije ni bila realizirana. Aktivnost bo izvedena v okviru skupnega javnega naročila za »Nakup okoljsko manj obremenjujočih novih motornih in električnih vozil, razen vozil za posebne namene«. Ustrezno in zmogljivejše električno vozilo bi lahko vsaj delno nadomestilo dosedanje tovorno vozilo Mazda (nabavljeno v letu 2007!), s katerim dostopamo na zahtevnejše terene, prevažamo prikolico in delovno opremo.

Investicije skupaj znašajo 61.710 €, od tega bodo v višini 10.000 € financirane s sredstvi MOP (Pogodba za investicije), 7.180 € iz projektov, 44.530 € iz proračunske postavke PP559 – podnebni sklad.

Tabela 11: Načrt investicij

Prenosni računalnik z opremo (4.)	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	ocena tekoče leto	2022	2023	naslednja leta
VIRI FINANCIRANJA:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun - MOP	2.160	0	2.160			0
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri:	2.000			2.000		
SKUPAJ:	4.160	0	2.160	2.000	0	0

Računalnik (4.)	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	ocena tekoče leto	2022	2023	naslednja leta
VIRI FINANCIRANJA:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun - MOP	2.535		1.135		1.400	
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri:	0					
SKUPAJ:	2.535	0	1.135	0	1.400	0

Aparat za spiralno vezavo (4.)	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	ocena tekoče leto	2022	2023	naslednja leta
VIRI FINANCIRANJA:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun - MOP	735		735			
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri:	0					
SKUPAJ:	735	0	735	0	0	0

Žleb za streho - ŠD Žuniči (3)	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	ocena tekoče leto	2022	2023	naslednja leta
VIRI FINANCIRANJA:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun - MOP	500		500			
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri: ESRR	0					
SKUPAJ:	500	0	500	0	0	0

Priključek za BCS kosilnico z grebenom (1.)	Realizacija		Plan		
---	-------------	--	------	--	--

	<i>Celotna vrednost investicije</i>	<i>predhodna leta</i>	<i>ocena tekoče leta</i>	2022	2023	<i>naslednja leta</i>
VIRI FINANCIRANJA:	<i>1 do 5</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
državni proračun - MOP	1.700		1.700			
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri: ESRR	0					
SKUPAJ:	1.700	0	1.700	0	0	0

INV v projektu Multimedija naravne in kulturne dediščine (2.)	<i>Celotna vrednost investicije</i>	<i>predhodna leta</i>	<i>ocena tekoče leta</i>	2022	2023	<i>naslednja leta</i>
VIRI FINANCIRANJA:	<i>1 do 5</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
državni proračun - MOP	3.443		3.443			
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri: ESRR	6.557		6.557			
SKUPAJ:	10.000	0	10.000	0	0	0

INV v projektu ARK park (1.)	<i>Celotna vrednost investicije</i>	<i>predhodna leta</i>	<i>ocena tekoče leta</i>	2022	2023	<i>naslednja leta</i>
VIRI FINANCIRANJA:	<i>1 do 5</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
državni proračun - MOP	327		327			
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri: ESRR	623		623			
SKUPAJ:	950	0	950	0	0	0

Baterijsko električno vozilo s 7 sedeži (1)	<i>Celotna vrednost investicije</i>	<i>predhodna leta</i>	<i>ocena tekoče leta</i>	2022	2023	<i>naslednja leta</i>
VIRI FINANCIRANJA:	<i>1 do 5</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
državni proračun - MOP;	0					
državni proračun - MOP, PP559 Podnebni sklad	44.530		44.530			
občinski proračun	0					
lastna sredstva	0					
ostali viri	0					
SKUPAJ:	44.530	0	44.530	0	0	0

INVESTICIJE 2021 SKUPAJ	<i>Celotna vrednost investicije</i>	<i>predhodna leta</i>	<i>ocena tekoče leta</i>	2022	2023	<i>naslednja leta</i>
VIRI FINANCIRANJA:	<i>1 do 5</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
državni proračun - MOP	11.400	0	10.000	0	1.400	0
državni proračun - MOP, PP559 Podnebni sklad*	44.530	0	44.530	0	0	0
občinski proračun	0	0	0	0	0	0
lastna sredstva	2.000	0	0	2.000	0	0
ostali viri:	9.180	0	7.180	2.000	0	0
SKUPAJ:	67.110	0	61.710	4.000	1.400	0

7.3 Pregled prihodkov in odhodkov

Finančni načrt poleg javnih virov, načrtovanih z izhodišči ministrstva, vključuje tudi prihodke in odhodke iz naslova nejavnih virov ter tržne dejavnosti, ki odražajo prizadevnost zaposlenih za pridobivanje dodatnih sredstev (nejavnih virov javne službe) za izvedbo programa dela.

Tabela 12: Izdatki po virih financiranja

Viri financiranja=>		Sredstva državnega proračuna (MOP)	PP 559 - Podnebni sklad	Sredstva za posebne redne dejavnosti	Sredstva občinskega proračuna	Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe*	Sredstva prodaje blaga in storitev na trgu	Projektna sredstva*	SKUPAJ po vrsti izdatka	
Vrsta izdatka	Plače in drugi izdatki zaposlenih skupaj s prispevki in davki	126.589					416		127.005	38,49%
	Izdatki za blago in storitve	74.344	20.000			10.000	1.084	35.799	141.227	42,80%
	izdatki financiranja								0	0,00%
	investicijski izdatki	10.000	44.530					7.180	61.710	18,70%
SKUPAJ po virih		210.933	64.530	0	0	10.000	1.500	42.979	329.942	
		63,93%	19,56%			3,03%	0,45%	13,03%		100%

*za financiranje projektov je predvidena tudi poraba presežkov prihodkov nad odhodki iz preteklih let

Načrtovani nejavni viri (16 % FN) iz naslova projektov ter drugih prihodkov javne službe, bodo z realizacijo pomembno prispevali k uresničevanju prioritetnih ciljev javnega zavoda s področja varstva narave – varstvenih, upravljaljskih in nadzornih nalog. Nejavni viri javne službe in prihodki iz tržne dejavnosti se zaračunavajo v skladu s cenikom. Prihodki javne službe so prikazani ločeno od prihodkov tržne dejavnosti enako je z odhodki.

Pretežni del načrtovanih prihodkov bo zavod prejel iz naslova proračunskih sredstev MOP (64 %) in proračunske postavke PP559 - Proračunski sklad za podnebne spremembe (20 %). Iz naslova izvajanja projektov zavod v letu 2021 načrtuje sofinanciranje v višini 13 % letnega proračuna, druge prihodke (3 %)pa iz aktivnosti zaposlenih (sprejem gostov v Šokčevem dvoru, vodenja, predavanja, izvajanje delavnic) in tržne dejavnosti.

Preglednica 14: Načrt prihodkov po denarnem toku

NAČRT PRIHODKOV 2021 (denarni tok, v €)		329.942	100%
Javni viri	Proračunski okvirji MOP (pror. post. 153234)	210.933	63,93%
	stroški dela	126.589	38,37%
	blago in storitve po programu dela	74.344	22,53%
	investicije	10.000	3,03%
	MOP PP 559 - Podnebni sklad, invazivke	20.000	6,06%
	MOP PP 559 - Podnebni sklad, investicije	44.530	13,50%
Nejavni viri	Sredstva prejete iz naslova sofinanciranja projektov	42.979	13,03%
	Drugi prihodki za izvajanje javne službe	10.000	3,03%
	predstavitve parka, informiranje in ozaveščanje	6.700	2,03%
	refundacije	200	0,06%
	donacije	100	0,03%
	drugi prihodki za izvajanje javne službe	3.000	0,91%
TD	Tržna dejavnost	1.500	0,45%
	prodaja izdelkov domače obrti, storitve TD	1.500	0,45%

Načrtovane odhodke v letu 2021 predstavljajo stroški dela (38 %), programski stroški – material, storitve in projektne aktivnosti (43 %) ter investicije (19%).

Preglednica 15: Načrt odhodkov po denarnem toku

NAČRT ODHODKOV 2021 (denarni tok, v €)		329.942	100%
Javni viri	Proračunski okvirji MOP	210.933	63,93%
	<i>plače</i>	126.589	38,37%
	<i>blago in storitve</i>	65.746	19,93%
	<i>projekti (lastna sredstva in DDV)</i>	8.598	2,61%
	<i>investicije</i>	10.000	3,03%
	MOP PP 559 - Podnebni sklad, invazivke	20.000	6,06%
Nejavni viri*	MOP PP 559 - Podnebni sklad, investicije	44.530	13,50%
	Stroški financiranja projektov	30.778	9,33%
	<i>materialni stroški</i>	23.598	7,15%
	<i>investicije</i>	7.180	2,18%
	Odhodki iz naslova drugih virov javne službe	22.201	6,73%
	<i>plače</i>	0	0,00%
TD	<i>blago in storitve</i>	22.201	6,73%
	<i>ter projekti</i>		
	Odhodki za tržno dejavnost	1.500	0,45%
	<i>plače</i>	416	0,13%
	<i>blago in storitve</i>	1.084	0,33%

Letne aktivnosti zaposlenih so sestavljene iz štirih skupin nalog: varstvene in upravljaljske, promocijske, razvojne ter splošne naloge, financiranih iz različnih virov, čemur sledi temelj finančnega načrta. Stroški dela in splošne naloge iz finančnega načrta so razporejene na 3 prioritete programa

7.4 Sodila

V skladu z Navodilom za razmejevanje dejavnosti javnih zavodov s področja ohranjanja narave na javno službo in tržno dejavnost je zavod pripravil ključ in sodila za delitev stroškov (št. 350602-5/2018/2, z dne 23. 1. 2018).

Javni zavod za zagotavljanje transparentnega in hkrati poenostavljenega načina izračunavanja posrednih stroškov ter njihovo razdelitev na tržni in javni del izvaja razmejitev nejavnih prihodkov pri opravljanju javne službe in prihodke od tržne dejavnosti.

Tržna dejavnost v JZ KP Kolpa se odvija v rokodelskem centru, ki je hkrati razstavni prostor informacijskega centra in muzeja na prostem oziroma kulturnega spomenika v upravljanju JZ KP Kolpa – Šokčev dvor Žuniči, na 22,50 m² površine. Za določitev ključa zavod šteje površino, ki se uporablja za tržno dejavnost, v razmerju do celotne uporabe površine objekta z učnim vrtom. Glede na aktivnosti javne službe v dotični nepremičnini, je ugotovljeno, da je vrednost dela pri izvajanju tržne dejavnosti zanemarljiva in ni všteta v izračun ključa.

Zavod prednostno izvaja programe javne službe v skladu z ZON (Priloga 2: Naloge upravljanja zavarovanih območij) in Uredbo (Priloga 3: Uredba o Krajinskem parku Kolpa – izvleček).

Glede na izkazan interes zunanjih naročnikov zavoda poleg javnih virov del proračuna dopolni z nejavnimi viri javne službe in tržno dejavnostjo, pri čemer so aktivnosti tesno povezane z namenom in poslanstvom javne službe ohranjanja narave.

V okviru nalog upravljanja z nepremičninami v parku, ki so v lasti države in služijo namenom parka, med drugimi (CDB Grduni, mostna tehtnica Stari trg, zbiralnica mleka Dolenjci) **zavod upravlja kulturni spomenik Šokčev dvor Žuniči** - v naravi muzej na prostem, sicer pa informacijski center javnega zavoda Krajinski park Kolpa. V času obstoja je zavod pretežno del nejavnih virov javne službe (poleg projektov, izvajanja delavnic na sedežu naročnika, terenskih vodenj) in sredstva iz naslova tržne dejavnosti, ustvaril prav na tej lokaciji.

Pri upravljanju Šokčevega dvora zavod povezuje skrb za nepremično kulturno dediščino z aktivnostmi pridobivanja dodatnih virov financiranja, saj lahko služi kot objekt za predstavitev namena in delovanja javne službe ohranjanja narave širši javnosti s predstavitvami izvajanja aktivnosti varstva narave, naravnih vrednot in kulturne dediščine, spodbujanjem in izvajanjem raziskovalne ter razvojne dejavnosti, mednarodnim sodelovanjem, predavanji,

izobraževanju, delavnicami, promocijo, informiranjem, prireditvami, izdajo / prodajo publikacij ter trgovsko dejavnostjo:

- informiranje / predstavljanje zavarovanega območja
- izvajanje in organiziranje delavnic, taborov, terenskega vodenja za otroke, odrasle, ranljive skupine
- izvajanje predavanj, predstavitev, informiranja, oglaševanja ZO in z njim povezane KD
- vodenja, informiranje / predstavljanje varstva kulturne dediščine v ZO
- izvajanje muzejske dejavnosti premične KD (vstopnina)
- organizacija in izvajanje prireditev, dogodkov, razstav, posredovanje storitev
- fotografiranje in snemanje za prezentacijo narave ter aktivnosti zavoda širši javnosti
- tisk in prodaja publikacij ter brošur, koledarjev
- priprava / prodaja gradiv in storitev s področja varstva KD
- prodaja izdelkov domače obrti, spominkov
- oddajanje prostora zunanjim uporabnikom

Za potrebe popolnega zaključka interpretacije premične kulturne dediščine in animacijo obiskovalcev kulturnega spomenika oz. muzeja na prostem je v delu gospodarskega posloplja Šokčevega dvora vzpostavljen rokodelski center. V njem poteka (priložnostna) prodaja izdelkov domače obrti: ob zaključku interpretacije oz. vodenja po domačiji, prireditvah in drugih predstavitev v Šokčevem dvoru.

V manjši meri izdelki za prodajo nastajajo na izobraževalnih (rokodelskih) delavnicah in predstavitev, ki jih zavod izvaja za širšo javnost z namenom vzpodbujanja razvoja gospodarskih in drugih dejavnosti, ki s sonaravnim načinom izkoriščanja naravnih dobrin zagotavljajo gospodarski in socialni razvoj ter izobraževanje in ozaveščanje prebivalstva na območju parka (nejavni prihodki javne službe).

V letnem programu dela zavod načrtuje izvajanje tržne dejavnosti z namenom nenehnega dopolnjevanja temeljne dejavnosti in boljšega izkoriščanja zmogljivosti prostora kot tudi zaposlenih. Raznovidna ponudba rokodelskih izdelkov, narejenih iz različnih naravnih materialov sovпада z zgodbo interpretacije življenja v preteklosti na takšnem belokranjskem dvoru, nujnostjo uporabe naravnih materialov v vsakdanjiku ter prikazom možnosti rabe za današnji čas in je v skladu z razvojnimi usmeritvami ter ukrepi v parku.

V ponudbi so izdelki domače obrti lokalnih rokodelcev (belokranjske pisanice, laneni prtički, izdelki iz gline in keramike (piščali, sončna kolesa, živali, razni obeski ter okras), volneni izdelki, izdelki iz ličkanja (copati, predpražniki, namizni podstavki,...), slame, vrbovega protja ter leske (košare, peharji, podstavki, palice, opletene steklenice,...) ter drugi izdelki).

Tržno dejavnost zavoda načeloma predstavlja tudi posredovanje storitev pri izvedbi in organizaciji taborov, vodenj, kjer zunanji naročnik poleg dejavnosti varstva narave, želi zaokroženo celoto storitve (naravoslovni dan, ekskurzija, izlet, tabor,...). Storitve so izvedene za zunanje naročnike pri čemer pa je vir prihodka in strošek načeloma moč neposredno razporediti (npr. obrok hrane za skupino, vstopnina v šoli Bistra Buča, soseski zidanci Drašiči in podobno) na posamezno stroškovno mesto. V primerih, ko to ni mogoče, se za razmejitve uporabijo sodila.

V skladu z 8. členom Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti je zavod za vodenje ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih in razporejanje posrednih stroškov po dejavnostih vzpostavil sodila. Ključ za razporejanje posrednih stroškov temelji na aktivnostih, ki te stroške povzročajo.

Na podlagi desetletnega poslovanja zavod ugotavlja, da se tržna dejavnost izvaja izključno na lokaciji Šokčev dvor, Žuniči (parc. št. 166/2, k. o. Žuniči) in sicer v delu gospodarskega posloplja (pod), na površini 22,50 m², načeloma od meseca maja do oktobra (6 mesecev). Z upravljanjem Šokčevega dvora nastajajo:

- posredni (splošni) stroški, ki se nanašajo na Šokčev dvor in jih je moč s pomočjo sodil razmejiti na drugo dejavnost javne službe in tržno dejavnost:
 - o mesečni strošek elektrike za lokacijo Šokčev dvor
 - o mesečni strošek komunalnih storitev za Šokčev dvor
 - o strošek občasnega čiščenja
 - o strošek čistil, toaletnega materiala
 - o letni strošek zavarovanja objekta
 - o nakup rekvizitov kulturne dediščine
 - o redno in investicijsko vzdrževanje nepremičnine
 - o amortizacija nepremičnine v upravljanju
- drugi posredni stroški poslovanja javnega zavoda, ki se v neznatnem delu nanašajo na izvajanje tržne dejavnosti
 - o računovodske storitve
 - o pisarniški material
 - o stroški telekomunikacije (urejanje obiska, usklajevanje pri izvedbi prireditev,...)
 - o uporaba službenih vozil (prihodi na redno vzdrževanje, vodenja, predstavitve,...)

- varstvo pri delu in požarna varnost
- stroški dela
- neposredni stroški delovanja rokodelskega centra v Šokčevem dvoru, ki se lahko neposredno pripišejo posameznemu stroškovnemu mestu:
 - nabavna vrednost izdelkov domače obrti za prodajo
 - stroški vzdrževanja in investicij v rokodelski center
 - drugi neposredni stroški materiala in storitev

Zavod stroške razvršča v okviru posameznih vrst na ustrezna stroškovna mesta, pri čemer ugotavlja, da je strošek dela posredni strošek redne dejavnosti in se v neznatnem delu nanaša na tržno dejavnost. Strošek dela namreč nastaja na podlagi načrtovane predstavitve ZO in vodenja (najavljene) skupine ali posameznika po kulturnem spomeniku Šokčev dvor, pri čemer predstavitev prioriteto prikazuje in opisuje povezavo med materiali, ki jih najdemo v naravi, rokodelskimi spretnostmi (nesnovna dediščina) in uporabnostjo izdelka nekoč in danes. Ponudba izdelkov domače obrti v Šokčevem dvoru je potrditev zgodbe o sobivanju človeka z naravo, skozi katero interpretatorja skupino vodita približno 60 – 90 minut. Obiskovalcem so izdelki ponujeni na ogled, hkrati pa jim zavod omogoča tudi nakup. Izkušnje kažejo, da le ta v povprečju zgodi le pri vsaki 4. skupini, pri čemer gre v povprečju za nakupe v vrednosti do 15 € (podatek za leto 2017). V neznatni meri, glede na tržno dejavnost, nastajajo tudi drugi posredni stroški poslovanja javnega zavoda, zato se razmejitev ne izvaja.

Pri kalkulaciji cen proizvodov in storitev zavod upošteva vse stroške, povezane z izvajanjem prodaje v rokodelskem centru Šokčevega dvora.

Posredni stroški so razmejeni na osnovi dejavnosti, kjer se posredni stroški pojavljajo in porabljajo – bremenijo se stroškovno mesto, oz. dejavnost zaradi katere so stroški nastali. Zavod posredne stroške, ki se delno nanašajo na tržno dejavnost, na stroškovna mesta razporeja s pomočjo sodil.

Ključ za razmejitev temelji na osnovi sorazmernega deleža, izračunanega iz kvadrature prostora v katerem se odvija tržna dejavnost (rokodelski center) v Šokčevem dvoru, glede na kvadrato vseh uporabnih površin nepremičnine in število mesecev, ko je tržna dejavnost aktualna (prihajajo gostje).

Lastna in posledično prodajna cena upošteva sodila, ki so bila uporabljena za razmejevanje odhodkov dejavnosti. Pokriva stroške tržne dejavnosti in sorazmerni delež posrednih stroškov, vključuje tudi ustrezen del dobička.

Nejavni prihodki pri opravljanju javne službe in tržne dejavnosti so opredeljeni v preglednici razmejitve javnih prihodkov pri opravljanju javne službe in tržne dejavnosti, na javne prihodke in prihodke tržne dejavnosti:

Priloga 6: Razmejitev javnih prihodkov pri opravljanju javne službe in tržne dejavnosti

Preglednica 16: Ključ za razmejitev posrednih stroškov na tržno dejavnost

Vrsta dejavnosti	Posredni stroški	Ključ	Sodilo
Prodaja izdelkov domače obrti v rokodelskem centru Šokčevega dvora	elektrika za merilno mesto ŠD komunalne storitve za merilno mesto ŠD čiščenje – ŠD čistila, toaletni material – ŠD zavarovanje ŠD	Površina, ki se uporablja za tržno dejavnost, v razmerju do celotne površine: <i>rokodelski center (22,50 m²) x 6 mesecev</i> <i>x 100</i> ----- <i>uporabna površina ŠD (1081 m²) x 12</i> <i>mesecev</i>	1,04 % tržna dejavnost 98,96 % javna služba

Fiksne materialne stroške (Druge oz. splošne naloge) in stroške dela bo zavod razporedil po prioritetah v odstotkih:

1. Varstvene, upravljaljske in nadzorne naloge – 70 %
2. Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti – 20%
3. Razvojne naloge – 10%

Preglednica 17: Izračun ključa za razmejitev stroškov tržne dejavnosti od javne službe

Šokčev dvor Žuniči	Nejavni viri javne službe dejavnosti varstva naravnih vrednot	Tržna dejavnost (rokodelski center)
Vrste prihodkov	✓ vstopnina – interpretacija ZO in KD ✓ vodenje po ZO ✓ prihodki od prodaje lastnih proizvodov (izdelkov domače obrti) ✓ oddajanje Šokčevega dvora v najem za namene izobraževanj, delavnic,... povezanih z varstvom narave ✓ drugi nejavni prihodki javne službe	✓ prihodki od preprodaje izdelkov domače obrti, literature ✓ posredovanje storitev ponudnikov izven ZO ✓ oddajanje Šokčevega dvora za druge namene zunanjim naročnikom ✓ drugi prihodki tržne dejavnosti
Osnova za razporejanje stroškov = ✓ kvadratura (m²) ✓ število mesecev »sezone«	Uporabna površina kulturnega spomenika in muzeja na prostem Šokčev dvor, Žuniči Hiša – pritličje: 57 m² Hiša – prva etaža z gankom: 78 m² Hiša – podstrešje: 57 m² Shramba – pritličje: 23 m² Svinjaki – prva etaža: 23 m² Pod – kletni prostor: 30 m² Pod – pritličje: 63 m² Pod – podstrešje: 63 m² Dvor: 105 m² Zelenica s prikaznim čebelnjakom, gredico z zelišči, sadovnjakom: 612 m² SKUPAJ: 1.081 m²	Površina prostora, ki se uporablja za tržno dejavnost: 22,50 m²
	Število mesecev upravljanja: 12	Število mesecev izvajanja (tudi) tržne dejavnosti: 6
Izračun ključa (%)	rokodelski center (22,50 m²) x 6 mesecev x 100 Uporabna površina Šokčevega dvora (1081 m²) x 12 mesecev = 1,04 %	
Stroški upravljanja kulturnega spomenika in muzeja na prostem – Šokčev dvor Žuniči za razmejitev		
elektrika za merilno mesto ŠD		Javna služba
komunalne storitve za merilno mesto ŠD		Tržna dejavnost
čiščenje – ŠD		98,96 %
čistila, toaletni material – ŠD		1,04%
zavarovanje ŠD		98,96 %
rekviziti kulturne dediščine		1,04%
redno in investicijsko vzdrževanje ŠD		98,96 %
letna amortizacija nepremičnine ŠD (inv. št. 185)		100 %
računovodske storitve za zavod		0 %
pisarniški material za zavod		100 %
telekomunikacije (na sedežu zavoda)		0 %
uporaba službenih vozil		100 %
varstvo pri delu		0 %
stroški dela		100 %
nabavna vrednost izdelkov domače obrti za prodajo		0 %
stroški vzdrževanja in investicij v rokodelski center		100 %
drugi neposredni stroški materiala in storitev		0 %

8 PRILOGE

Priloga 1: Pravne podlage za delovanje zavoda

- 1 **Zakon o ohranjanju narave** (Uradni list RS, št. 96/04 – ZON-UPB2, 61/06 – Zdru-1, 32/08 – odl. US, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14)
- 2 **Uredba o Krajinskem parku Kolpa** (Uradni list RS, št. 85/06 in 46/14 - ZON-C)
- 3 **Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Krajinski park Kolpa** (Uradni list RS, št. 98/06)
- 4 **Statut Javnega zavoda Krajinski park Kolpa** (Uradni list RS, št. 50/07 in 72/10)
- 5 **Odlok o razglasitvi Krajinskega parka Kolpa** (Uradni list RS, št. 82/98), v delu, ki se nanaša na kulturno dediščino
- 6 **Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)** (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12 33/13, 35/13, 39/13-odl. US, 3/14, 21/16)

Sistem pravnih norm, v katerega je umeščeno varstvo narave v zavarovanem območju Krajinski park Kolpa in predpisi s finančnega področja:

- Ustava Republike Slovenije
 - mednarodne konvencije
 - pravo Evropske Unije
 - upravno pravo:
 - o Zakon o varstvu okolja, Zakon o ohranjanju narave, Zakon o varstvu podzemnih jam in zakoni o ustanovitvi zavarovanih območij, odloki samoupravnih lokalnih skupnosti o ustanovitvi zavarovanih območij (razglasitvah naravnih znamenitosti)
 - o podzakonski akti kot izvršilni predpisi vlade in ministrstev:
1. Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/2004, 70/2006, 58/2009, 93/2010, 23/2015)
 2. Pravilnik o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 117/02, 53/05)
 3. Pravilnik o službenem znaku, izkaznici in uniformi naravovarstvenih nadzornikov (Uradni list RS, št. 37/03)
 4. Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10)
 5. Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11 in 86/16)
 6. Uredba o določitvi programa usposabljanja za izvajanje neposrednega nadzora v naravi (Uradni list RS, št. 30/03 in 56/15)
 7. Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 99/13)
 8. Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03) s spremembami in dopolnitvami (Uradni list RS, št. 36/09, 33/13)
 9. Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2016 in 2017 (Uradni list RS, št. 103/15)
 10. Uredba o ravnanju in načinih varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami (Uradni list RS, št. 39/08, 106/10, 78/12)
 11. Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08)
 12. Uredba o zatočišču za živali prosto živečih vrst (Uradni list RS, št. 98/02, 46/04, 39/08)
 13. Uredba o zavarovanih prostoživečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04)
 14. Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04)
 15. Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03)
 16. Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 – ZPIRS1819 (Uradni list RS, št. 71/17)
 17. Zakon o javnih financah – ZJF (Uradni list RS, št. 11/11 in 14/13 – popr.)
 18. Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11-ZTP-D, 63/13 in 90/14 – ZDU-11)
 19. Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11)
 20. Zakon o računovodstvu – ZR (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 - ZJF-C in 114/06 - ZUE)
 21. Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06, 105/06, - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13)
 22. Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12 in 111/13)
 23. Zakon za uravnoteženje javnih financ - ZUJF (Uradni list RS, št. 40/12)
 - o odločbe, dovoljenja, soglasja
 - civilno in kaznovalno – prekrškovno pravo:
 - o Zakon o prekrških (ZP-1) (Uradni list RS, št. 29/11, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US in 32/16),
 - o Kazenski zakonik (KZ) (Uradni list RS, št. 95/04, 55/08-KZ-1)

Interni akti Javnega zavoda Krajinski park Kolpa

- 1.** Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v javnem zavodu Krajinski park Kolpa
- 2.** Dogovor o preprečevanju in odpravljanju posledic mobbinga v Javnem zavodu krajinski park Kolpa
- 3.** Pravilnik o izvajanju notranje kontrole in ugotavljanju prisotnosti alkohola in nedovoljenih psiho aktivnih substanc pri zaposlenih v javnem zavodu Krajinski park Kolpa
- 4.** Pravilnik o računovodstvu Javnega zavoda Krajinski park Kolpa
- 5.** Pravilnik o zavarovanju osebnih podatkov
- 6.** Pravilnik o razpolaganju z darili
- 7.** Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ
- 8.** Izjava o varnosti z oceno tveganja
- 9.** Pravilnik o popisu
- 10.** Katalog informacij javnega značaja
- 11.** Načrt integritete
- 12.** Načrt promocije zdravja na delovnem mestu

(Uradni list RS št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDrz-1, 8/10 – ZSK-B in 46/14) ()

(1) Upravljavec zavarovanega območja opravlja varstvene, strokovne, nadzorne in upravljske naloge na zavarovanem območju.

(2) Upravljavec opravlja kot javno službo te naloge:

- pripravlja predlog načrta upravljanja;
- sprejema letni program dela na podlagi načrta upravljanja in poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto ter opravlja oziroma skrbi za opravljanje v programu dela oziroma načrtu upravljanja določenih nalog;
- sodeluje z lokalnimi skupnostmi pri doseganju namena zavarovanja in zastavljenih ciljev varstva in razvoja zavarovanih območij;
- stalno spremlja in analizira stanje narave, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot na zavarovanem območju;
- sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih v zavarovanem območju in izven njega, če so ta območja območno povezana z zavarovanim območjem;
- upravlja nepremičnine, ki so v lasti ustanovitelja na zavarovanem območju, za potrebe upravljanja, če je v aktu o zavarovanju tako določeno;
- sodeluje z zavodom pri pripravi naravovarstvenih smernic za del, ki se nanaša na zavarovano območje;
- izvaja ukrepe varstva na zavarovanem območju;
- sklepa pogodbe za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju iz 47. člena tega zakona;
- sklepa pogodbe o skrbništvu nad naravnimi vrednotami na zavarovanem območju iz 48. člena tega zakona;
- usklajuje in spremlja izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem;
- skrbi za vzdrževanje, obnavljanje in varovanje naravnih vrednot na zavarovanem območju;
- skrbi za predstavljanje zavarovanega območja;
- sodeluje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju, jim strokovno pomaga in svetuje;
- pripravlja in vzdržuje poti in označbe ter drugo infrastrukturo, ki je namenjena obisku zavarovanega območja;
- vodi obiskovalce po zavarovanem območju;
- zagotavlja dostop do informacij o zavarovanem območju.

(3) Letni program dela na podlagi načrta upravljanja in poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto upravljavec posreduje ministrstvu v soglasje.

(4) Na podlagi javnega pooblastila izvaja upravljavec neposredni nadzor na zavarovanem območju in upravlja z bazami podatkov, ki se nanašajo na zavarovano območje, v skladu s tem zakonom.

(5) Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko v aktu o zavarovanju določi, da opravlja upravljavec samo nekatere naloge iz drugega in tretjega odstavka tega člena, če je s tem izpolnjen namen, zaradi katerega je bilo območje zavarovano.

1. člen - namen in varstveni cilji

1. Z namenom, da se zavarujejo naravne vrednote ter ohrani biotska raznovrstnost in krajinska pestrost, se območje ob reki Kolpi od Starega trga do Fučkovcev določi za Krajinski park Kolpa (v nadaljnjem besedilu: park)
2. Namen ustanovitve parka je tudi povezovanje gospodarskega in socialnega razvoja na območju parka ter čezmejno sodelovanje
3. Varstveni cilji v parku so: ohranitev naravnih vrednot, ohranitev velike biotske raznovrstnosti, ohranitev populacij ogroženih in mednarodno varovanih prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst (v nadaljnjem besedilu: rastlinske in živalske vrste), ohranitev najmanj obstoječega obsega habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju in ohranitev krajine z mozaično razporejenostjo krajinskih struktur
4. Na območju parka se omogočajo in spodbujajo razvojne možnosti prebivalstva in trajnostni razvoj, ki je prilagojen značilnostim in potrebam varovanja parka, ter omogoča duhovno sprostitvev in bogatitev človeka.

6. člen - razvojne usmeritve

Na območju parka se v okviru namena ustanovitve parka spodbuja trajnostni razvoj ob hkratnem zagotavljanju razvojnih možnosti prebivalstva, ki se uresničujejo zlasti:

- s spodbujanjem razvoja podeželja in trajnostnih oblik kmetovanja, ki so usklajene z varstvom naravnih vrednot in kulturne dediščine ter ohranjanjem biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti
- s spodbujanjem dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, izboljšanjem kmetijske infrastrukture in ohranitvijo naselij
- s povezovanjem kmetijske in turistične dejavnosti
- z okolju prijaznim turizmom in rekreacijo, izboljšanjem turistične infrastrukture in z gradnjo oziroma prenovo že obstoječih prenočitvenih zmogljivosti, pri čemer se obiskovalce usmerja na ekološko manj občutljiva območja
- z urejanjem prostora in obnovo vasi, tako da se ohranja krajinska pestrost in kulturna dediščina, izboljša okoljska, cestna in energetska infrastruktura ter omogočajo dopolnilne dejavnosti in nova delovna mesta
- z ohranjanjem kulturne dediščine
- z uporabo okolju prijaznih tehnologij in metod pri gospodarjenju z naravnimi viri, tako da se ohranja njihova ekosistemska vrednost in obnovljivost ter da se ohranjajo življenjski prostori rastlinskih in živalskih vrst in naravne vrednote.

7. člen - ukrepi

1. Razvojne usmeritve se uresničujejo zlasti z naslednjimi ukrepi:
 - omogočanjem sodelovanja prebivalstva na območju parka pri pridobivanju finančnih sredstev skozi različne razvojne programe iz različnih občinskih, državnih in meddržavnih virov
 - usmerjanjem sredstev lokalnih, državnih in mednarodnih skladov, ustanov oziroma organizacij v varstvene in razvojne projekte, usklajene z namenom ustanovitve parka
 - vzpodbujanjem razvoja tistih gospodarskih in drugih dejavnosti, ki s sonaravnim načinom izkoriščanja naravnih dobrin zagotavljajo gospodarski in socialni razvoj
 - izobraževanjem in ozaveščanjem prebivalstva na območju parka in nudenjem strokovne pomoči le temu
2. Razvojne usmeritve in ukrepi se podrobneje določijo v načrtu upravljanja parka.

16. člen - naravovarstvene naloge

- skrb za ohranjanje oziroma vzpostavljanje take rabe zemljišč, izvajanja dejavnosti in posegov, ki varujejo naravne vrednote in ohranjajo biotsko raznovrstnost
- ohranjanje oziroma vzpostavljanje takega stanja v prostoru, ki zagotavlja ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst
- ohranjanje za park značilne mozaične krajine in
- druge naloge, ki varujejo naravne vrednote in ohranjajo biotsko raznovrstnost ter krajinsko pestrost in so v skladu z načrtom upravljanja parka.

22. člen – naloge upravljavca

1. Upravljavec parka opravlja v okviru javne službe naslednje dejavnosti:

- pripravlja predlog načrta upravljanja parka
 - sprejema letne programe dela parka na podlagi načrta upravljanja parka in opravlja oziroma skrbi za tam določene naloge
 - stalno spremlja in analizira stanje naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti v parku in pripravlja poročila o stanju v parku
 - skrbi za izvajanje varstvenih režimov in razvojnih usmeritev ter izvaja naravovarstvene naloge
 - skrbi za vzdrževanje, obnavljanje in varovanje naravnih vrednot v parku in drugih vrednih delov parka
 - sklepa pogodbe o varstvu iz zakona, ki ureja ohranjanje narave
 - sodeluje z zavodom pri pripravi naravovarstvenih smernic za del, ki se nanaša na park
 - sodeluje pri pripravi območnega in regionalnega razvojnega programa
 - usklajuje in spremlja raziskovalne naloge v zvezi s parkom
 - izvaja mednarodne projekte in sodeluje pri njihovem izvajanju, tudi z namenom pridobivanja sredstev za delovanje parka, predstavitev in strokovnih raziskavah parka
 - skrbi za predstavitev parka, ki vključuje tudi ozaveščanje javnosti o pomenu parka
 - zagotavlja dostop do informacij o parku in vodi informacijski center parka
 - sodeluje z lokalnimi skupnostmi pri doseganju namena varstva in razvoja parka
 - sodeluje z lastniki zemljišč na območju parka in jim strokovno pomaga in svetuje
 - pripravlja in vzdržuje poti in označbe v parku ter drugo parkovno infrastrukturo, potrebno za obisk parka in opravlja vodniško službo po parku
 - ureja naravne vrednote ali dele parka za ogledovanje in obiskovanje v skladu z načrtom upravljanja parka
 - izvaja druge naloge v sklopu varstva in razvoja parka v skladu s to uredbo.
2. Upravljavec parka opravlja kot javno službo tudi naloge, ki se nanašajo na upravljanje z nepremičninami v parku, ki so v lasti države in služijo namenom parka.
3. Podrobnejše naloge glede obsega upravljanja z nepremičninami v lasti države se določijo v aktu o ustanovitvi javnega zavoda.
4. Vlada s sklepom določi nepremične iz drugega odstavka tega člena.

23. člen (javna pooblastila)

Poleg dejavnosti iz prejšnjega člena upravljavec parka v okviru javnih pooblastil:

- izvaja neposredni nadzor v parku
- upravlja z bazami podatkov, ki se nanašajo na park.

26. člen – financiranje (sredstva)

1. Upravljavec parka pridobiva finančna sredstva za upravljanje parka:

- iz državnega proračuna
 - z vstopninami, dotacijami in donacijami
 - s sredstvi, pridobljenimi z upravljanjem nepremičnin
 - s prihodki od prodaje blaga in storitev, ki jih opravlja
 - iz različnih mednarodnih programov pomoči
 - s pridobivanjem sredstev na podlagi sofinanciranja programov in projektov, ki so v skladu z namenom ustanovitve parka, iz sredstev lokalnih, državnih in mednarodnih skladov, ustanov oziroma drugih organizacij
 - iz drugih virov.
2. Upravljavec parka lahko pridobiva sredstva tudi iz proračunov lokalnih skupnosti v skladu z njihovimi programi oziroma sprejetim načrtom upravljanja parka.
3. Del sredstev, pridobljenih na način iz prvega odstavka tega člena, se lahko nameni za izvajanje razvojnih usmeritev parka v skladu z načrtom upravljanja parka.
4. Podrobnejše pogoje za pridobivanje sredstev iz prejšnjega odstavka, merila in postopke razdeljevanja sredstev ter odločanje o razdeljevanju in nadzor nad namensko porabo sredstev predpiše minister, pristojen za ohranjanje narave.

Priloga 4: Načrt spremljanja dogodkov v letu 2021

Datum	Kratek opis dogodka	Kraj izvajanja	Organizator dogodka	Vrsta sodelovanja	Načrtovani izdatki JZ KP Kolpa	
					Udeležba zaposlenih	Opis (aktivnosti se bodo izvajale v skladu z navodili za varno izvajanje dejavnosti zaradi COVID-19)
jan – mar	Udeležba na občnih zborih oziroma letnih skupščinah na podlagi povabil krajevnih skupnosti, društev, agrarnih skupnosti iz območja KP Kolpa	Krajinski park Kolpa	JZ KP Kolpa	udeležba direktorja ali pooblaščen osebe, predvidoma na 10 občnih zborih	1-2	službeno vozilo
jan – apr in okt - dec	Prelo – ob zgodnje pomladnih, jesenskih in zimskih večerih se širša javnost ob mojstrih domačih obrti uči predenja, vezenja, kvačkanja, tkanja, spletnja iz protja in ličkanja ter drugih uporabnih ročnih spretnosti.	Prostori KP Kolpa in druge lokacije po parku	JZ KP Kolpa	udeležba na dogodkih, učenje domačih obrti	2	uporaba prostorov KP Kolpa, službeno vozilo - izvaja se v skladu z navodili za varno izvajanje dejavnosti zaradi COVID-19
apr - okt	Predstavitev ponudbe dobrot in rokodelskih izdelkov ter kulturne dediščine iz zavarovanega območja KP Kolpa	Mestna tržnica Domžale, Ljubljana in drugod	Občine, turistične pisarne, ministrstvo	Prodajna predstavitev, prikaz običaja zelenega Jurija,...	3	avtobusni prevoz
10. 1.	Januarsko (zimsko) štetje vodnih ptičev	Vinica - Rakovec, ob reki Kolpi	DOPPS JZ KP Kolpa	skupaj s člani DOPPS in prostovoljci KP Kolpa popiše vodne ptiče od Prelesja do Rakovca	1	stroški prevoza na lokacije, malica za udeležence
2. 2.	Svetovni dan varstva mokrišč v Krajinskem parku Kolpa	Krajinski park Kolpa	JZ KP Kolpa	objava za medije	1	30 minut dela
april	Ocenjevanje domačih žganj in sadnih sokov z zaključno prireditvijo	Rim	Sadarsko društvo Bele krajine	član ocenjevalne komisije, hostesi, udeležba na podelitvi diplom	3	službeno vozilo, pomoč pri degustaciji
marec, april	Čistilna akcija KP Kolpa ob Svetovnem dnevu voda (22. marec) in Dnevu zemlje (22. april), čistilna akcija	Krajinski park Kolpa	JZ KP Kolpa	aktiviranje društev in prostovoljcev, pobiranje smeti na relaciji Prelesje - Dragoši	4	malica udeležencem akcije, gorivo za motorne žage
marec	Prikaz pisanja Belokranjskih pisanic, prenos znanja na udeležence	Adlešiči, Vinica, Damelj, Prelesje	JZ KP Kolpa, KUD Božo Račič	Priprava in mentorstvo delavnic, nabava materiala	1	službeno vozilo, material
23. april.	Jurjevo – tradicionalni ljudski običaj: obhod »Zelenega Jureta« po domačijah in obdaro vanje z zeleno brezovo vejico	Vinica, Adlešiči	KUD Oton Župančič Vinica, KD Adlešiči	fotografiranje spreveda zelenega Jurija, objava za medije	1	službeno vozilo
24. april	10. Jurjev pohod po grajski pešpoti (Žuniči – Dragoši), na velikonočni ponedeljek, ob Svetovnem dnevu zemlje v KP Kolpa	KP Kolpa	JZ KP Kolpa	urejanje pešpoti, košnja, obsekavanje organizacija dogodka in strokovno vodenje	2	avtobusni prevoz, malica in darilo pohodnikom (vsaj delno povračilo stroškov skozi pristopnino)
april	Dobrodošli v Domžalah – prodajno promocijska predstavitev zavarovanega območja KP Kolpa in Bele krajine	Domžale tržnica	KUD Božo Račič Občina Domžale, Dr. Rim Lan, KP Kolpa	Organizacija in izvedba Jurjevega spreveda in tržnega dne	2	avtobusni prevoz, promocijski material, rekviziti
30. april	Pohod po sejmski pešpoti	Žuniči – Vinica	JZ KP Kolpa; KUD Preloški muzikanti	urejanje pešpoti, košnja, obsekavanje, organizacija dogodka	2	izdatki se v pretežni meri povrnejo s prijavnino
maj	Teden vseživljenjskega učenja 2021	KP Kolpa	ZIK Črnomelj	poročanje o dogodkih, objave aktualnih dogodkov	1	-
9. 5.	Tradicionalni mednarodni Pohod po najjužnejši slovenski pešpoti in Dan Evrope	Srednji Radenci – Damelj – Srednji Radenci	TD Poljanska dolina ob Kolpi	udeležba na prireditvi, postavitve promocijske stojnice	2	službeno vozilo

14-16. 5.	Predstavitve dejavnosti KP Kolpa na osrednji tradicionalni prireditvi Vinska vigred v Beli krajini	Metlika	Prireditveni odbor Vinske vigredi	promocijski materiali	2	službeno vozilo
23. 5.	DAN ODPRTIH VRAT v KP Kolpa ob Svetovnem dnevu biodiverzitete (22. maj) in Evropskem dnevu parkov (24. maj)	Žuniči – Šokčev dvor	JZ KP Kolpa	organizacija dogodka, objava v medijih, sprejem gostov	3	pogače, pijača za obiskovalce, malica za sodelujoče, službeno vozilo
junij	tradicionalni pohod po Župančičevi poti	Dragatuš - Vinica	ŠTD Vinica	udeležba na dogodku, sodelovanje pri organizaciji	2	službeno vozilo
23. 6.	Kresni večer – tradicionalni ljudski običaj: obhod domačij v KS Adlešiči s kresno pesmijo Bog daj, bog daj dober večer, daj bog, Marija daj dobro leto	Adlešiči, Preloka	KUD Božo Račič Adlešiči, učenci OŠ Vinica	Snemanje, fotografiranje, objava za medije	2	službeno vozilo
23.–27. 6.	Predstavitve dejavnosti KP Kolpa na tradicionalni osrednji belokranjski prireditvi - Jurjevanje v Beli krajini	Črnomelj	Občina Črnomelj, RIC Bele krajina	promocijski materiali, predstavitve aktivnosti na projektu Volna lan konoplja, razstava prototipov v izlozbi	1	Priprava prototipov, priprava predstavitve, službeno vozilo
julij	Pokosimo Nerajske luge	KP Lahinja	Društvo Krnica in RIC Bela krajina	sodelovanje na dogodku, tekmovanje v košnji	2	službeno vozilo
jul - avg	Predstavitve KP Kolpa na lokacijah ob Kolpi	Kampi in šotorišča ob Kolpi,...	KP Kolpa	predstavitve JZ KP Kolpa in zavarovanega območja gostom, promocijski materiali	2	službeno vozilo
21. – 26. 8.	AGRA 2021 – mednarodni kmetijsko – živilski sejem	Gornja Radgona	Pomurski sejem, skupnost parkov, Park Goričko	predstavitve s promocijskimi materiali, animacije za obiskovalce, sodelovanje - predavanje na strokovnem posvetu	2	kotizacija, potni stroški
27. 9.	Svetovni dan turizma	Bela krajina	RIC Bela krajina	brezplačen sprejem gostov v kulturnem spomeniku Šokčev dvor	2	pogače, službeno vozilo
21.-24. 10.	prireditve NARAVA - ZDRAVJE 2021	Ljubljana	Gospodarsko razstavišče LJ	predstavitve dejavnosti KP Kolpa v okviru zavarovanih območij oz. destinacije	1	kotizacija, potni stroški
okt. – dec.	Strokovna ekskurzija zaposlenih v KP Kolpa in deležnikov iz zavarovanega območja	Izbrano zavarovano območje	KP Kolpa	organizacija ekskurzije, povabilo deležnikom iz parka	4	organizacija, prevoz, vstopnine
2. 10.	Evropski dan opazovanja ptic v Krajinskem parku Kolpa	Krajinski park Kolpa	JZ KP Kolpa	objava za medije	1	30 minut dela
5.-7. 11.	Likovna kolonija – Vinorel	Žuniči – Grduni - Prilišče (HR)	KUD Laterna, Artoteka, Udruga Zora in ULAK Karlovec	izvedba predavanja, izposoja projektorja in platna, pogostitev s pogačo	2	Prehrana, platna, barve, gorivo za službeno vozilo, nočitve za udeležence

Priloga 5: Načrtovanje in poročanje nadzora iz PUN

Načrtovanje in poročanje nadzora iz PUN

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovan nadzor v programu dela (navesti načrtovano število nadzorov in načrtovano število lokacij)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva Plače (P) Material (M) Investicije (I) (v EUR)	Izvedba nadzora	Stanje izvedenosti aktivnosti nadzora
/	/	/	/	izvajati nadzor	/	/	/	/	/	/	/	/

- Ta varstveni ukrep na območju KP Kolpa ni določen/predviden za nobeno območje Nature 2000.

Načrtovanje in poročanje komunikacije iz PUN

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovana komunikacijska aktivnost - orodje (koliko-krat)	Načrtovana komunikacijska aktivnost - deležniki (koliko)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva Plače (P) Material (M) Investicije (I) (v EUR)	Izvedena komunikacijska aktivnost - dejansko uporabljen o orodje (koliko-krat)	Izvedena komunikacijska aktivnost - dejanski deležniki (koliko)	Stanje izvedenosti komunikacijskih aktivnosti (šifrant)
Marindol	Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (*pomembna rastišča kukavičevk)	ohrani se	/	komunikacijske aktivnosti	/	KP Kolpa	Seznanjanje lastnikov; Predstavitev širši javnosti	20	april-oktober	20	Redno delo	2 dogodka	5	
Marindol	Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	ohrani se	/	komunikacijske aktivnosti		KP Kolpa	Seznanjanje lastnikov; Predstavitev širši javnosti	20	april-oktober	16	Redno delo	Dva dogodka	15	

Načrtovanje in poročanje izvajanje vseh ostalih tipov ukrepov iz PUN

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva Plače (P) Material (M) Investicije (I) 2018 (v EUR)	Izvajanje (stanje)
SI3000263 Kočevsko	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	ohrani se	mirne cone	upravljanje zavarovanih območij	usmerjati obisk	KP Kolpa	redno delo	jan-marec; nov-dec	14	Redno delo	
SI3000175 Kolpa	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	ohrani se	mirne cone	določiti mirne cone	usmerjati obisk	KP Kolpa	redno delo	jan-marec; nov-dec	14	Redno delo	
SI3000263 Kočevsko	navadni škržek (<i>Unio crassus</i>)	se obnovi na	muljasta obala	usmerjati obisk	usmerjati turizem in čolnarjenje zaradi varstva muljaste obale	KP Kolpa	redno delo	maj-sept	10	Redno delo	
SI3000175 Kolpa	navadni škržek (<i>Unio crassus</i>)	se obnovi na	muljasta obala	usmerjati obisk	usmerjati turizem in čolnarjenje zaradi varstva muljaste obale	KP Kolpa	redno delo	maj-sept	10	Redno delo	

Priloga 6: Razmejitev javnih prihodkov pri opravljanju javne službe in tržne dejavnosti

JAVNA SLUŽBA		TRŽNA DEJAVNOST
Javni viri	Nejavni viri	Nejavni viri
Dejavnost varstva naravnih vrednot		
Izvajanje spremljanja stanja in monitoringa na področju osnovne dejavnosti	Prihodki od prodaje podatkov	Izvajanje monitoringa in spremljanja stanja za zunanje naročnike
Izvajanje naravovarstvenega nadzora		Nadzor nad izvajanjem odločb/soglasji/dovoljenj
Sodelovanje pri odpravi škodljivih posledic zaradi okrnitve narave, pri izvedbi omilitvenih in izravnalnih ukrepov		Izvedba odprave škodljivih posledic zaradi okrnitve narave, izvedba omilitvenih in izravnalnih ukrepov za zunanje naročnike
Izvajanje oziroma sodelovanje pri naravovarstvenih akcijah in intervencijah		Izvedba naravovarstvenih akcij in intervencij za zunanje naročnike
Izvajanje označitev v naravi	Izvajanje označitev v naravi za zunanje naročnike	Postavljanje in vzdrževanje drugih označb za zunanje naročnike
Vzpostavljane in vzdrževanje parkovnih/učnih poti	Vzpostavljane in vzdrževanje parkovnih / učnih poti za zunanje naročnike	Vzpostavljane in vzdrževanje poti, ki niso vezane na osnovno dejavnost za zunanje naročnike
Vodenja, ki so vezana na osnovno dejavnost ZO (informiranje/ozaveščanje/predstavljanje ZO, kadar so za udeležence brezplačna)	Vodenja, ki so vezana na osnovno dejavnost (informiranje / predstavljanje ZO) za zunanje naročnike	
Izvedba delavnic za otroke in odrasle, ki so vezana na osnovno dejavnost (informiranje/ozaveščanje/predstavljanje ZO, kadar so za udeležence brezplačna)	Izvedba delavnic za otroke in odrasle, ki so vezana na osnovno dejavnost (informiranje / ozaveščanje / predstavljanje ZO) za zunanje naročnike	
Dejavnost varstva kulturne dediščine		
Sodeluje z organizacijo, pristojno za varstvo kulturne dediščine	Priprava / prodaja gradiva / storitev s področja varstva kulturne dediščine, ki so vezana na osnovno dejavnost ZO	Pripravlja, prodaja gradiva/storitev s področja varstva kulturne dediščine za zunanjega naročnika
Izvaja muzejsko dejavnost varstva premične kulturne dediščine, ki se odvija v lastnih objektih	Izvajanje muzejske dejavnosti varstva premične kulturne dediščine, ki se odvija v lastnih objektih in je vezana na osnovno dejavnost ZO (npr. vstopnine)	Izvaja muzejsko dejavnost varstva premične kulturne dediščine za zunanjega naročnika
Vodenja, ki so vezana na osnovno dejavnost ZO (informiranje/ ozaveščanje/predstavljanje varstva kulturne dediščine v ZO)	Vodenja, ki so vezana na osnovno dejavnost (informiranje / predstavljanje varstva kulturne dediščine v ZO) za zunanje naročnike	
Sodelovanje na razpisih, ki se nanašajo na varstvo objektov kulturne dediščine		Sodelovanje pri vzdrževalni, obnovitveni in prezentacijska dela na objektih Plačnik: fizične in pravne osebe

Izvajanje vzdrževalnih, obnovitvenih in prezentacijskih del na lastnih objektih kulturne dediščine – proračunska sredstva	Izvajanje vzdrževalnih, obnovitvenih in prezentacijskih del na lastnih objektih kulturne dediščine (v lasti ali v upravljanju) - sredstva pridobljena na razpisih	Izvajanje vzdrževalnih, obnovitvenih in prezentacijskih dela na drugih objektih kulturne dediščine - sredstva pridobljena na razpisih
Vzpostavljanje in vzdrževanje parkovnih/učnih poti po kulturni dediščini, ki je vezana na osnovno dejavnost	Vzpostavljanje in vzdrževanje parkovnih/učnih poti po kulturni dediščini, ki je vezana na osnovno dejavnost (v primerih kadar zavod zaračunava storitev)	Vzpostavljanje in vzdrževanje drugih poti po kulturni dediščini za zunanje naročnike
Raziskovalna dejavnost		
Raziskovalna in razvojna dejavnost, ki je vezana na osnovno dejavnost (npr. CRP-i)	Raziskovalna in razvojna dejavnost, ki je vezana na osnovno dejavnost za zunanje naročnike (npr. prodaja rezultatov raziskovalne dejavnosti)	Raziskovalna in razvojna dejavnost, ki ni vezana na osnovno dejavnost za zunanje naročnike
Raziskovanje trga in javnega mnenja, ki je vezano na osnovno dejavnost in na ZO	Raziskovanje trga in javnega mnenja, ki je vezano na osnovno dejavnost za zunanje naročnike	Raziskovanje trga in javnega mnenja za zunanje naročnike
Obdelava podatkov, ki so vezani na osnovno dejavnost	Obdelava in posredovanje podatkov, ki so vezani na osnovno dejavnost za zunanje naročnike (npr. prodaja podatkov)	Priprava in prodaja podatkov, ki niso vezani na osnovno dejavnost
Razvojna dejavnost		
Sodelovanje z različnimi razvojnimi organizacijami in občinami na ZO		
Sodelovanje pri različnih razvojnih aktivnosti na ZO, ki so vezane na osnovno dejavnost	Izvajanje različnih razvojnih aktivnosti, ki so vezane na osnovno dejavnost za zunanjega naročnika	Izvajanje različnih razvojnih aktivnosti za zunanjega naročnika
Mednarodno sodelovanje		
Sodeluje pri različnih mednarodnih programih, organizacijah, konvencijah, ki so vezani na osnovno dejavnost	Sodeluje pri različnih mednarodnih programih, organizacijah, konvencijah, ki so vezani na osnovno dejavnost (kadar stroške plača organizator)	
	Prihodki od izvajanja različnih nalog v okviru mednarodnih programov – npr. UNESCO, ..	
Predavanja, izobraževanja, delavnice		
Predavanja, predstavitve zavarovanega območja, ki jih izvaja upravljavec	predavanja, predstavitve zavarovanega območja za zunanjega naročnika	Druga predavanja, predstavitve za zunanjega naročnika
Delavnice, ki so vezane na osnovno dejavnost	Delavnice, ki so vezane na osnovno dejavnost za zunanjega naročnika	Druge delavnice
Promocija ZO in drugo informiranje		
Informacijsko – promocijske aktivnosti, ki so povezane z osnovno dejavnostjo	Informacijsko – promocijske aktivnosti, ki so povezane z osnovno dejavnostjo za zunanje naročnike	Informacijsko – promocijske aktivnosti, ki niso povezane z osnovno dejavnostjo za zunanje naročnike
		Oglaševanje drugih v publikacijah, na spletni strani, v info centrih javnih zavodov
Posredovanje informacij javnega značaja	Posredovanje informacij javnega značaja	
Lovstvo		

Upravljanje nepremičnin		
	Dajanje lastnih nepremičnin v najem (prihodki od najemnin)	
	Prihodki od upravljanja nepremičnin	
Svetovanje in prevajanje		
Svetovanja, ki so vezana na osnovno dejavnost	Svetovanja, ki so vezana na osnovno dejavnost za zunanje naročnike	Podjetniška, poslovna in druga svetovanja za zunanje naročnike
Prevajanja, ki so vezana na osnovno dejavnost	Prevajanja, ki so vezana na osnovno dejavnost za zunanje naročnike	Druge prevajanja za zunanje naročnike
Prireditvene dejavnosti		
Prirejanje prireditev, dogodkov, ki so vezane na osnovno dejavnost	Prirejanje prireditev, dogodkov, ki so vezane na osnovno dejavnost za zunanje naročnike	Organizacija prireditev, dogodkov, ki niso vezane na osnovno dejavnost za zunanje naročnike npr porok
Prirejanje razstav, ki so vezane na osnovno dejavnost	Prirejanje razstav, ki so vezane na osnovno dejavnost za zunanje naročnike	Prirejanje drugih razstav za zunanje naročnike
Fotografiranje in snemanje		
Fotografiranje, ki je vezano na osnovno dejavnost	Fotografiranje, ki je vezano na osnovno dejavnost za zunanjega naročnika	Fotografiranje, ki ni vezano na osnovno dejavnost za zunanje naročnike
Snemanje, ki je vezano na osnovno dejavnost	Snemanje, ki je vezano na osnovno dejavnost za zunanjega naročnika	Snemanje, ki ni vezano na osnovno dejavnost za zunanje naročnike
Izdajanje knjig, revij, druge periodike ter drugo založništvo		
Tisk in prodaja publikacij in brošur, ki je vezana na osnovno dejavnost	Tisk in prodaja publikacij in brošur, ki je vezana na osnovno dejavnost za zunanjega naročnika	Tisk in prodaja publikacij in brošur za zunanje naročnike (npr. koledar)
Trgovska (tržna) dejavnost		
		Prodaja izdelkov domače obrti, spominkov in drugega trgovskega blaga
		Prodaja izdelkov upravljavca npr. tipske info table/stebrička
		Fotokopiranje in drugo razmnoževanje
Turistične dejavnosti		
		Oddaje lastnih nepremičnin za prenočitvene namestitve
		Vodenja, ki niso vezana na osnovno dejavnost za zunanjega naročnika
		Izvajanje prevozov, ki so vezani na osnovno dejavnost za zunanjega naročnika
Priprava projektov		
Priprava projektov	Prih. od izvajanja projektov sofinanciranih s strani EU.	